

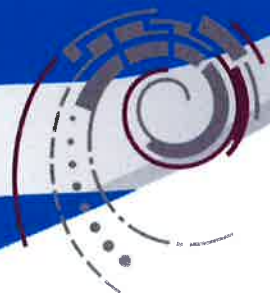
The background of the cover is the coat of arms of Nieuwegein. It features a golden crown at the top, a red shield with a white castle tower, and a blue and white wavy band at the bottom.

2021-336

Notulen

Verslag van de raadsvergadering
gehouden op
8 juli 2021
(Kaderraad).docx

Nieuwegein



Nieuwegein



Aan De leden van de raad	Datum
Onderwerp Verslag van de gemeenteraadsvergadering van 8 juli 2021	Portefeuillehouder F.T.J.M. Backhuijs
Afdeling Griffie	Bijlagen

Aanwezig:**Voorzitter:****Raadsleden:**

de heer F.T.J.M. Backhuijs
 mevrouw B.Z. Bakhtali (t/m agendapunt 7), mevrouw M.A.M. de Beer,
 de heer H. Beeuwkes, mevrouw M.P. Bijvoet, de heer M.E. Diekstra, de
 heer S.A. Elias (vanaf .. uur), de heer V.F. van Esch, mevrouw A.M.
 Feenstra, de heer J.A.N. Gadella (vanaf .. uur), de heer M.W. Hack,
 mevrouw A. van den Heuvel, de heer F.T.H.M. van den Heuvel, de
 heer E.F. Holtermann (vanaf .. uur), de heer G. Horst, de
 heer M.J. Monrooij, mevrouw H.M.G. Peters, mevrouw A.M. van Schaik,
 de heer H.J. Schat, mevrouw J.C. Schiltkamp-van Dixhoorn, de
 heer P. van de Siepkamp, mevrouw C.C.J.J. van der Sluiszen, de
 heer M.A.J. Snoeren (vanaf .. uur), de heer P.W.M. Snoeren,
 mevrouw M. Spalburg, mevrouw J. Verbeek-Beverwijk (tot 18.30 uur),
 de heer V. Verhaar (vanaf .. uur), de heer T.A.C. Verhoeve,
 mevrouw K.M.K. Vizee, de heer G. Zondag (t/m agendapunt 7)

College:

de heer A.J. Adriani, mevrouw W. Eggengoor, de
 heer J.R.J. van Engelen, de heer J. Kuiper, mevrouw M. Schouten

Raadsgriffier:

de heer J. Karens

Afwezig:

mevrouw M.C.G. Schenkhuizen-van Keulen, de heer M.C. Stekelenburg,
 de heer F.T.J. Verdam

Verslaglegging:

mevrouw M.H.M. de Ridder-van Beek (Notuleerbureau De Ridder)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: ik open de vergadering van de gemeenteraad van Nieuwegein van 8 juli 2021 en vraag u om een moment van stilte voor gebed of bezinning.

Dank u wel. Hartelijk welkom in deze setting, fysiek weer eens een keer. Eigenlijk ook de eerste vergadering van de gemeenteraad na ons 50-jarig jubileum wat we eigenlijk het hele jaar vieren, maar verleden week, 1 juli, was het officiële moment. Ik kom daar dadelijk nog even op terug en dan zal ik de heer Diekstra ter gelegenheid daarvan het woord geven en vanwege de 50^e verjaardag vindt u op uw tafel iets lekkers met het logo '50 jaar Nieuwegein'. U krijgt ook een cadeautje 'Van bosolifant tot onze stad', zijnde een samenvatting van allerlei artikelen die de afgelopen jaren in de Molenkruier hebben gestaan, geschreven door René Blom, u wel bekend. Ik vond het leuk om u dat aan te bieden als herinnering aan 50 jaar Nieuwegein en ik hoop dat u met veel plezier nog een keer terugkijkt naar alle stukjes die u misschien al eens een keer eerder heeft gelezen.

Ik heb berichten van verhindering binnengekregen van mevrouw Schenkhuizen, de heer Verdam en de heer Stekelenburg en gemeld is dat later komen de heer Holtermann, de heer Verhaar, de heer Elias en de heer Gadella en ik kijk even of ik dan iedereen gehad heb?

De heer Schat (VVD): daar wil ik de heer Snoeren nog aan toevoegen, voorzitter.

De voorzitter: en de heer Snoeren daaraan toevoegen, dat hij ook later komt. Dank u wel. Dan heb ik nog een andere mededeling aan u te doen, dat is dat u weet dat Ann de Wolf helaas overleden is en dat er een vacature is in de fractie van de VSP. De hele lijst is gevraagd en doorgelopen volgens het systeem wat in de Kieswet staat of er iemand bereid is in de opvolging van mevrouw De Wolf te voorzien. Dat is niet zo en daarmee zal de zetel van mevrouw De Wolf tot het einde van deze raadsperiode onbezet blijven. Dat is spijtig denk ik, maar ik kan me voorstellen welke redenen daar allemaal aan ten grondslag liggen waarom het loopt zoals het loopt. Ik wens de VSP-fractie nog heel veel sterkte inderdaad met het verlies, maar ook het feit dat u de rest van de periode met zijn tweeën acte de presence moet geven. Dan de normale huishoudelijke mededelingen, alhoewel normaal fysiek wel maar digitaal niet; houd 1,5 meter afstand, ook als u hier zich in de zaal bevindt en rondloopt. Als u fysiek wilt overleggen, dan zijn er plekken in de buurt waar u dat kan doen op 1,5 meter in het Atrium of in zaal 0.09; daar zijn zitjes geplaatst. Houd u zich daar ook aan de afstandsmaatregelen. De catering, heeft u gezien, staat buiten met de vraag ook als u straks weggaat, dingen die u niet nodig heeft gehad of niet gebruikt heeft en het afval mee te nemen en buiten even op de tafel te zetten zodat het daar opgeruimd zou kunnen worden. De moties en amendementen die vandaag zijn ingediend, die stonden vanaf vanochtend 9.00 uur op iBabs. Dat heeft u kunnen zien, maar ze liggen ook op uw tafel. Na de eerste termijn van de raad is er een schorsing van een halfuur zodat het college zijn eerste termijn kan voorbereiden. De collegeleden zitten nu nog in een andere zaal elders in het gebouw om zoveel mogelijk ruimte te houden met elkaar en zitten straks in de eerste termijn achter mij en zullen vanaf de zetel daar spreken. Dan kom ik nu bij de heer Diekstra. Ik geef u als eerste het woord ter gelegenheid van onze 50^e verjaardag.

De heer Diekstra: ja dank u, voorzitter. Ik moet toch even mijn bril op doen, dat heb je als je ouder wordt. Ik ben ook 50 geworden! Met veel trots zit ik hier namens de hele gemeenteraad. Sinds vorige week, u gaf het al aan, bestaat onze raad en onze stad 50 jaar, ontstaan in 1971 na de samenvoeging van 2 historische dorpen Jutphaas en Vreeswijk. Voor sommigen voelt dat als nog niet zo lang geleden, terwijl anderen hier in de zaal er misschien nog niet eens waren. En om een gevoel te krijgen hoe lang het nou echt geleden is, neem ik u graag mee naar een aantal opvallende zaken uit dat jaar. Het beeld van 1971, sommigen weten het misschien nog wel, was een hele opvallende verkiezingsposter van de PSP. Enkelen van u weten dat nog, dat was een naakte vrouw in de wei met een koe, voorzien van de titel 'PSP ontwapenend'. Dat heeft geleid tot veel commotie in Nederland, maar ook vooral daarbuiten. Vier jaar geleden is deze poster gekozen tot de beste affiche van de afgelopen 90 jaar en leuk om te weten is dat deze poster, hoe goed die ook was, geen extra zetels heeft opgeleverd. De PSP daalde van 4 naar 2 zetels in 1971.

Een ander opvallend punt is dat sinds 1971 de man niet meer langer het hoofd van het gezin is. Dat werd toen uit het wetboek geschrapt en dat betekende dat een man en vrouw in het huwelijk eindelijk gelijkwaardig waren.

Ik kan heel lang doorgaan, maar een derde punt was de introductie van de zachte floppy disk. Als 50-plusser heb je er vast wel eens 1 in je handen gehad en ook gebruikt, de 8 inch of de 5¼ floppy disk met een opslagcapaciteit van maar liefst 80 kB. Deze waren tot eind jaren 90 in gebruik.

Allemaal zaken die we ons nog lang zullen blijven herinneren en juist daarom ben ik blij dat wij als gemeenteraad een cadeau hebben ontwikkeld waarmee we voor de huidige en de toekomstige generatie de historie van Nieuwegein hebben kunnen vastleggen.

Als werkgroep hebben wij een selectie gemaakt van panden in onze stad met een bijzondere historische betekenis. Dat hebben we weergegeven in uitgebreide teksten voor internet en beknopte teksten op mooie houten monumentenborden, dus geen verhalen ‘Dit is een pand in neogotische stijl ontworpen door architect x, y en z’, maar wel verhalen over de rijke geschiedenis van het pand. Onze dank gaat ook uit naar de historische kring en de gidsengroep die hierin hebben meegelezen. Met deze verhalen en het idee van de historische parelroute zijn we naar alle pandeigenaren gegaan. Erg leuk waren de gesprekken die ontstonden met de bewoners. Sommige mensen konden uit eigen ervaring spreken omdat ze er al hun hele leven woonden. Anderen hadden diepgaand onderzoek gedaan naar de achtergrond van hun huis. Op die manier konden we onze verhalen nog verder verrijken.

Vandaag wil ik namens de gemeenteraad symbolisch de eerste 2 monumentenborden aanbieden aan de burgemeester als eerste burger van onze stad. Het eerste bord dat ik overhandig is van het voormalige sluiswachtershuisje in Vreeswijk, tegenwoordig dienst doende als herenkapsalon, maar de eigenaar kon zich nog herinneren dat in zijn kindertijd er een politepost en een gevangenis in zaten. Het tweede bord is van een tolhouderswoning in Jutphaas; dat huis ligt aan een Route Napoléon van Amsterdam naar Parijs. Dat is de reden waarom de weg bestraat moest worden en daardoor is besloten om de tol driemaal hoger te maken dan gewoon was bij andere Utrechtse tolleren. Maar helaas stond de Nicolaaskerk aan de verkeerde kant van de tol, waardoor elke kerkganger iedere keer de tol moest passeren en dat leidde natuurlijk op den duur tot rellen en toen werd de tol bestormd. De tolbomen werden in tweeën gezaagd en belandden in het Merwedekanaal. Utrecht verlaagde de tarieven om uiteindelijk de onrust te beteugelen. Dit zijn mooie verhalen, die absoluut niet verloren mogen gaan en beschikbaar moeten zijn voor iedereen. De borden worden de komende weken gemaakt en in overleg met de bewoners opgehangen op de verschillende panden. Op die manier ontstaat er na het zomerreces een historische parelroute die zowel offline als online via Georoute en de website beschikbaar is voor zoals ik al zei de huidige en de toekomstige generatie. Burgemeester, van harte gefeliciteerd namens de hele raad en hierbij de eerste borden van de historische parelroute.

De voorzitter: dank u wel. Ze zijn gelukkig nog niet echt, want anders moest ik ze zelf gaan ophangen! Hartelijk dank namens de Nieuwegeinse samenleving. Misschien ook nog wel goed om te memoreren dat Ann de Wolf nog een belangrijke bijdrage geleverd heeft aan het maken van deze route, waarvoor dank. Dank aan de werkgroep namens alle Nieuwegeinse. Ik hoop dat we ervan gaan genieten en dat moet zeker gaan lukken. Dank nogmaals.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: u heeft de agenda ontvangen. U heeft gezien dat ik nog een punt heb toegevoegd om aan het eind van de vergadering in beslotenheid te vergaderen. Dat betekent dat de deuren dan gesloten worden en in beslotenheid bepaalt u zelf of we in geslotenheid doorgaan met de vergadering. Ik kijk of er verder nog opmerkingen zijn bij de agenda?

De heer Schat (VVD): voorzitter, ik wil voordat ik punt 8 wil toevoegen aan de agenda, eigenlijk inhoudelijk weten wat de reden is van toevoegen van dit agendapunt. De stukken die zijn verstrekt, geven daar onvoldoende duiding toe voor ons. Wij snappen dat er geheimhouding opgelegd moet worden in deze vergadering dus dat besluit zouden we kunnen nemen, maar ik stel voor om inhoudelijk de besluitvorming rondom dit agendapunt volgende week te doen in een fysieke vergadering, misschien gelijktijdig met de reeds geplande vergadering.

De voorzitter: ik kan helaas uw vraag niet beantwoorden in de openbaarheid, dus u zult uw vraag moeten herhalen op het moment dat we in besloten vergadering zitten.

De heer Schat (VVD): dan vraag ik nu om een besloten vergadering, voorzitter.

De voorzitter: ik kijk eerst even naar mevrouw Bakhtali, want mevrouw Bakhtali wilde ook een opmerking maken over de agenda.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, ik heb het al op de mail gezet. Ik vind het heel bezwaarlijk dat op het laatste moment zo'n belangrijk stuk wordt toegevoegd aan de agenda. We hebben geen gelegenheid gehad, op papier wel maar in de praktijk is dat niet uit te voeren, om het inhoudelijk te bestuderen en om echt inhoudelijk op stukken in te kunnen gaan dus ook al zou dat geheime gedeelte daar ruimte voor maken, vind ik dat niet oké dus mocht het gewoon op de agenda blijven, dan verlaat de ik vergadering, want ik ga niet meestemmen op zo'n manier. Mijn verzoek is eigenlijk om het van de agenda af te halen, maar ik begrijp dat dat niet gaat gebeuren dus vandaar.

De voorzitter: ik neem kennis van uw mededeling. Dan vraagt de heer Schat om nu reeds de besloten vergadering te houden. Ik zou u willen adviseren om de besloten vergadering zoals voorgesteld aan het eind te doen en dan kunnen we de discussie die de heer Schat wil voeren op dat moment met elkaar voeren. Is er steun voor het voorstel van de heer Schat om nu in beslotenheid te gaan vergaderen? Mevrouw Bakhtali, ik snap dat de VVD-fractie dat ook vindt en de CDA-fractie zo te zien ook, maar ik zie dat er geen ... En de SP ook. Dan doe ik het even bij handopsteken, even om te peilen. Ik zie 13 stemmen voor. Wie wil dat niet? Dat zijn 11 stemmen.

Dan gaan we in beslotenheid vergaderen. Dan moet er wel geschorst worden en vraag ik of het college naar de vergadering kan komen. Ik schors voor 5 minuten vergadering; we gaan om 14.23 uur door.

14.16- 14.37 uur: besloten gedeelte (zie vertrouwelijke verslag)

3. Eerste termijn Algemene Beschouwingen uit te spreken op de Jaarrekening 2020, Jaarstukken Grondbedrijf 2020 en de Kadernota 2022 (2021-2022)

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Voor ons ligt de Kadernota: daarin wordt gesproken over een 'beleidsarme' Kadernota. Als GroenLinks vinden wij echter niets beleidsarm aan het bepalen van de kaders waar wij als Nieuwegein ons geld aan uitgeven en waaraan niet of waaraan minder. Wij pakken de handschoen dus graag op en komen met een aantal concrete voorstellen om deze Kadernota beleidsrijk in te vullen.

Onze prioriteiten zijn daarbij samen te vatten in twee speerpunten: klimaatbeleid en tegengaan van ongelijkheid.

En laat ik gelijk maar concreet beginnen met de twee moties die we indienen. Als eerste M253 'Betere bescherming van bomen voor betere klimaatadaptatie', die we indienen met Ieders Belang, SP, PvdA en D66. Want laten we in al het coronageweld ook vooral niet vergeten dat de klimaatcrisis de grootste opgave van onze tijd is. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Daarom komen wij met deze motie om bomen beter te beschermen tegen kappen. Bomen spelen immers een onmisbare rol als bron van schaduw, maar ook opvang van water. Wij roepen het college op om dit groene

goud beter te beschermen en we koppelen hieraan de vraag aan het college wanneer wij hier meer over kunnen horen: wij hopen nog in 2021, uiterlijk Q1 2022. Lukt dat ook?

Daarnaast dienen wij met Groep Stekelenburg, SP, PvdA, D66 en de VSP motie 252 in: 'Neem Grondrechten serieus en organiseer tegenkracht op datamacht'. Omdat de I-strategie op dit punt onvoldoende is uitgewerkt en daarin schuilt daar een groot gevaar. We kennen allemaal de toeslagenaffaire en daarom vragen wij om een heldere strategie zodat het gebruik van data en algoritmes in combinatie met dataverzameling door de gemeente niet zal leiden tot een verdere tweedeling of het versterken van onbewuste vooroordelen.

Vervolgens onze andere prioriteiten, allereerst het sociaal domein. We maken ons grote zorgen of we straks met de beschikbare middelen nog wel voldoende zorg kunnen bieden in de jeugdzorg en Wmo. Zowel in de jeugdzorg alsook in de Wmo zien we een sterk oplopende zorgvraag en onvoldoende garantie dat het Rijk die kosten gaat compenseren. Tegelijkertijd moeten we juist investeren op preventie om te bevorderen dat mensen in gezondheid leven. Wij vragen dan ook: welke plannen hiervoor heeft het college?

Daarnaast zien wij met zorg de groeiende tweedeling in onze samenleving die door de coronacrisis ook verder is toegenomen. Wij vragen om aandacht voor het tegengaan van onderwijsachterstanden en actie om bijvoorbeeld de groeiende achterstanden voor laaggeletterden en digibeten als gevolg van de verdere digitalisering tegen te gaan. Wat gaat het college daaraan doen?

GroenLinks heeft al het initiatief genomen om te komen tot een helder post-coronabeleid met als belangrijkste onderdeel het verminderen van de gegroeide sociaal-economische gezondheidsverschillen én preventieve acties en interventies gericht op mensen met minder gezondheidsvaardigheden. Maar na het debat in september moeten er wel gelden beschikbaar zijn om die acties uit te voeren. Vandaar dat wij de motie van de PvdA die dadelijk ingediend zal worden, ook mede indienen zodat dadelijk gedaan kan worden wat gedaan moet worden.

Kunst en cultuur zijn belangrijke verbinders in de samenleving en dus pijlers van een gezonde samenleving. Het gaat daarbij niet alleen om de professionele, maar ook om de amateuristische beoefening. We maken ons zorgen over de verschraling in het kunstaanbod, onder andere doordat veel zzp'ers in de coronacrisis de kunstsector verlaten hebben. Welke plannen heeft het college om de cultuursector te ondersteunen?

Als laatste prioriteit benoemen wij de druk op de ruimte. Denk toch eens aan alle ruimtelijke opgaven die er zijn zoals benoemd in de RES en de REP; de energietransitie en zeker ook de vastgelopen woningmarkt, want we hebben als gemeente een enorme opgaaf op het gebied van wonen. Het is echt woekeren met de ruimte. Er zijn weliswaar volop bouwplannen en toch is de wachttijd voor een sociale huurwoning 12,6 jaar. Denk je eens in: 12,6 jaar! Er is wat ons betreft meer urgentie, actie en creativiteit nodig om dit probleem op te lossen. Een optie zou wat GroenLinks betreft kunnen zijn dat de gemeente onderzoekt of zij ook zelf sociale huurwoningen kan bouwen, zoals de gemeenten Rijswijk, Den Haag, Purmerend en Ede dat zijn gaan doen. Of misschien moeten we de norm niet op zestig woningen leggen voordat een ontwikkelaar verplicht wordt tot het bouwen van sociale huurwoningen, maar op vijftig of veertig. Er zijn vast meerdere oplossingen denkbaar, maar 1 ding weten we zeker: we zullen met echt vernieuwende ideeën moeten komen om juist onze minder kapitaalkrachtige burgers, deze woningzoekenden, beter en sneller te helpen. Wij wachten dan ook met belangstelling op de uitwerking van amendement A94, maar we vragen het college nu wel al: zitten dergelijke vernieuwende ideeën naar mogelijkheden om het aantal woningen voor mensen met een lager

inkomen structureel uit te breiden al in die uitwerking, of wilt u deze anders alsnog toevoegen en onderzoeken?

Daarmee rond ik af. Ik hoop te hebben laten zien dat GroenLinks een beleidsrijke visie heeft en durft te kiezen voor klimaat en sociale gelijkheid. Met een stevige inzet op preventie en op hulp, daar waar nodig. Daarmee wordt Nieuwegein een gezonde, fijne stad om samen in te wonen. Ik dank u wel.

Fractie Stadspartij Nieuwegein, mevrouw Bakhtali:

Ja, dank u wel. Het zijn onrustige tijden. Waar vroeger onze gemeente de naam had een slaapstad te zijn of een industrieterrein waar toevallig ook mensen wonen, zijn inwoners in steeds meer wijken nu in rep en roer. En ze hebben daar alle reden toe. Het college moet dienstbaar zijn aan de bewoners maar ze zien de bewoners juist als een hindernis, die je vooral zo laat mogelijk moet betrekken in de plannen die hun woongenot bewijsbaar aantast. Participatie is mooi op papier, maar in de praktijk bakt het college er niks van. Het aantal moties om dat te verbeteren is niet meer te tellen. Als het niet gaat over de windturbines, dan gaat het wel over de boringen naar aardwarmte, de warmtebuffer, het inmettelen van de bewoners door de bouw van 7500 extra woningen, het verdwijnen van rust en van groen en van bomen voor biomassa, over de hoogbouw, de snel stijgende woonlasten en het kwistig smijten met geld.

Ter voorbereiding van deze raadsvergadering heb ik een aantal vragen gesteld aan het college. Waar een beantwoordingstermijn van 5 dagen wordt gehanteerd heb ik na ruim een maand de antwoorden niet ontvangen, ondanks meerdere herinneringen. Dat vind ik een heel kwalijke zaak en daar is het laatste woord nog niet over gezegd.

Ik kan daardoor bepaalde onderwerpen niet in mijn betoog opnemen, maar het brengt ons wel gelijk bij een ander probleem dat het afgelopen jaar maar ook de jaren daarvoor een punt van grote zorg is: het niet voldoen aan de Informatieplicht en het uitschakelen van tegenmacht. Thema's die onlangs goed onder de aandacht zijn gekomen als resultaat van een lange strijd van Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt, die daarvoor een persoonlijke prijs moest betalen. Hij zit al maanden ziek thuis.

Er was in het afgelopen jaar en ook in de jaren daarvoor, veel te doen over de bestuurscultuur in dit huis. Er is van alles georganiseerd voor raadsleden om elkaar beter te leren kennen. Allemaal leuk en aardig. Maar ik vraag mij serieus af hoe we op die manier iets kunnen veranderen aan de problemen waar met name de burgemeester en zijn college verantwoordelijk voor zijn in nauwe samenwerking met bepaalde raadsleden.

Ik heb bijvoorbeeld gevraagd om een overzicht van de inhuur van externen, want die kosten lopen gigantisch uit de hand. Een klein onderzoekje heeft uitgewezen dat dat ook heel makkelijk kan. Het systeem van checks en balances laat nog altijd veel te wensen over. Daar kom ik in mijn tweede termijn op terug.

Eén bijzonder voorval wil ik er nu uit lichten. Een voorval dat raakt aan de wortel van de bedrijfsvoering en de bestuurlijke integriteit van nú. Met hopelijk de nodige verbeterlagen dit jaar nog en volgende jaren. Genoeg beleid te maken dus.

Het was een zorgvuldig bewaard geheim tot ik in december 2020 ontdekte, dat er in 2014 stiekem een zoveelste juridisch onderzoek naar mij is uitgevoerd. Ik sta er nog steeds perplex van. Want hoeveel onderzoeken heb ik niet al moeten ondergaan als raadslid. Buiten het aantal onderzoeken dat door de juridische afdeling van de gemeentelijke organisatie naar mijn

handelingen tijdens raadsvergaderingen is uitgevoerd, zoals die keer dat de VVD-fractievoorzitter het zelfs presteerde om aan de burgemeester te vragen of hij wil onderzoeken of ik juridisch vervolgd kan worden vanwege het niet stemmen op een motie die met zichzelf in tegenspraak was.

Dan hebben we nog het grote BING-onderzoek van Bureau Integriteit in 2010. Na jarenlang procederen is dat onderzoek door de tuchtrechter én in hoger beroep naar de prullenbak verwezen. Daarna kwam in 2013 met veel bombarie het integriteitsonderzoek van Prof. dr. Hans van den Heuvel, alweer naar mijn handel en wandel als raadslid. Zo mogelijk een nóg belabberder onderzoek. Je zou mogen verwachten dat deze obsessie eindelijk een keertje stopt.

Ik ben al 10 jaar aan het procederen. Ik betaal mij helemaal scheel aan advocaten en het eind is nog niet in zicht. In die procedures wordt de gemeente Nieuwegein vertegenwoordigd door advocaat Van Beurden van het advocatenkantoor Van Benthem & Keulen, de huisadvocaat van de gemeente.

Van dit onderzoek dat begin 2014 is uitgevoerd ben ik - als raadslid en onderwerp van onderzoek - nooit op de hoogte gesteld. Toen ik er lucht van kreeg heb ik de burgemeester gevraagd of hij de opdrachtgever is. De burgemeester is immers als enige bevoegd om integriteitsonderzoeken naar raadsleden in te stellen. Het moet dan wel gaan om ernstige zaken als belangenverstrengeling, diefstal, fraude enzovoort, maar dat even terzijde. Burgemeester Backhuijs ontkende stelselmatig. Ik heb hem meerdere keren hierover bevraagd. Hij wist niets van dit onderzoek. Kon zich er helemaal niets van herinneren. Geen flauw idee.

Toen de documenten tevoorschijn kwamen, en hij zag dat - alweer - raadslid Monrooij daarbij betrokken is, “herinnerde” hij zich opeens dat hij toch wel de opdrachtgever kon zijn geweest.

Dit kat en muis spel en de burgemeester die telkens opnieuw de hand boven het hoofd houdt van raadslid Monrooij hebben we al vaker gezien. U weet wel, raadslid Monrooij hier achter mij, met de vele voorzittersfuncties binnen de raad en de lange arm van het college in de raad.

Wat had ik ontdekt: aan die advocaat is gevraagd om te onderzoeken of bepaalde uitspraken van mij over raadslid Monrooij strafrechtelijk dan wel civielrechtelijk vervolgbaar waren.

Wat had ik ook ontdekt: dat door de advocaat een factuur was ingediend van € 12.000, geld van de Nieuwegeinse gemeenschap.

Ook ontdekte ik dat het – op één na – allemaal uitspraken van mij betreffen die amper 7 maanden daarvoor al door Prof dr. Van den Heuvel waren onderzocht in het bombarieonderzoek, namelijk mijn keurig onderbouwde uitspraken over o.a. de vriendjespolitiek, belangenverstrengeling, onderzoeksfraude en declaratiefraude van raadslid Monrooij. Een heel duur onderzoek dat kennelijk niet had opgeleverd waar ze op hadden gehoopt en dus heeft raadslid Monrooij het gewoon opnieuw voorgelegd aan een andere externe deskundige, gewoon omdat hij daar zin in heeft, omdat niemand hem een strobreed in de weg legt en omdat het toch door de gemeenschap wordt betaald. Let wel: het raadslid dat eigenhandig zorgde voor het versjteren van onderzoek van anderen laat, als het over hemzelf gaat, stiekem zelf allerlei onderzoeken uitvoeren, zonder dat wie dan ook zich ermee kan bemoeien.

Het BING-onderzoek kostte de Nieuwegeinse gemeenschap € 18.000. Voor het eveneens aan alle kanten rammelend Van den Heuvel-onderzoek heeft de gemeenschap minstens € 15.000 moeten ophoesten. En voor dit Monrooij-onderzoek is er een rekening van € 12.000 betaald.

Wat ik niet heb kunnen achterhalen is de opdrachtbrief. Geen spoor van de opdracht, geen spoor van het wie, het wat en het waarom. Die sporen zijn zoals gewoonlijk netjes weggemoffeld. Het mag een klein wonder heten dat ik wel een document heb kunnen achterhalen waaruit zwart op wit blijkt dat raadslid Monrooij de centrale rol heeft gespeeld in deze kwestie.

We hebben het dus over de ChristenUnie-fractievoorzitter, die op kosten van de gemeenschap heeft laten onderzoeken of raadslid Bakhtali strafrechtelijk dan wel civielrechtelijk vervolgd kan worden voor uitspraken waardoor hij zich gekwetst voelt.

De Nieuwegeinse gemeenschap mag dokken terwijl het kwesties zijn waar hij dus zelf, op eigen kosten, een advocaat voor in de hand had moeten nemen zoals ik dat doe. Dat is ook steevast het standpunt van de raadsmeerderheid hier als ik met kritiek kwam over ernstige integriteitsschendingen in dit bestuur. 'Ga maar aangifte doen' was de reactie. Raadslid Monrooij heeft zich nooit hoeven verantwoorden voor de gemeenteraad.

Dit zijn geen kosten voorzitter, die door de gemeenschap betaald moeten worden. De vraag rijst hoeveel van dergelijke onderzoeken er nog meer zijn uitgevoerd en hoe het mogelijk is dat raadslid Monrooij toegang heeft tot de advocaat die de gemeente vertegenwoordigt in de procedure die ik – op eigen kosten - aan het voeren ben tegen de gemeente.

Hoe is het mogelijk dat raadslid Monrooij een advocaat door de gemeenschap laat betalen voor onderzoek dat hij uit eigen zak behoort te betalen en dat is niet de eerste keer. Hier is moedwillig misbruik van gemeenschapsgeld gemaakt en misbruik van macht, misbruik van bevoegdheden en misbruik van positie. Dit is onacceptabel. Ik had al aangekondigd dat ik de raad zou vragen om dit - in het kader van de Gemeentewet - tot op de bodem te onderzoeken. Dit zaakje stinkt! De stukken komen binnenkort uw kant op.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel voorzitter. Ja, we zitten bij elkaar over de jaarstukken 2020 en de Kadernota 2022. Ik ben heel benieuwd of mevrouw Bakhtali ook het stapje gaat maken naar wat haar plannen zijn voor de gemeente Nieuwegein en wat zij vindt van de jaarstukken en de Kadernota. Dank u wel.

Mevrouw Bakhtali (Nú): dit is een heel cliché onderbreking van altijd natuurlijk nu GroenLinks. Ik heb net verteld dat er beleid moet worden gemaakt zoals u dat zelf ook heeft gezegd in uw betoog en dit moet opgenomen in het beleid van Nieuwegein. Een heel belangrijk onderwerp, dus kom maar volgende keer met een origineler onderbreking alstublieft.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dan ben ik wel benieuwd om daar dan een motie ofzo over te zien, want dan kunnen we daar ook met elkaar over debatteren.

Mevrouw Bakhtali (Nú): voorzitter, mevrouw Feenstra krijgt alle gelegenheid om straks daarover te debatteren, want er komt een onderzoeksvoorstel zoals ik net heb aangekondigd voor de tweede keer naar de gemeenteraad om dit tot op de bodem te onderzoeken. Is het duidelijk?

Als je nagaat dat partij Núwegein maar een splinterpartijtje is met maar 1 van de 33 zetels en je zet daar tegenover dat er kosten noch moeite worden bespaard om mij te hinderen in het uitvoeren van mijn werk als raadslid, dan wordt duidelijk hoe belangrijk het is om mij te dwarsbomen in het nakomen van onze heilige beloften aan de Nieuwegeinse gemeenschap over transparantie, democratie en inspraak. En dan begrijp je ook waarom inwoners van Nieuwegein in opstand komen.

Voorzitter, dit is geen kwestie van bestuurscultuur, die even kan worden opgelost met het inhuren van een volkomen overbodige gespreksleider tijdens een raadsborrel. Dit is planmatige ondermijning van het raadswerk en uitschakeling van de tegenmacht. Ondermijning van de democratie. Een aanslag op het vrije woord in Nieuwegein

Als u met alle middelen die u ten dienste staan en bevoegdheden die u heeft en bevoegdheden die u zelf niet heeft, een raadslid van een splinterpartijtje zo obsessief de mond wil snoeren, dan vraag ik u: waar bent u zo bang voor? Wat zegt dit over de bedrijfsvoering? Wat zegt dit over de

bestuurlijke integriteit? Wat heeft u allemaal nog meer te verbergen? Wat mogen wij en de inwoners van Nieuwegein niet weten? Dank u wel.

Fractie Partij van de Arbeid, de heer Van Esch:

BESTUREN VANUIT HET HART

Ik wil graag beginnen met een vrolijke noot en dan kijken we terug naar vorige week donderdag, toen Nieuwegein 50 jaar oud werd. De Partij van de Arbeid wil de stad dan ook feliciteren met mooie moment. Wij wensen alle inwoners, ondernemers, organisaties en vrijwilligers veel geluk met de viering van dit bijzondere jaar. En natuurlijk ook de felicitaties aan mijn collega's, de griffie, het college en de ambtelijke organisatie.

Inleiding – Besturen vanuit het hart In 1971 dus, ontstond Nieuwegein. De oude dorpskernen Jutphaas en Vreeswijk werden in de jaren daarna via de wijken Zuilenstein, Batau, Wijkersloot, Merwestein en Fokkestee met elkaar verbonden. Deze wijken vormen het hart van Nieuwegein. In de eerste plaats omdat deze wijken in het midden van onze gemeente liggen en in de tweede plaats – en nog veel belangrijker – omdat deze wijken en hun inwoners bijdragen aan de identiteit van onze stad. De groei van Nieuwegein heeft mogelijkheden geboden voor mensen die op zoek waren naar een fijne plek om te leven. Nog steeds heeft Nieuwegein een veelzijdig woningaanbod en is passend werk het uitgangspunt. Hier kun je als kind opgroeien en genieten van goed onderwijs en kennismaken met sport en cultuur. En in Nieuwegein kun je, van jong tot oud, op hulp en zorg rekenen als dat nodig is. Maar de snelle groei van de stad heeft ook laten zien waar we de komende jaren extra op moeten inzetten. Dit doen we met het programma Leefbaarheid en Veiligheid. De wijken die ik zojuist noemde staan in het middelpunt van een integrale aanpak waarbij fysieke en sociale opgaven hand in hand gaan. In deze wijken willen we de openbare ruimte versterken en verduurzamen; zetten we in op gezondheid, welzijn en werk; en willen we laaggeletterdheid, armoede en schulden tegengaan. Dit is voor de Partij van de Arbeid besturen vanuit het hart.

Voorzitter, het college komt vandaag met een beleidsarme kadernota. Begrijpelijk vanuit politiek oogpunt, maar voor onze inwoners mag dit geen 'arm beleid' betekenen. Want problemen op het gebied van ongelijkheid, duurzaamheid en baanonzekerheid waren al groot, maar zijn het afgelopen jaar nog zichtbaarder geworden. Het zijn precies deze thema's die door de coronacrisis onder een vergrootglas worden gelegd. Dit waren de woorden van Kim Putters, directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau, enkele maanden geleden. Het is daarom goed dat het college haar ogen niet sluit voor ontwikkelingen die geen rekening houden met vierjarige cycli. Uw zorgen over de lange termijn effecten van de coronacrisis op het gebied van armoede, schulden en jeugdzorg worden door ons gedeeld. Maar voor de Partij van de Arbeid hoort daar nog een stap bij: het coronaherstelplan. In Nieuwegein zullen wij ook te maken krijgen met de gevolgen van de coronacrisis. Hoewel het college aangeeft zorgen te hebben, is op dit moment niet duidelijk of en in welke mate de effecten van de crisis op ons afkomen. Daarom is het goed dat de raad na de zomer in gesprek gaat over het vormgeven van een coronaherstelplan. De Partij van de Arbeid wil dat inwoners en hun problemen – die niet altijd direct zichtbaar zijn – geholpen kunnen worden. Op dit moment zijn de voedselbanken in het land aan het opschalen en het CBS en het UWV komen met stijgende cijfers als het gaat om het aantal bijstandsgerechtigden. Dit baart ons zorgen en dat betekent dat wij middelen klaar moeten hebben staan om direct in actie te kunnen komen als dat nodig is. Wij dienen dan ook de motie / Middelen voor coronaherstelplan' in, samen met de SP en GroenLinks. Deze motie draagt het college op om de komende maanden rekening te houden met een herstelplan en daarvoor het begrotingsoverschot beschikbaar te houden. In de kadernota staat een tekort van het meerjarenperspectief opgenomen, maar het bericht van gisteren – dat Nieuwegein bijna

5 miljoen euro voor 2022 van het Rijk ontvangt, maakt dat er een beetje lucht is. Wij willen dit verschil dan ook beschikbaar houden voor wat vermoedelijk komen gaat.

Tot slot, over de kadernota, wil de Partij van de Arbeid stilstaan bij de bouwstenen duurzaam financieel evenwicht. Want besturen vanuit het hart betekent ook dat we een stad voor de toekomst zijn. Een stad waar inwoners betaalbaar kunnen wonen in een vernieuwde wijk – in het kader van het programma Betere Buurten. Inwoners moeten gebruik kunnen blijven maken van goede voorzieningen zoals buurtpleinen, gezondheidscentra en veilige wegen. En onze kinderen moeten onderwijs kunnen krijgen in nieuwe en duurzame scholen. De middelen die wij ontvangen voor de groei van de stad, moeten dan ook op de juiste wijze worden ingezet. En de Partij van de Arbeid vindt de verdeling van 80-20, zoals het college nu voorstelt, in eerste instantie een goede om mee aan de slag te gaan.

Dan richting de jaarstukken 2020. Vorig jaar is, in een uitzonderlijk moeilijke en een voor iedereen nieuwe situatie, beleid zo goed als mogelijk uitgevoerd. De wijze waarop dit is gedaan verdient complimenten. Een dankwoord aan alle medewerkers, organisaties en vrijwilligers is dan ook op zijn plaats. Ook het feit dat het jaar met een positief resultaat is afgesloten, krijgt onze waardering. Maar de keerzijde is wel, dat wat wij met elkaar voor ogen hadden en wilden bereiken, niet allemaal is gelukt. En laat ik daar één voorbeeld van noemen. Deze wil ik kracht bijzetten door het amendement ‘Overhevelen Klijsma-gelden naar 2021’ in te dienen. Dit voorstel wordt mede ingediend door Groep Stekelenburg, GroenLinks, D66, SP, ChristenUnie, VSP, Stadspartij Nieuwegein en het CDA. De Partij van de Arbeid blijft zich hard maken voor kinderen die in armoede leven. In Nieuwegein groeit ongeveer 6% van de kinderen op in armoede en deze kinderen hebben een moeilijke start in hun leven. Zij kunnen vaak niet naar feestjes, dragen geen nieuwe schoenen of kunnen niet meepraten over vakantie-reizen. Dus laten we de overgebleven Klijsma-gelden dan ook inzetten om onze kinderen mooie herinneringen te laten maken. Het is niet de eerste keer dat deze raad de Klijsma-gelden overhevelt naar een volgend jaar. In 2018 heeft de Partij van de Arbeid een soortgelijk amendement ingediend die vervolgens unaniem werd aangenomen. Deze raad vindt het dus belangrijk dat middelen die voor kinderen in armoede leven ook bij hen terecht komen. Het college kiest er daarentegen voor om deze zogeheten Klijsma-gelden niet over te hevelen naar dit jaar en niet alsnog in te zetten waarvoor deze bedoeld zijn. Wij vragen ons af: waarom eigenlijk? Ziet de wethouder dan echt geen andere mogelijkheden om de deze middelen voor deze doelgroep – nu het programma niet volledig kon worden uitgevoerd – in te zetten? Zoals gezegd vindt de Partij van de Arbeid dat deze middelen altijd en alleen aan deze kinderen moeten worden uitgegeven. Na misschien wel het moeilijkste jaar in het leven van onze kinderen, verdienen zij hulp van een sterke overheid. En dat kan ook, als je kiest voor besturen vanuit het hart. Wij willen dat deze kinderen, net zoals vele andere kinderen, mooie herinneringen kunnen maken en dat zij een goed verhaal hebben om te vertellen in de klas.

Voorzitter, vandaag staat besturen vanuit het hart centraal in onze algemene beschouwingen en dat betekent dat wij toewerken naar een resultaatgerichte beleidscyclus zodat we beter kunnen weten hoe het met onze stad en onze inwoners gaat, want dat is toch dat we allemaal willen. Op dit moment ligt in onze jaarstukken meer de focus op de activiteiten dan op het resultaat. Daardoor is het niet altijd duidelijk of en in welke mate bepaalde activiteiten bijdragen aan een doel. De Partij van de Arbeid doet dan ook het verzoek aan het college om in de beleidscyclus de resultaatgerichtheid te vergroten door in de toekomst verschillende thema's te analyseren op het gebied van de doelen, trends en de maatschappelijke context, waarbij een relatie wordt gelegd met de in de programmabegroting opgenomen activiteiten en dus het uiteindelijke doel. Op deze manier kunnen wij het stoplichtmodel en de indicatoren beter verstaan, wat het debat bij de jaarstukken, de Kadernota en de programmabegroting ten goede komt. Wij dienen

hiervoor de motie 'Naar een resultaatgerichte beleidscyclus' samen met Groep Stekelenburg, GroenLinks en Stadspartij Núwegein in.

Dan tot slot, voorzitter. Nieuwegein kan altijd van de Partij van Arbeid verwachten dat wij ons inzetten voor een duurzame samenleving. Waar betaalbaar wonen mogelijk moet zijn en waar inwoners gelijke kansen verdienen. Dit doen we door mét inwoners te spreken, in plaats van óver inwoners te spreken. Voor de Partij van de Arbeid is dit besturen vanuit het hart! Dank u wel.

Fractie Verenigde Seniorenpartij, de heer Beeuwkes:

Dank u wel, voorzitter. De VSP staat voor gezonde gemeentefinanciën, sluitende (meerjaren)begrotingen, begrijpelijke rapportages, en een duurzaam financieel evenwicht. Dit betekent een evenwichtige begroting op de korte en lange termijn, voldoende reserve voor het opvangen van risico's en onvoorziene tegenvallers.

De Kadernota is het document waarin de voorgenomen gemeentelijke uitgaven en inkomsten bij elkaar worden gebracht. In de Kadernota wordt de algehele financiële positie van de gemeente beschreven. Deze beschrijving is voor de raad van belang voor een goede oordeelsvorming over inkomsten en uitgaven. De inhoudelijke regels waaraan de begroting en Jaarrekening moeten voldoen, staan in het BBV. Het vaststellen van de begroting en de Jaarrekening door de raad is opgenomen in de Gemeentewet. De Jaarrekening wordt achteraf opgesteld.

Juni 2021 heeft de gemeenteraad van Nieuwegein de jaarstukken 2020 van het college ontvangen. Het betreft de integrale Jaarrekening en het jaarverslag waarin zij verantwoording afleggen over het jaar 2020. Inmiddels is de controle door de accountant afgerond en vraagt het college ons deze stukken bij de discussie te betrekken.

De uitkomst is helder; zij zijn voornemens een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid en rechtmatigheid te verstrekken. Zij concluderen dat de opgenomen toelichting in de Jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen en dat op grond van hun onderzoek er na doorvoering van correcties m.b.t. fouten en onzekerheden er geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden resteren. Overige zaken voor de Jaarrekening vallen binnen de goedkeuringstoleranties en hebben zij vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en geen materiële onjuistheden bevat. Het college heeft naar aanleiding van de bevindingen van de accountant de presentatie van de cijfers en financiële besluitvorming aangepast en toelichtingen aangescherpt. Gezien eerder genoemde zal de VSP de jaarstukken 2020 in goed vertrouwen goedkeuren en dit raadsbesluit bekrachtigen.

In de Kadernota bepaalt de gemeenteraad op hoofdlijnen wat de koers voor de komende jaren is en ook hoeveel dat in grote lijnen gaat kosten. De programmabegroting maakt de keuzes uit de Kadernota duidelijk: wat doen we in een jaar en hoe betalen we het.

De coronamaatregelen lopen als een rode draad door de Kadernota. De voorgenomen doelstellingen zullen dan ook zo nodig worden aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Met deze onzekerheden, ook gevoed door de rijksoverheid, staat het college voor een zware opgave.

Het meerjarenperspectief is afhankelijk van op welke wijze het Rijk structureel financiële middelen vrijmaakt, waarbij wij als gemeente onze plannen voor de toekomst kunnen uitvoeren. De extra financiële middelen die door het Rijk zijn gecommuniceerd, bieden hoop voor de toekomst.

Cultuur is een belangrijk onderdeel betreft de cohesie voor onze burgers. Door de corona zijn helaas veel initiatieven gestopt, maar De Tweede Verdieping heeft haar dienstverlening succesvol aangepast; daarvoor een compliment.

Gelet op een verdere verschuiving van taken van het Rijk naar de gemeente, wordt het gezond houden van de gemeentefinanciën een zware opgave in de komende jaren. Uw college zal daarin inventief te werk moeten gaan. Wij wensen u daarbij veel succes. Dank u wel.

Fractie VVD, de heer Schat:

Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, college en raadsleden en iedereen die meekijkt met de livestream. Nieuwegein bestaat deze maand 50 jaar. Er zijn veel mooie initiatieven vanuit de stad... Nieuwegein leeft! De Nieuwegeinse VVD is trots op de Historische route als cadeau van de raad om de historie van Nieuwegein door te geven. Dank aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

Als VVD zijn we ook trots dat we deze 50 jaar bestuurlijk mede stuur hebben gegeven aan wat de stad nu is en ja, ook van ons de felicitaties naar alle Nieuwegeinse inwoners voor 50 jaar Nieuwegein.

We willen echter vooruit kijken maar zijn ook trots op de historie van Nieuwegein. De toekomst van Nieuwegein, hoe ziet dit Nieuwegeinse VVD die voor zich. Voorzitter, de groei van de stad gaat de komende jaren nog een flinke stap maken met de ontwikkelingen in de binnenstad, de mooie groene wijk Rijnhuizen met een rijke historie, de afbouw van de wijk Blokhoeve en de A12-zone. Bij de laatste hebben we wel de uitdaging om hiervan een leefbare en veilige woonomgeving te creëren, omdat hier een heleboel andere bestemmingen een plaats moeten krijgen. Ik noem even de mobiliteit, afvalverwerkende industrie, grootwinkelbedrijven, distributiecentra en daarbij ook nog wonen. Daarbij vinden we het ook belangrijk dat er in elke wijk voldoende groen is en ruimte is om te recreëren. De ontwikkelingen A12-zone vormen een enorme schaa sprong. Het proces moet zorgvuldig worden doorlopen waarbij de belangen van alle belanghebbenden moeten worden meegewogen. Voorzitter, wilt u de raad meenemen in elke stap die u hierin zet?

Toch gaan alle ontwikkelingen niet allemaal zo snel als we misschien zouden willen. Veel ontwikkelingen omdat de ontwikkelaars moeite hebben om een plan neer te leggen waarin de hele omgeving zich kan vinden. Dat geldt ook voor de plannen waar de gemeente zelf in de lead is. Ik noem het sportpark Parkhout, de verhuizing van de Hockey Club, de bouw van het appartementencomplex aan het Helmkruid, de scholen in de Doorslag, de gymzalen en sporthallen. Voorzitter wanneer kunnen we hierover weer een update verwachten?

Voorzitter de economie lijkt minder last te hebben van de corona-epidemie dan dat we eerder dachten. Dat is op zich goed nieuws. Wel moeten we er goed op letten dat op individueel niveau bij mensen die hier wel veel hinder van ondervinden weer helpen om de goede weg terug te vinden als ze hier zelf niet toe in staat zijn. De werkloosheid is laag en er is een enorme vraag naar personeel, van laag tot hoog opgeleid. Je moet natuurlijk wel willen werken. Mensen moeten zoveel mogelijk financieel onafhankelijk zijn. Afhankelijk zijn van een uitkering (vangnet) als je kan en mag werken hoort daar dus niet bij. Werken moeten lonen, met een uitkering mag je dus nooit netto meer overhouden als met een betaalde baan. De VVD is tevens voorstander dat er wordt gekeken wat de daadwerkelijke verdien capaciteit is van iemand. Een bijstandsuitkering moet altijd tijdelijk zijn, personen die niet kunnen werken zouden uiteindelijk moeten uitstromen naar de WAO. Voorzitter, hoe kunnen we ervoor zorgen dat er zo min mogelijk personen oneigenlijk in de bijstand zitten?

Bij de evaluatie van Betere Buurten en in de aanpak leefbaarheid en veiligheid, voorzitter, kwam naar voren dat de inrichting van een wijk grote invloed kan hebben op de leefbaarheid in

de wijk. Veel en goed onderhouden groen draagt daaraan bij. Zoals u weet voorzitter, heeft het onderhoud van het groen altijd de warme belangstelling van de VVD. Ons valt op dat in tegenstelling tot voorgaande jaren het onderhoud aan de openbare ruimte te wensen overlaat. De beeldkwaliteit is niet wat u met de raad heeft afgesproken. We zien overal onkruid op de straten en in de goten, slecht gemaaide bermen en grasvelden (er worden grote stukken overgeslagen omdat de immens grote machines er niet bij kunnen of wegzakken). Scheve lantaarnpalen en verkeersborden die ook nog eens groen zijn aangeslagen. Groenperken die helemaal worden overwoekerd door het onkruid, enz. En de aanpak van de invasieve soorten gebeurt ook maar half. Berenklaauwen die tot bloei komen. Voorzitter wat is hier de oorzaak van? In de motie M91, aangenomen in de raad van 29 juni 2017 bij de Kadernota voor 2018, is voor 2021 nog extra geld opgenomen hiervoor. In hoeverre wordt deze extra gelden doorgezet naar de komende jaren en is dat voldoende, voorzitter?

Tevens staan we voor een groot mobiliteitsvraagstuk. De stad wordt steeds voller waardoor we nog meer rekening met elkaar moeten houden. Dit geldt voor iedereen; voetgangers, fietsers, bestuurders van personenauto's, vrachtauto's en het openbaar vervoer. We hebben als raad net de Mobiliteitsvisie vastgesteld waarin we ervoor gaan zorgen dat iedereen de keuzevrijheid heeft om gebruik te maken van de modaliteit die op dat moment het beste past, of dat nou per voet, met de fiets of met de auto is. Overdag of 's nachts, bestemmingen moeten bereikbaar zijn voor recreatief, werk of woon-werk verkeer en zeker voor de hulpdiensten. Binnen de gemeente, de gemeente in of uit. Voor een bezoek aan City of anders. Uiteindelijk moeten we ervoor zorgdragen dat iedereen zich snel, goed en veilig kan verplaatsen. De straat is van iedereen, voorzitter. We staan voor grote investeringen waarbij de Nieuwegeinse VVD de prioritering bij de mobiliteitsvisie onderschrijft, maar waar wij wel van het college vragen om altijd een integrale afweging te maken zodat de weggebruikers de keuzevrijheid behouden, de bereikbaarheid wordt geborgd en minder verkeersslachtoffers. Hoe gaat het college dat bereiken?

Bij de inrichting van onze wegen moeten we ook rekening houden met het historisch perspectief van sommige wegen zoals route Napoleon, de heer Diekstra noemde hem net al even. Benadrukken van historische wegen, dorpsgezichten en monumenten kan mede worden vormgegeven door duurzame verlichting. Eerder is hiervoor motie 83 eveneens in de raad van 29 juni 2017 aangenomen. De uitvoering hiervan laat echter te wensen over. Wanneer gaat u de motie uitvoeren, voorzitter? Trouwens, rood asfalt voor de fietspaden past wat de VVD betreft niet op deze routes. Is het college dat met ons eens?

Volgende week gaan we het bestemmingsplan van de Binnenstad vaststellen. Veel inwoners van de stad zijn nog niet overtuigd met dat wat we in City west willen realiseren goed is voor de stad. Voorzitter, hoe komt het dat deze inwoners zo anders tegen het bestemmingsplan aankijken dan wij? Is er sprake van een kloof tussen inwoners, bestuur en politiek?

Voorzitter de wijk Rijnhuizen komt tot bloei, er zijn al veel kantoren getransformeerd tot woningen en nu zijn ook de plannen gepresenteerd voor duurzame woningen uit het midden en het hogere segment. De VVD is hier blij mee. Nieuwegein is vooral een stad van de lage en de middeninkomens. We vinden het daarom belangrijk dat er ook woningen komen voor de hogere inkomens, een goede mix van alle inkomensgroepen is van belang voor de leefbaarheid in een wijk en de onderlinge cohesie. Voorzitter, ga hiermee door.

De VVD heeft nog wel een grote zorg voor de lage- en middeninkomens die op zoek zijn naar een betaalbare woning die ook nog duurzaam is. We zien dat de bouwkosten snel stijgen door stijging van de bouwmaterialen en ook nog eens aangejaagd door de duurzaamheidsmaatregelen. De zeer beperkte doorstroming die er is, kan daardoor nog verder

afnemen. De balans moet worden bewaard en de projecten moeten doorgang vinden binnen de kaders die de raad stelt. Deelt het college onze zorg voorzitter?

FINANCIEEL PERSPECTIEF

Voorzitter, veel gemeenten gaan gebukt onder zware financiële tekorten, meestal veroorzaakt door de transities en transformaties in het sociaal domein. Vooral de transformaties slagen niet met de huidige bijdragen van het Rijk. Voor de jeugdzorg lijkt het voor Nieuwegein met de brief van 29 juni jl. voor 2022 goed te komen. In de brief wordt gesproken over een set van maatregelen zonder deze te benoemen. Wat als het genoemde bedrag niet genoeg is voor de set van maatregelen, voorzitter? Kan het college daar een duiding voor geven?

Door het uitblijven van een nieuw kabinet is het meerjarenperspectief ongewis. Is er al iets te zeggen in hoeverre het bedrag van 2022 structureel wordt voor de daarop volgende jaren, wetende dat er nog een enorme bezuinigingsopgave boven ons hoofd hangt (de transformatiedoelstelling). De komende jaren zal er nog een stijging zijn i.v.m. het toenemende aantal inwoners. De VVD is tevreden over de aanpak die het college voorstelt middels de nota financieel duurzaam evenwicht. Vertraging in de groei ligt echter op de loer. Hoe gaat het college om als er onbedoeld een vertraging optreedt in de groei en daarmee ook de groei van de inkomsten uit het Gemeentefonds achterblijft?

Voorzitter, Nieuwegein heeft nog steeds lage lokale lasten, helemaal vergeleken met gemeenten in onze directe omgeving. Veel inwoners realiseren zich dat niet. Wij zijn als VVD trots dat we deze lage lasten hebben weten te houden. Wat ons wel zorgen baart voorzitter is de nagenoeg uitgeputte reserve parkeren. Het omslagpunt lijkt maar niet dichterbij te komen. Hoe gaat het college zorgen dat het omslagpunt wel een keer wordt bereikt?

Voorzitter, collegeleden en mede raadsleden en andere toehoorders, dank voor het luisteren. Dit was de eerste termijn van de Nieuwegeinse VVD.

Fractie Socialistische Partij, de heer Van den Heuvel:

Dank u wel, voorzitter. Geachte collega raadsleden, kijkers op de virtuele tribune en ook het college wat virtueel meekijkt. Goedemiddag, het is fijn om weer hier te mogen zitten tussen de collega's. In de digitale communicatie gaat veel verloren. Het in één ruimte zijn, is wat mij betreft belangrijk voor het democratische proces. Ik heb jullie gemist.

We hebben een bijzonder jaar achter de rug. Voor velen een zwaar jaar met verlies of zorgen over gezondheid en over de toegang tot de zorg. Het is een jaar waarin de kloof tussen kansrijk en kansarm wederom gegroeid is. Het is ook een jaar waarin de crisis kansen heeft geschapen voor schaamteloze zelfverrijking. Een jaar waarin het bestuur van ons land zich wederom achter de kansrijken geschaard heeft. Een jaar waarin het vertrouwen in de overheid grote deuken heeft opgelopen. Inmiddels is wel duidelijk dat de criminalisering van kansarmen in de afgelopen decennia geen vergissing was. Het is het onvermijdelijke uitvloeisel van een visieloze ideologie, prikkeldraad om het rauwe geloof in de vrije markt. De vrije markt die velen laat betalen voor de vrijheid van enkelen.

Voor14

Veel mensen die recht hebben op hulp van de overheid, verdwijnen buiten beeld, bang als ze zijn om door de machine vermalen te worden. Bang dat recht op ondersteuning hun ondergang zal worden, of het einde van enige kans op een beter leven. Ik hoor een wethouder nog zeggen: "Wat maken jullie (van de SP) je toch druk om die paar mensen!". Volgens het Nibud gaat het inmiddels om 25% van alle Nederlanders, een percentage dat onder het huidige beleid nog steeds groeit. De echte oplossing tegen armoede is het lonend maken van werk en daarmee zal ook het toeslagenstelsel overbodig worden. Wij kunnen direct beginnen met het lonend maken

van werken voor de overheid, direct of indirect. De SP-fractie dient daartoe de motie in, M254 ‘Nieuwegein voor 14 euro per uur’ in.

Bezint ...

Er staat in deze Kadernota weinig nieuws. Sommigen hier hebben gepleit om deze vergadering in te korten, maar de nota is met een schaalsprong (1) naar 70.000 inwoners alles behalve beleidsarm. Waarom is er hier geen storm van verontwaardiging wegens strijdigheid met eerder aangenomen beleid? Deze schaalsprong brengt o.a. Nieuwegein Klimaatneutraal 2040 volledig buiten beeld. Met het verdichten van de stad neemt de ecologische voetafdruk meer dan lineair toe. De doelen voor de afvalinzameling raken verder buiten beeld. De kwaliteit van de buitenlucht neemt af en met de hoogbouw neemt de leefbaarheid af. Er is een mismatch tussen de lokale werkgelegenheid en de geplande woningen. Daarom zijn de voorgenoemde parkeernormen een utopie die tot overlast in de omliggende wijken zal leiden. En als dat toch niet lukt, dan offeren we daar, volgens het plan-B van de wethouder, het beloofde groen maar weer voor op, de tot de hemel groeiende bomen ten spijt. Alle nieuwe plannen moeten goed getoetst worden. Het kan niet zo zijn dat we eerder aangenomen lange termijn doelen vervolgens ondergraven. Daarom dient de SP de motie “**Bezint, eer gij de nadelen ondervindt**”, motie 255 in.

Referendum

De Deltacommissie die de opdracht heeft om Nederland tegen de rijzende zeespiegel te beschermen wil geen paniek zaaien. De Deltacommissie heeft geen plan-B (2) . Maar het tij is aan het keren. De zee komt in opstand. Het CO2-niveau (3) is in miljoenen jaren niet zo hoog geweest als nu. Bij dat niveau hoort een gemiddelde temperatuur van meer dan 3 graden hoger dan nu, en een zeespiegel van zo’n 20m +NAP. En niet alleen de zee komt in opstand. Steeds meer burgers komen in opstand, op straat en in de rechtszaal. Daar waar de politiek verzaakt, doet uiteindelijk de rechter dat wat logischerwijze volgt uit wetten en verdragen, gesloten door onze eigen politici. Ik zal niet beginnen alle overwinningen van de afgelopen tijd, maar u kunt erop rekenen dat er meer komen. De falende politiek wordt gekeerd door de rechterlijke macht. De tegenstrijdigheid van de neoliberale hoogmoed loopt tegen lamp (4). De BV Nederland gaat vrolijk door met het organiseren van de volgende crisissen. Het ongeremde geloof in groei moet gestopt worden (5). De hebzucht van degenen die alles al hebben, moet beëindigd worden. Inwoners zijn bang dat zij moeten betalen voor falend overheidsbeleid. De gemeentepolitiek verliest nog meer van haar geloofwaardigheid als zij niet nu radicaal aan de kant van kansarme inwoners gaat staan. Er is een groeiende kloof tussen ons bestuur en de inwoners. Op straat horen we steeds weer dat de communicatie van de gemeente niet aankomt bij de inwoners. De overheid communiceert mistig, communiceert vooral in eigen taal. Dat is weinig respectvol. De overheid creëert haar eigen jargon-bubbels en zet inwoners die hier inspreken weg als lastpakken. Het lijkt wel of dit college niet van pottenkijkers houdt. Op elke fundamentele vraag naar meer democratie, krijgen we steeds drijfzand als antwoord. Inwoners en journalisten roemen het vermogen van onze wethouders in het geven van een nietszeggende woordenbrij als antwoord. Er is een groeiende behoefte bij onze inwoners aan een noodrem. De aanwezigheid van zo’n noodrem kan helpen voorkomen dat inwoners gepasseerd worden. Ook blijkt regelmatig dat onze inwoners veel verstand van zaken hebben. Daarom dient de SP-fractie de Motie ‘**Geef Inwoners Recht op een Referendum**’ in, motie M256. Daarin vragen we het college om snel met een **referendumverordening** te komen, zodat grote besluiten getoetst kunnen worden aan de wijsheid van de inwoners. Dat hoeft niet veel moeite te kosten, ongeveer 35% van de gemeenten heeft al zo’n verordening. We kunnen heel gemakkelijk het voorbeeld van anderen volgen en dit spoedig in de raad spreken. Ook omdat er nog ingrijpende besluiten genomen moeten worden in deze raadsperiode.

30% sociale huur

Afgelopen week stegen voor het eerst, na vele jaren actievoeren tegen te hoge huren, sinds 1959 de sociale huren niet. De SP zal doorgaan met het voeren van actie tegen huurstijgingen. De geplande gemeentelijke investeringen in het centrum leiden tot prijsopdrijving. Huisjesmelkers kopen woningen in onze wijken en verhuren deze voor achterlijk hoge prijzen. Dit versnelt omdat Utrecht wel effectief optreedt tegen huisjesmelkers. Ondertussen groeit de woonquote (6), een steeds groter deel van het inkomen gaat naar woonlasten. Ons centrum wordt klaargestoomd om nieuwe generaties huurders uit te persen. Alle mooie plannen ten spijt is er geen enkele garantie voor betaalbare huren. Afgelopen week hoorden we bij de startnotitie A12 dat er bij de ministeries nog flink gelobbyd moet worden om betaalbare huren te kunnen garanderen. Alles wat nu gebouwd wordt is voor de prijsschietters op de vrije markt, kijk maar naar de HN-locatie hier vlakbij; daar is inmiddels van de beloofde middenhuur aldaar geen spoor meer te bekennen. Bakstenen vormen de mythe van de Nederlandse woningmarkt. Bouwen, bouwen, bouwen is het frame waarmee het probleem van veel te veel geld verhuld wordt. Eerst moeten de effecten van het teveel aan beleggers opgelost worden en daarna kun je betaalbaar bouwen. Met de verkeerde volgorde wordt het niks (7).

Woningbouwcorporaties hebben meer steun nodig om te garanderen dat sociale woningbouw niet gekaapt wordt door beleggers. Het huidige beleid leidt inmiddels tot de door de VVD gewenste afname van het percentage sociale huur. Wanneer we volgend jaar de cijfers krijgen, lopen we nog weer verder achter de feiten aan. Voldoende sociale huur is een belangrijke voorwaarde om de prijzen van ook de middenhuur in toom te kunnen houden. De SP-fractie dient daartoe opnieuw **de Motie '30% sociale huur'** in, motie 257.

De ingeslagen weg

De democratie staat onder druk. Dat is altijd zo in een crisissituatie. De kracht van de democratie laat zich gelden als het crisis is. Een overheid die een crisis aangrijpt om de democratie buitenspel te zetten, zal te zeer geneigd zijn om crisissen te laten ontstaan. Juist in deze tijd is het aan ons de taak om goed op te letten. Het bevreedt ons dan ook hoe er in deze gemeente met inwoners omgesprongen wordt. Alles is marketing en communicatie geworden en volgens de marketing heeft de inwoner de communicatie niet begrepen. Uit armoede moet men het brood vreten wat de enige bakker in het dorp bakt. Ook als het niet te eten is. "Kijk eens hoe goed mijn zaakjes lopen!" zegt de bakker dan. Deze gemeente intimideert inwoners door te zeggen dat dit als enige brood hier gegeten mag worden. Het is te laat om bezwaren te maken, want er is al voor de komende tien jaar aan meel ingekocht. Wij spreken op straat de mensen die hier weg willen omdat ze dat smerige brood niet meer lusten.

Ter afsluiting een korte quote van Springsteen uit *Hungry Heart*: "I took a wrong turn and I just kept going". Wensdenken met mogelijk desastreuze gevolgen. Maar misschien is het nog niet te laat! In de schorsing vanmiddag zijn er hier 2 demonstraties op het plein; ik zou het zeer op prijs stellen als u bij het weggaan en terugkomen nog even wat aandacht aan deze mensen zou willen besteden. Dank u wel.

1 Term uit de Kadernota: Nieuwegein wordt met 70.000 bewoners een andere stad wordt dan oorspronkelijk bedoeld/ontworpen.

2 <https://www.vn.nl/zeespiegelstijging-plan-b/>

3 <https://www.groene.nl/artikel/de-klimaatcatastrofe-blijkt-dreigender-dan-het-inflatiespook>

4 <https://www.fantoomgroei.com/>

5 <https://www.groene.nl/artikel/een-nieuw-model-een-nieuw-beleid>

6 De verhouding tussen inkomen en het aandeel dat aan wonen besteed wordt

7 <https://www.groene.nl/artikel/baksteen-mythe>

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, collega raadsleden, en alle anderen die via de livestream meekijken naar deze raadsvergadering. Graag maak ook ik gebruik van de gelegenheid om u en alle inwoners te feliciteren met het heugelijke feit dat Nieuwegein 50 jaar geleden is ontstaan uit de samenvoeging van Jutphaas en Vreeswijk. Zo'n mijlpaal wordt vaak gebruikt om terug te kijken en dat is dan ook veel gebeurd in de afgelopen dagen. De aandacht voor de rijke historie van Nieuwegein is de kern van alle nieuwsartikelen en festiviteiten en de vondst van de resten uit de Romeinse tijd kon wat dat betreft qua timing ook niet beter. Ook het cadeau van onze gemeenteraad aan de stad belicht vooral dit rijke verleden. Daarom lijkt het mij nu een goed moment om ook eerst met u terug te kijken naar de afgelopen jaren.

Er was eens...

Drie jaar geleden stapten de VVD, het CDA, de PvdA en GL in deze coalitie. Later schoof ook LV aan, zodat dit college alsnog vanuit een meerderheid kon besturen, en de grote uitdagingen die toen voor lagen konden aanpakken. Een raadsakkoord was onbespreekbaar, evenals een minderheidscoalitie. Eigenlijk was er onvoldoende vertrouwen in elkaar en de democratie en wat D66 betreft is dat een gemiste kans. Wij denken dat er goede mogelijkheden zijn om dat volgend jaar - in 2022 - alsnog te realiseren.

...een sterke raad

Zeker als je kijkt welke resultaten we deze periode als gemeenteraad zelf hebben bereikt.

De raad heeft het initiatief genomen om een nieuw besluit te formuleren om te komen tot een afwegingskader voor het winnen van aardwarmte;

Bij de mobiliteitsvisie heeft de raad ook samengewerkt om tot een ander besluit te komen en een andere prioritering dan waar het college mee is gekomen.

Het initiatief van Ieders Belang over het vrachtwagenparkeren is ook raadsbreed opgepakt, net als de vraagstukken rondom de huisvesting van onze scoutingverenigingen. Dit heeft de raad samen met de stad gedaan. Niet het college.

...een aantal successen

Toch heeft ook het college mooie dingen bereikt. Laat ik er twee noemen:

1. De ontwikkeling van de binnenstad en Rijnhuizen heeft een grote stap voorwaarts genomen, juist dankzij de (verhoogde) ambitie op duurzaamheid. Het zijn beide uitdagende trajecten, maar verlopen eigenlijk heel soepel. De aanpak met systeemkeuzen voor de binnenstad, kan wat D66 betreft dan ook benut worden bij de toekomstige ontwikkeling van de A12-zone. Wel wil ik nogmaals benadrukken, net als de afgelopen jaren, dat bebouwing in Laagraven-Oost voor ons vooralsnog onbespreekbaar is. De meerwaarde om dit unieke gebied te verstenen, zien wij nog niet.
2. Onze positie in de regio is verder versterkt. Zeker met de regionale opgaven die op ons pad komen, is dat een belangrijke ontwikkeling. Wel constateren we dat besluitvorming in onze raad vaak veel eerder of juist later plaatsvindt dan in onze omliggende gemeenteraden. Daardoor vindt tussen de raden onvoldoende afstemming plaats en missen we goede ideeën of negeren wij zorgen van onze burens en zij die van ons. **Om de positie van onze raad in de regionale samenwerking verder te verbeteren, vraagt D66 de burgemeester - als voorzitter van onze raad - om samen met onze griffier deze regionale afstemming verder te verbeteren. Graag uw reactie.** De verzameling zienswijzen en behandelmomenten die de griffier laatst heeft gedeeld bij de behandeling van het Integraal Ruimtelijk Perspectief, kan op ons enthousiasme rekenen. Het komt onze regio, en daarmee Nieuwegein ten goede.

Financieel staan we er ook niet slecht voor, wat overigens een grote verrassing is voor ons allemaal want nog geen half jaar geleden waren de kaarten totaal anders geschud. We

constateren dat veel kostenoverschrijdingen buiten onze macht liggen, zoals de invoering van de Omgevingswet, de coronacrisis en de ontwikkelingen in de jeugdzorg.

...geen resultaat.

Die jeugdzorg ligt overigens niet geheel buiten onze macht. Door jeugdzorg dicht bij de gemeente te organiseren, zouden wij in staat zijn om dit niet alleen beter maar ook goedkoper in te richten. Maar ondertussen zijn de wachtlijsten gegroeid, wordt de jeugdzorg overvraagd, waardoor de echt kwetsbare kinderen en gezinnen niet de zorg krijgen die ze nodig hebben. D66 vraagt zich af wat dit college nu werkelijk heeft gedaan om kwetsbare kinderen en gezinnen op tijd te helpen? Ook hier vragen we het college expliciet om op te reflecteren in hun beantwoording.

Ik noemde het in het begin al: er moest een meerderheidscoalitie komen om de grote uitdagingen die toen voorlagen op te lossen. D66 vraagt zich af wat dit college daadwerkelijk heeft bereikt op 'deze grote uitdagingen'. Want de groene bolletjes in de Jaarrekening ten spijt, moeten we pijnlijk constateren dat er geen resultaat is geboekt bij bijvoorbeeld:

- De vernieuwing van sportpark Parkhout – Zandveld; juist dit coronajaar zou perfect geweest zijn om het sportpark te vernieuwen.
- Ook de aanpak van de sport- en onderwijshuisvesting kent een traagheid die D66 niet meer kan uitleggen in de stad.
- Oké, we hebben tramhalte Merwestein weten te behouden (als raad!), maar de ontwikkeling van het gebied ligt gewoon stil. Met als triest gevolg dat we fietsers gaan benadelen. Zij moeten straks ongemakkelijk of ver omfietsen, omdat we aan de Doorslag gaan bouwen en de omgeving nog niet op orde hebben.
- En dan het Atrium. Drie jaar geleden toch een verkiezingsthema dankzij het CDA, hoe kijken jullie hier eigenlijk op terug? Vorig voorjaar zouden wij al besluiten over een definitief ontwerp en D66 heeft niets anders gezien en gehoord dan stilte.

Ondanks aandringen van de raad, blijft resultaat uit. D66 is ervan overtuigd dat als wij hadden gewerkt met een raadsakkoord, dat we deze trajecten vast verder hadden gebracht dan waar ze nu staan. Gelukkig zijn ook kleine successen met een grote betekenis te noemen.

- Zo besluiten steeds meer scholen en verenigingen om rookvrij te worden. Ook de vernieuwde tramhaltes zijn rookvrij. Soms heeft een motie een groot effect.
- Ook is D66 verheugd met de drie regenboogzebrapaden in Nieuwegein. Sommige reacties op social media bij foto's en berichten hierover, geven juist aan hoe belangrijk deze symbolen in onze stad zijn. Maar, zoals de wethouder zelf ook zei: "ik wil geen symbolen. Ik wil beleid, ik wil actie." Beste wethouder, D66 mist deze actie.

Want dat inclusiviteitsbeleid hebben we niet meer gezien. Ook in deze Jaarrekening en Kadernota wordt er opnieuw met geen woord over gerept. Dat vindt D66 echt een fors gemiste kans, we zijn zelfs teleurgesteld. Zeker gelet op de brede ondersteuning van het regenboog stembusakkoord en de vele moties die velen van ons in de raad jaar na jaar mee hebben ingediend of ondertekend. Een nieuwe motie gaat hier geen verschil meer in maken. Dat is wel duidelijk, want hoe vaak moeten we ons uitspreken? **Daarom roept D66 alle partijen op om dit onderwerp in de eigen verkiezingsprogramma's op te nemen, zodat we na de verkiezingen van 16 maart volgend jaar er wèl mee aan de slag gaan, bijvoorbeeld via ons raadsakkoord.**

...een raadsakkoord

Voorzitter, laten we weer vooruit kijken. 50 jaar is voor steden nog jong te noemen. Er ligt een grotere toekomst voor ons. Een toekomst vol uitdagingen én kansen. En om die kansen te grijpen en uitdagingen aan te gaan, is daadkracht nodig.

Als we ècht willen investeren in onze stad, dan moeten we ook durven investeren in onszelf. Een sterke stad heeft een sterke gemeenteraad nodig. Ik weet niet hoe het u vergaat collega's, maar ik ervaar dat de werkdruk over de afgelopen jaren is toegenomen.

- We moeten ons over ingewikkeldere besluiten buigen.
- We hebben meer in en samen met de regio te doen.
- We hebben structureel meer fracties, en daardoor per fractie minder mensen om het werk onder te verdelen.

Juist onze gedrevenheid zorgt ervoor dat we mooie resultaten bereiken met elkaar. Maar hoe lang nog?

Wat D66 betreft is het tijd dat de grotere politieke discussies in de raad worden gevoerd, en niet in de coalitie. Wat ons betreft werken we in de volgende periode met een raadsakkoord, maar dat kan alleen als we ook in onze raad investeren. **Daarom vraag ik de andere fracties om terug te komen in de tweede termijn op de vraag wat jullie nodig hebben om te komen tot een raadsakkoord?** Het wordt nú tijd om te kiezen: doen we het makkelijke, of het juiste? Voorzitter, dank u wel.

Fractie CDA, de heer Horst:

Dank u wel, voorzitter. Ook ik begin kort met een paar woorden die ik wijd aan het 50-jarig bestaan van Nieuwegein want inderdaad, dit jaar bestaat de stad 50 jaar. Een mijlpaal voor onze jonge stad met historische wortels. Een halve eeuw om met trots op terug te kijken. Want uit de twee dorpen Jutphaas en Vreeswijk is een nieuwe stad gegroeid waar het prettig wonen en werken is, zo blijkt telkens weer uit gesprekken met inwoners en ondernemers. Die afgelopen 50 jaar vormen een mooie basis om samen verder te bouwen aan deze stad. Dat hebben we de afgelopen 50 jaar gedaan en daar gaan we de komende 50 jaar mee door. Helaas kunnen we dit jaar niet zo voluit dit jubileum vieren zoals we graag zouden willen. We weten allemaal waarom dat zo is. En zoals ook inwoners veel feestjes deels of geheel hebben moeten uitstellen, kan wat het CDA betreft ook in 2022 de viering van 50 jaar Nieuwegein nog worden doorgezet.

Hoe graag ik het ook zou willen, er valt niet om het meest dominante onderwerp van dit jaar heen te komen: de COVID-pandemie en alles wat dat voor de samenleving en economie heeft betekent en nog zal gaan betekenen. Ook Nieuwegein heeft een zeer bijzondere en intensieve periode achter de rug. Het CDA hoopt dat we het ergste hebben gehad, al valt dat te bezien. Het vaccineren is in volle gang en dus hopelijk ook de laatste beperkingen zijn daarmee snel achter de rug, maar met de oplopende besmettingen is het de vraag of we dat vol weten te houden. En daarmee is ook een moeilijke tijd voor inwoners en ondernemers die hebben geleden onder de lockdowns, zoals jongeren die meer dan voorheen last hebben van eenzaamheid en leerachterstanden achter de rug. Het CDA ziet dat de afgelopen tijd ook veel saamhorigheid heeft gebracht in de stad, dat ook is een resultaat van deze pandemie. We wensen ons allen toe dat we dat naar de toekomst vasthouden.

Voorzitter, algemene beschouwingen zijn er om vooruit te kijken. Aan wat geweest is kunnen we niets veranderen, hooguit lessen voor de toekomst uit trekken. En dus wil ik voor de komende jaren bij drie ontwikkelingen stilstaan die volgens het CDA nu van het allerhoogste belang zijn: inwonerparticipatie, energietransitie en de groeiende stad.

Allereerst de inwonerparticipatie. De afgelopen 50 jaar is Nieuwegein uit de grond gestampt. Letterlijk. En ook als gemeenschap is zij gegroeid. De gemeente was daarbij leidende en dat was gezien de grote opgaven logisch, maar afgezien van de twee dorpen Jutphaas en Vreeswijk was er weinig om op voort te bouwen. Dat is nu anders. Veel inwoners wonen hier al tientallen jaren. Nieuwe generaties zijn in Nieuwegein opgegroeid en zijn hier blijven wonen. De Nieuwegeiner van vandaag en morgen wil meer betrokken moeten worden bij de toekomst van hun stad. Dat vraagt van de gemeente om een andere en meer bescheiden rol dan in de afgelopen 50 jaar. Minder sturend en dominant. Meer begeleidend en kaderstellend. En dat geldt vooral voor ingrepen in de leefomgeving van inwoners. De mening van inwoners is daarbij cruciaal, zo geeft ook het Planbureau voor de Leefomgeving aan in hun recente rapport Grote opgaven in een beperkte ruimte. Het CDA vindt in dit verband de mening van jongeren van bijzonder belang, want het gaat immers ook om hun toekomst. De opgaven zijn de komende jaren groot: meer nieuwe woningen, meer windmolens en zonnepanelen, oplossingen voor wateroverlast én droogte door klimaatverandering, maar ook behoud van groen en voorzieningen. Dit vraagt om ambitieuze plannen om alles op elkaar af te stemmen, zeker binnen de toch al heel beperkte ruimte en financiën van de gemeente Nieuwegein. Daarvoor is, zoals net geschetst, een andere aanpak nodig dan in de afgelopen 50 jaar. Het CDA pleit voor meer betrokkenheid van inwoners en een meer regisserende en kaderstellende rol voor de gemeente. Een gemeente die de vele opgaven waartussen afwegingen gemaakt moeten worden helder naast elkaar zet. De afgelopen jaren is dat in regionaal verband door de U10 al goed gedaan met de brede verstedelijkingsstrategie gezond stedelijk leven, maar dat kan niet zonder de inbreng en mening van onze inwoners. De opgaven zijn fors en grijpen vaak diep in in de dagelijkse leefomgeving. Dat maakt maatschappelijk draagvlak van groot belang en dus vindt het CDA dat inwoners meer moeten worden betrokken bij het hele proces en er meer oog moet komen voor hoe inwoners de ruimte beleven. Inspraak achteraf is daarbij niet meer van deze tijd. Inspraak is echt iets anders dan meedoen. Het CDA ziet liever dat inwoners vaker al tijdens de planningsfase worden betrokken. De gemeente zou zich telkens moeten afvragen: hoe ziet de inwoner dit? In plaats van alleen te kijken naar het doel dat moet worden behaald. Dat kost aanvankelijk moeite, maar het CDA gelooft dat op de lange termijn het zich dubbel en dwars terugbetaalt.

Voorzitter, een grote opgave voor de komende jaren is de energietransitie. En hoewel er de laatste tijd meer over in de media wordt geschreven, is dit voor veel mensen toch nog abacadabra. Er wordt volop jargon gebruikt wat maakt dat het voor veel inwoners niet duidelijk is in hoeverre hen dit gaat raken. Ja, de discussies over wel of geen windmolens zijn vaak wel bekend en daar heeft iedereen wel een mening ook over. Maar de energietransitie is zoveel meer dan voor of tegen windmolens. Het zal een directe en grote impact krijgen op het dagelijks leven van ons allemaal. Voor het CDA is daarbij de vraag hoe we dit op een goede manier met elkaar gaan doen. Hoe voorkomen we dat dit alleen iets gaat opleveren voor de mensen die het zich kunnen veroorloven en de mensen met een kleine beurs die niet kunnen investeren in zonnepanelen of een warmtepomp niet mee kunnen doen? De energietransitie gaat ons allemaal aan, want het klimaat gaat ons allemaal aan! Daarom zal het CDA scherp blijven letten op gedeeld eigenaarschap, het woongenot van inwoners en het maatschappelijk draagvlak. En daarbij is een goede inzet van inwonerparticipatie cruciaal. Het CDA constateert dat op dat vlak nog veel te verbeteren valt in Nieuwegein. Maar laat ook helder zijn: niets doen en wachten tot betere technieken zich aandienen, is geen optie. Om de klimaatdoelen van Parijs te halen, moeten we nu gaan handelen. Dat betekent voor het CDA dat in de volgende raadsperiode ook opnieuw gekeken gaat worden naar uitbreiding van het windenergiepark aan de rand van Het Klooster langs de A27. Met de beperkte mogelijkheden die Nieuwegein heeft, kunnen we het ons niet veroorloven om die optie van tafel te schuiven. Een ander concreet zorgpunt voor het CDA is het inzicht in de verduurzaming van particuliere woningen. We zien dat steeds meer

inwoners investeren in het verduurzamen van hun eigen huis. Dat is winst, want het draagt bij aan onze gemeentelijke doelstellingen. Tegelijkertijd vragen we ons af of diezelfde bewoners vervolgens ook opnieuw het energielabel van hun woning laten bepalen. We vrezen van niet. En ja, bij de verkoop van de woning is dat sinds enkele jaren verplicht, maar lang niet elke verduurzaamde woning is de afgelopen jaren op de markt gekomen. Zonder actuele energielabels voor de totale woningvoorraad weten we niet waar we staan in het realiseren van onze doelstellingen als gemeente. Daarom pleit het CDA ervoor om bij de promotie van woningverduurzaming ook de actualisatie van het energielabel mee te nemen. Kan het college dat toezeggen?

De groeiende stad. Voorzitter, De komende jaren groeit Nieuwegein door richting de 70.000 inwoners. Het zal een opgave worden om die groei goed te laten verlopen. Het CDA steunt de inzet van het college waar het gaat om de noodzakelijke schaa sprong en het inlopen van achterstanden in de voorzieningen in de stad. De benodigde financiering hiervan vinden we op een geloofwaardige wijze terug in het meerjarenperspectief. Wel staat voor het CDA de 80/20-verhouding en de verdeelsleutel over de diverse programma's niet in steen gebeiteld. We zullen dit van jaar tot jaar bekijken en om bijsturing vragen wanneer we dat nodig vinden. Voor die extra inwoners moeten we de komende jaren woningen worden gebouwd. Voor het CDA is daarbij van belang dat we zuinig zijn op onze groene woonwijken. Juist die groene woonwijken maken wonen in Nieuwegein voor veel mensen zo aantrekkelijk. Dat betekent wel dat we elders, zoals in City, gaan verdichten en fors de hoogte in gaan. Het CDA heeft die beweging gesteund en zal dat de komende jaren blijven doen. De laatste jaren ziet het CDA verbetering in de manier waarop perken en plantsoenen worden beplant, meer bloemrijk en divers. Een goede zaak! We hebben dit in 2019 bepleit met onze motie voor een bijen- en insectenvriendelijk natuurbeleid (M108). In dat verband pleit het CDA voor het meer zaa ien van bloemenmengsels langs sloten en in bermen. Ook dat kan een grote bijdrage leveren aan een verdere verbetering van de biodiversiteit in Nieuwegein. En goede projecten als tegel uit de tuin en het aanleggen van geveltuintjes biedt inwoners de gelegenheid om zelf een bijdrage te leveren aan een meer leefbare stad. Met 64% versteende oppervlakte in tuinen, valt daar nog veel winst te behalen. Het CDA vindt daarom dat de gemeente moet doorgaan met dit soort projecten die inwoners stimuleren. Dit draagt immers ook bij aan het verminderen van hittestress en betere neerslagabsorptie. De afgelopen tijd heeft u het CDA veelvuldig horen pleiten voor meer vervoer over water. Gelukkig begint dat in Nieuwegein en in de regio steeds meer weerklank te krijgen. We zullen hier de komende jaren mee door blijven gaan, omdat we geloven dat dit een bijdrage kan leveren aan de beheersbaarheid van de mobiliteitsopgave van de regio en een logische duurzame keuze is.

Voorzitter, voor het CDA zal het motto zijn en blijven: Nieuwegein bouwen we samen. Dat hebben we de afgelopen 50 jaar gedaan tot een heerlijke stad om te wonen en te werken en daar gaan we ook de komende 50 jaar gewoon mee door. Dank u wel.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, dank u wel. Tja voorzitter, 1 juli 1971, dat was een trieste dag: opheffing van de gemeente Vreeswijk, van de geliefde gemeente Vreeswijk. Ik hoor het mijn oude fractievoorzitter Job Hoegée nog zeggen: het was een zwarte dag voor hem, opheffing van Vreeswijk en toen hij in 2010 het ereburgerschap kreeg van Nieuwegein, was zijn eerste reactie: 'tjonge, het is toch wat hè, ereburger van Vreeswijk te worden!'.

Voorzitter, ik woon zelf al 47 jaar met alle liefde en plezier in Nieuwegein en ik hoop dat ook nog een lange tijd te blijven doen en ik feliciteer ons allemaal met deze verjaardag.

Voorzitter, we hebben een bijzonder jaar achter de rug. Het coronavirus heeft laten zien dat de mens niet alles in de hand heeft. Tegelijkertijd hebben we ook gezien dat er een enorme veerkracht en vindingrijkheid in de samenleving als geheel en in de mens individueel zit. Het grootste deel van de samenleving (organisaties en mensen) heeft zich goed kunnen aanpassen aan alle beperkingen. Maar er zijn uiteraard ook sectoren en mensen geweest die het zwaar te verduren hebben gehad. Die zich niet staande hebben kunnen houden, bedrijven zijn gesloten en mensen hebben geen werk geboden kunnen worden. En laten we tot slot niet vergeten dat er veel mensen het leven hebben verloren aan corona of hier nog steeds de gezondheidsklachten aan hebben overgehouden. We hebben inderdaad een bijzonder jaar achter de rug en alleen God weet wat er nog voor ons ligt.

Kadernota 2022

Voorzitter, toen ik de Kadernota in handen kreeg dacht ik eerlijk gezegd, dat ik de helft miste. Er waren maar 16 kantjes tekst. De reden hiervoor lezen we op pagina 1: “Het is de laatste Kadernota van de collegeperiode en dat is de reden geweest om een beleidsarme Kadernota op te stellen”. Ik moest daar even van bijkomen. Sinds wanneer is de continuïteit van bestuur opgehouden te bestaan? Normaliter is de eerste Kadernota in een collegeperiode al een beleidsarme nota omdat het college er dan net zit. Kennelijk gaat nu ook de laatste Kadernota een beleidsarm document worden. Per saldo dus maar twee beleidsrijke nota's in één collegeperiode? Dat kan volgens mij niet de bedoeling zijn en wij stellen dan ook voor om dat gewoon maar niet meer zo te doen.

Toen ik dat zo constateerde, heb ik teruggekeken naar mijn bijdragen bij de Kadernota's en begrotingen vanaf het begin van deze collegeperiode en als ik nu lees wat ik toen gezegd heb allemaal, dan word ik daar toch niet helemaal blij van en ik ga u toch even met een paar citaten verrassen zal het waarschijnlijk niet, want u weet natuurlijk allemaal nog wat ik gezegd heb de afgelopen 4 jaar, maar ik zal het u weer even in herinnering helpen brengen.

Juni 2018: Geen Kadernota, wel bespreking van het coalitieakkoord.

November 2018: *Algemene beschouwingen bij de begroting: De begroting staat vol met uitvoeringsvoornemens. Echt zoveel dat het ons duizelt. Is dat ook de reden waarom wij als raad op dit moment zo weinig te doen hebben? Commissievergaderingen vallen uit vanwege gebrek aan agendapunten. Bent u een college dat geen nieuw beleid meer uitvaardigt? Bent u een college dat alleen nog bestaand beleid uitvoert en de raad voorlopig niet nodig heeft?*

Juli 2019: bespreking Kadernota: *Dit is eigenlijk best wel een beetje zielige nota. Het is het tweede jaar op rij dat het een beleidsarme Kadernota is. En dan wordt deze nota ook nog eens overschaduwd door een tegenvallende meicirculaire. Dus de weinige ambitie die we al kunnen terug vinden zou in zijn geheel wel eens verdwenen kunnen zijn in september als de begroting 2020 uitkomt. Er zijn gewoon te weinig aanknopingspunten om een goed inhoudelijk debat net elkaar te voeren.*

November 2019 begroting: *Het is uitermate teleurstellend dat het college zich niet tot het uiterste heeft ingespannen om de begroting voor 2020 sluitend te maken. De wethouder meldde vorige week dat hij de stad niet wilde belasten met het snijden in budgetten omdat er een incidenteel tekort is.*

Juli 2020: geen Kadernota, maar een Koersnota in verband met corona: *Wil je een Koersnota waarin verschillende scenario's zijn uitgewerkt of wil je hier en daar wat piketpalen slaan en kijken hoe we via een organisch proces tot een begroting 2021 komen? Het college kiest voor het laatste.*

November 2020 begroting: *Vorig jaar meldde ik dat het uitermate teleurstellend was dat het college zich niet tot het uiterste had ingespannen om de begroting voor 2020 sluitend te maken. De wethouder meldde toen dat hij de stad niet wilde belasten met het snijden in budgetten*

omdat er een incidenteel tekort is. Maar ook dit jaar wordt er weer geen sluitende begroting gepresenteerd.

Voorzitter,

Als ik terugkijk zijn er eigenlijk helemaal geen beleidsrijke financiële stukken geproduceerd door dit college. Het lijkt alsof dit college deze hele periode, ik zeg het misschien wat plat, op de winkel heeft gepast en alleen reactief reageerde als er wat langs kwam dat opgepakt moest worden. Ik kan het eigenlijk niet anders verwoorden.

En als ik dat doortrek naar maart 2022; waar zullen we dan staan?

- Zal er een beslissing rondom het Atrium genomen zijn?
- Zouden alle problemen bij Sportpark Zandveld opgelost zijn?
- Gaan we eindelijk weten hoe betere buurten verder uitgerold gaat worden?
- Zou het feitenrelaas van scouting al klaar zijn?
- De zouden de plannen voor scholen en sportlokalen in Doorslag en Vreeswijk klaar zijn? (om nog maar niet te spreken over de andere scholen die aangepakt moeten worden)
- Zou de problematiek bij RMN en het recreatieschap opgelost zijn?
- Zou dan ook al bekend zijn wat de stad aan nieuwe woningen aan kan of zijn we toch blind gestapt in de opgave van 7.500 woningen?
- En waar zullen we in maart 2022 merken waar het verschil in zit met de start van dit college in 2018? Samen zou u het verschil maken. Wij hebben het nog niet gezien.

Ik wil wel blijven benadrukken dat wij de begroting 2022 zullen beoordelen op de speerpunten van de ChristenUnie en die zijn:

- de stad blijft veilig, schoon, heel en duurzaam.
- De stad blijft groen in de wijken behouden
- Alle inwoners krijgen de zorg die ze verdienen
- Voor ons is ook van belang dat inwoners geholpen worden bij het verduurzamen van hun woning en hun stad
- In het sociaal domein blijven wij preventie en vroegsignalering belangrijk vinden.

Voorzitter, terugkijkend en ook kijkend naar de huidige situatie, missen wij toch een beetje een proactieve houding van het college. Wat is het college van plan om te doen als de coronapandemie in het najaar weer toeslaat of misschien zelfs al eerder toeslaat, de cijfers zijn bepaald niet hoopgevend op dit moment. Hoe is het college van plan om de na-effecten van de coronapandemie aan te gaan pakken als alles achter de rug is?

Het tekort in de jeugdzorg loopt op naar 2,9 miljoen. Er is nu 1 miljoen voor beschikbaar vanuit het Rijk en gisteren werd bekend dat we er nog bijna 5 miljoen bij gaan krijgen. Dat is meer dan u had ingeschat bij het opstellen van de Kadernota. Het bedrag lijkt dan ruim voldoende om de lopende uitdagingen mee aan te pakken. Wat zal het college nog meer gaan doen om de uitvoering van de jeugdzorg te verbeteren?

Met betrekking tot de Jaarrekening kunnen we kort zijn. Wij vinden dat het college het goed gedaan heeft onder de omstandigheden die zij ook zomaar over hen heen kregen, waarvoor dank.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. Het college schrijft zelf al in de Kadernota dat het een beleidsarme nota is omdat dit de laatste Kadernota van deze collegeperiode is. Een slechter argument dan dat heb ik nog niet eerder gehoord in deze raad. Maar het maakt ons alles duidelijk. Het heeft weinig zin om met dit college over toekomstig beleid te spreken, tenzij het

gaat over bouwopgaven. Dan kunnen we wel praten met dit college. Voor de rest van het beleid zullen we moeten wachten op een nieuw college.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Het kan en moet beter

Bij de voorbereidingen op de laatste Kadernota van deze raadsperiode past het om niet alleen vooruit te kijken, maar ook een balans op te maken van de afgelopen jaren. Het college stelt zelf dat deze Kadernota beleidsarm is. Voor ons geen verrassing. Immers, reeds in april 2018 stelden wij in een commissievergadering dat het collegeprogramma beleidsarm was en dat is in de jaren daarna bewaarheid geworden. En de jaarstukken geven ook al niet te veel zekerheid. Immers, de uitgevoerde projecten worden met groen aangegeven, maar op een aantal plekken is wel groen gebruikt maar geeft het college tegelijkertijd aan dat het desbetreffende project nog niet is uitgevoerd. Enkele prestigeprojecten, zoals de verbouwing van het Atrium en het realiseren van een nieuw busstation doen daar niets aan af. Prestigeprojecten: op het kindje van wethouder Adriani, de verbouwing van het Atrium, daar zit geen burger op te wachten en de druiven zijn zuur, want de kosten zullen behoorlijk boven de 5,7 miljoen uit gaan komen. Weggegooid geld naar onze mening. En het busstation was nodig omdat er meer buslijnen zouden komen. In plaats daarvan is het aantal buslijnen gehalveerd. Weer minimaal 7,5 miljoen weggegooid geld. In een onderzoek gaven burgers aan dat hun eigen leefomgeving het belangrijkste is. Het kostte ons veel moeite om enkele sloten, die ernstig vervuild waren, te laten uitbaggeren. Dit niettegenstaande jarenlange en veelvuldige meldingen van betrokken bewoners. In de Omgevingsvisie schreef het college dat oppervlaktewater schoon, helder en zichtbaar moet zijn. Wat daarvan terecht moet komen laat zich raden.

In diezelfde Omgevingsvisie wordt het vergroenen van Nieuwegein onderstreept. Dit verdraagt zich niet met de grootschalige kap van bomen. Staand beleid is dat elke gekapte boom vervangen moet worden. In een ander stuk merkt het college terloops op dat het geen uitgemaakte zaak is dat bomen één op één vervangen worden. Alsof er geen klimaatcrisis is! En bovendien maakt de raad dat uit en kan het college het beleid niet eenzijdig veranderen. En bovendien, hier had de verantwoordelijk portefeuillehouder naar ons gevoel een minderheidsstandpunt moeten innemen, maar niets daarvan. Waar staat dan dat woord “groen” voor, in de naam Groen Links? Maar van een wethouder, die ook een motie over dierenwelzijn van haar eigen partij niet uitvoert (de wethouder moest in het tweede kwartaal van 2021 met een dergelijke nota komen, weet u nog?) is dat ook niet te verwachten.

Toch komen wij haar hier in tegemoet. Wij bieden haar, het college en de raad de door ieders Belang geschreven nota Dierenwelzijn aan, ter bespreking in de avond van de raad en ter vaststelling in de gemeenteraad. Wij hebben dit hand in hand met twee fracties uit de Utrechtse gemeenteraad geschreven. De Utrechtse nota Dierenwelzijn is, met uitzondering van de stemmen van de VVD, verder met algehele stemmen aangenomen in de gemeenteraad van Utrecht. Onze D66-fractie hoeft niet opnieuw aan te komen met de opmerking “dit stuk rammelt aan alle kanten”, want voor Utrecht was het goed genoeg. Die opmerking bezigde die fractie naar aanleiding van ons initiatiefvoorstel over het vrachtwagenparkeren. Vriendelijk brengen wij bij D66 onder de aandacht dat de uiteindelijke oplossing van het college de hoofdlijnen van ons voorstel volgde. Maar wat wil je ook met een partij die bij de Kamerverkiezingen transparantie en leiderschap als speerpunten had, om vervolgens te bewijzen dat ook bij D66 alles bij het oude blijft. En datzelfde voorzitter, dat alles bij het oude blijft, geldt ook voor de partij Lokale Vernieuwing. De naam suggereert een programma van verandering, maar wij hebben niet veel gezien van deze partij. Creatieve voorstellen en vernieuwing laten nog altijd op zich wachten. Wat er wel kwam was een slecht voorstel voor sportpark Parkhout, een voorstel

waarmee het bloeiende verenigingsleven van de voetbalclubs Geinoord en Vreeswijk kapot gemaakt wordt. Wij noemen dat Lokale Vernieling!

Vorig jaar gaven wij aan de raad als weinig kritisch en erg volgzaam te ervaren. Terwijl dit thema landelijk meer en meer op de agenda kwam, bleef onze raad echter zo mak als een lammetje. En als een collegepartij eens wat lastig was, werd coalitiedwang ingeschakeld. Een lokale Omtzigt ontbreekt bij onze CDA-fractie. En natuurlijk past D66, dat ook wel graag op het pluche wil zitten, zich aan. Niets transparantie, niets macht en tegenmacht! En voor leiderschap hoeven we bij onze D66-fractie helemaal niet te zijn. Den Haag is immers ver weg...

Een college dat gewend is in de raad haar zin te krijgen heeft ook een bijzondere kijk op inwonersparticipatie. Vrijwel continu schiet de voorlichting tekort, schiet de informatievoorziening tekort. Inspraak en medezeggenschap wordt met de mond beleden om vervolgens veronachtzaamd te worden. Dit maakt de kloof tussen politiek en inwoners alleen maar groter. Besluitvormingsprocessen worden er op een achternamiddag doorheen gejaagd, waarbij voor de burger hoogstens de kleur van dat wat men niet wil, te bespreken valt. Denk maar aan de warmtebuffer. U wilt hem niet, maar had u hem dan in groen of zelfs een wat vrolijker kleurtje gewild? En de raad is als de twee beren: ze zitten erbij en kijken er naar. De gemeenteraad krijgt echter weer een nieuwe kans. De algemene rekenkamer stelt in een rapport dat het boren naar aardwarmte op veel plekken niet wordt voorzien van de nodige stringente voorwaarden om een sterke vervuiling van het grondwater tegen te gaan. Wat gaat Nieuwegein met dit rapport doen? Hierover dienen wij een motie in.

Nog een kans. Nu het plafond van 35 Twh energie landelijk in totaal is gehaald, vervalt het subsidiëren van zonnevelden en windmolens en zeker nu het Rijk de zoekgebieden gaat aanwijzen, vervalt de noodzaak om dit regionaal af te kaarten. Hierover dienen wij ook een motie in. Met die regionale samenwerking heeft onze fractie het wel gehad. De RES wil het, dus kunnen jullie niet anders dan ja zeggen. Een ideaal drukmiddel waar wij echter nee tegen zeggen. Wij vinden dat de gemeenteraad meer greep moet krijgen op die regionale samenwerking. Niet voor niets stelt de Grondwet dat de gemeenteraad het hoogste orgaan in de gemeente is. Wij zeggen luister en spreek goed met je inwoners en laat je tanden zien. Het college is alleen een uitvoerend orgaan en de burgemeester alleen een technisch voorzitter van de raad. In zijn politieke mening hebben wij geen interesse. Raad, maak jezelf waar!!

Ondertussen ligt er nu een Kadernota, naar ons gevoel gebouwd op drijfzand. De financiële gevolgen van corona zijn nog steeds voor rekening van het Rijk, maar wat nu als niet alles door het Rijk wordt bekostigd?

Wel te verwachten, want Hoekstra gaf al aan dat er bezuinigd moet worden. Geen volledige coronacompensatie en bezuinigingen vanuit het Rijk op bijvoorbeeld het Gemeentefonds, de bijdragen voor de zorg, voor het openbaar vervoer etc. Boffen als je tot de cultuursector behoort, het kindje van een D66-minister, want die krijgen er geld bij. Maar dat is vaak elitair. Wat kun je als je jong bent? Op de door ons gestelde art. 42 brief-vragen dienaangaande antwoordde het college dat ze konden gaan vissen!.. Wij willen voor de jeugd de kermis terug, maar die is door het college vakkundig de nek omgedraaid.

Maar terug naar de Kadernota. Wij maken ons, zeker na de nota Parkeerbeleid, grote zorgen over de exploitatie van de parkeergarages. Die molensteen hangt nog steeds om onze nek. Parkeercapaciteit voor dat ene piekmoment in de week, de zaterdag. Is dat nog steeds reëel, waar er per 12 juli 2021 in Cityplaza 14 panden leeg staan? Wij moeten nog zien dat de toverstaf van de verantwoordelijk portefeuillehouder in 2022 zorgt voor een positief resultaat, hetgeen ons in de afgelopen jaren telkenmale is voorgehouden in de begrotingsstukken.

Een Kadernota die na jaren vragen door onze fractie eindelijk het aantal reserves iets omlaag brengt. Chapeau! Maar te weinig: wij willen een halvering van het aantal reserves ten opzichte van 2019.

En ook willen wij meer aandacht voor het groen, immers in belangrijke mate bepalend voor de ervaring van de leefomgeving. Wij hebben ons door diverse hoveniers laten vertellen dat water geven aan planten en bloemen gedurende warme perioden goedkoper is dan na zo'n periode alle planten en bloemen weer te moeten vervangen. En hoe zit het met de bestrijding van de berenklaauw en de wilde Japanse duizendknoop? Reeds in mei 2018 spraken wij met de wethouder om onze zorg hierover te uiten. Is Nieuwegein nu vrij van dit soort gewassen en wat is op dit moment het beleid terzake?

Over gevaren gesproken, net als in 2018 zijn de knelpunten voor de fietsers nog volop aanwezig als voorbeeld de oversteek bij de Doorslagbrug. Een enkele keer is een automobilist heer of dame in het verkeer om meteen getraakteerd te worden op claxonconcerten van de daarachter komende auto's.

En wat te denken van het plaveisel van de stoepen! Dat ligt er vaak liederlijk bij.

Levensgevaarlijk voor ouden van dagen en mindervaliden, die laten als ze de stoep op kunnen tenminste, met een rolstoel bijvoorbeeld, want op veel plaatsen ontbreken nog steeds de op- en afritten.

De recente vondst van het Romeinse kampement onder de Edisonbaan geeft ons reden om nogmaals te onderstrepen het belang van een Nieuwegeins museum waar alle bijzondere vondsten geëxposeerd kunnen worden. Wij hebben dit enige tijd geleden in de commissie al aangekaart.

Maar ook voor deze portefeuillehouder hebben wij nog een wens. Herstel van de lijn 77 naar Nieuwegein-zuid. Frapper toujours en op zeker moment lukt het. Met de huidige situatie zijn wij ongelukkig.

Tenslotte, voorzitter, wethouder Adriani wil doorgroeien naar 70.000 inwoners. Waar komt dit vandaan en wat moeten wij ermee? Nog verder verstenen? Niet als het aan ons ligt.

En waar blijft het jeugdbeleid en het LHBTI-beleid van wethouder Kuiper? Hij heeft nog 9 maanden om daar vorm aan te geven.

Voorzitter, met veel onzekerheid over de jaarstukken en de financiën, zien wij 2022 met vertrouwen in **onze eigen kracht** tegemoet. Tot zover.

De voorzitter: dank mevrouw Verbeek en tot slot in de eerste termijn is het woord aan ...

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, ik had u gezegd dat ik een nota aan zou bieden.

De voorzitter: ja, als de bode hem dan even aanreikt. Ik wist niet dat dat fysiek ook de bedoeling was, dat had ik zo niet begrepen. Dank u wel en dit maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Fractie Lokale Vernieuwing, mevrouw Peters:

Voorzitter, College, Gemeenteraadsleden en andere geïnteresseerden,

Inleiding

Voorzitter, aan mij de twijfelachtige eer om als hekkensluiter van deze eerste termijn iedereen nog even wakker en bij de les te houden. Ik zou dat kunnen doen door nu in mijn eentje 'Er is er een jarig' voor onze 50-jarige stad te gaan zingen, dat zou gegarandeerd werken aangezien mijn

kwaliteiten echt ergens anders liggen dan bij het zingen, maar het lijkt mij toch beter om dat op een andere manier te doen.

Nadat ik iedereen hier aanwezig en ook alle mee- en terugkijkers en alle inwoners van harte heb gefeliciteerd met de 50ste verjaardag van onze stad Nieuwegein, laat ik graag ieders hersens even kraken en neem ik u mee, voor een terugblik, naar de algemene beschouwingen in het najaar, het was november, van het jaar 2020.

Mijn dochter van toen 9, u moet weten een brave kijker van het Jeugdjournaal, vroeg mij op de dag van die beschouwingen, tijdens het ontbijt, nadat ik had verteld wat ik die dag ging doen, of ik ook een bekende Nederlander ben, nu ik in de politiek zit en zij veel politici, natuurlijk rondom corona en destijds bij de naderende landelijke verkiezingen, op het jeugdjournaal zag. Ik heb haar gerustgesteld en gezegd dat ik echt geen BN-er ben. Ze vond dat wel fijn want, zo zei ze, ze had geen zin om de aandacht van haar moeder met meer mensen te moeten delen en ze was ook bang dat dat zou betekenen dat ik ook nog eens tijd vrij moest maken voor de tv. Immers: een BN-er moet, althans in haar optiek, ook tijd vrij maken om met het hoofd op de tv te verschijnen.

Noem het toeval, maar op dezelfde dag, dus dan heb ik het nog steeds over november 2020, noemden 3 fracties in hun bijdrage mijn naam of die van mijn fractie Lokale Vernieuwing. Even vreesde ik dat ik hierdoor het antwoord op de vraag van mijn dochter moest bijstellen. Gelukkig heeft het tot nu toe nog niet zover hoeven komen!

Twee van de drie fracties wilden, samengevat in mijn eigen woorden, eigenlijk gewoon weten, onder verwijzing naar de naam van mijn partij (Lokale Vernieuwing), wat er nou precies zo ‘vernieuwend’ is aan mijn fractie en voorzitter, ik hoor die vraag vandaag nogmaals gesteld. De derde fractie noemde mijn naam in relatie tot cameratoezicht en voegde daar de woorden aan toe het o.a. op dat punt met mijn fractie eens te zijn. Ik beschouw dit als een uitnodiging tot een gesprek of samenwerking om samen eens de belangen van Nieuwegeiners te dienen. En daarvoor staat mijn fractie altijd open. Met iedereen, met alle fracties, trouwens. We zitten toch allemaal in de politiek om de Nieuwegeiners met veel plezier in onze stad te laten wonen! En samen bereik je nu eenmaal meer dan alleen, om dan hier het adagium van de ons ontvallen VSP-er Herman Troost nogmaals te mogen gebruiken!

Dan tot slot, ter afronding van deze inleiding, een antwoord op de vraag wat er nou eigenlijk zo vernieuwend is aan Lokale Vernieuwing. Als je deze vraag plat slaat wordt hiermee eigenlijk gevraagd naar het bestaansrecht van mijn partij, wordt er gevraagd naar de toegevoegde waarde van Lokale Vernieuwing in de Nieuwegeinse politiek.

En Voorzitter, ik voel de behoefte om daar in het kader van deze raad het volgende over te zeggen. In mijn ogen kenmerkt, en daarmee onderscheidt LV zich door de volgende eigenschappen: scherp, duidelijk, betrouwbaar, divers, kritisch, we kennen geen heilige huisjes, we benoemen het beestje bij de naam maar blijven wel constructief en positief en wij behandelen anderen zoals wij zelf ook graag behandeld willen worden. Dit alles met als doel om de Nieuwegeiner gezond en gelukkig te laten zijn en blijven in onze stad. En, ik zou het belangrijkste bijna vergeten, bovenal zijn wij een lokale partij. Geen belangen vanuit Den Haag of vanuit de provincie, maar alleen de belangen van de Nieuwegeiners spelen bij ons een rol.

En dan, voorzitter. Een korte reactie op wat mevrouw Verbeek zojuist nodig vond te zeggen. Het voorstel van het sportpark was niet van mijn fractie, maar een voorstel van het college dus mevrouw Verbeek, als u graag voorbeelden aanhaalt prima, maar gebruikt u dan gewoon de feiten zoals ze zijn. Dat is voor u soms een hele uitdaging, dat weet ik, maar probeer het eens.

Jaarstukken 2020 en Jaarstukken Grondbedrijf 2020

Te beginnen bij de jaarstukken 2020 en de jaarstukken grondbedrijf 2020.

Tijdens de AvdR van 23 juni jl. heeft mijn fractie het sociaal domein als zorgpunt en enkele onderdelen van de programma's 'Leefomgeving en veiligheid' en het programma 'Versterking eigen kracht, ondersteuning en bescherming' als aandachtspunten genoemd.

Zoals genoemd in mijn bijdrage bij de beschouwingen in november vorig jaar, was 2020 door de grote invloed van corona een bijzonder jaar. Bijzonder in de zin van bijzonder lastig en zorgelijk, zeker in het sociaal domein voor o.a. de jongeren, maar ook voor ouderen, zieken en andere hulpbehoevenden. Mooi om te zien dat er veel betrokken organisaties in het sociaal domein actief zijn, maar ook ondernemers of vrijwilligers buiten dat domein en mantelzorgers niet te vergeten, die de kansen hebben gegrepen om dat te doen wat wel kon. Onze dank daarvoor! Deze mensen en organisaties hebben in het lastige jaar 2020 voor veel inwoners het verschil kunnen maken.

De andere kant van deze medaille is het financiële plaatje. In 2020 had het sociaal domein een tekort van ruim € 1 miljoen. Fijn te horen, wat onder andere duidelijk is geworden uit de antwoorden die wij op onze artikel 42-brief over de uitdagingen in de jeugdzorg hebben gekregen, dat het Rijk, met dank aan de uitspraak van de arbitragecommissie, met meer geld naar de gemeenten komt. Dat was hard nodig! Wij hopen van harte dat deze geldstromen een meer structureel karakter krijgen.

Met betrekking tot de thema's 'leefbaarheid' en 'veiligheid' wenst mijn fractie op te merken begrip te hebben voor het gegeven dat corona ook op deze belangrijke leefgebieden, bijvoorbeeld bij de aanpak van ondermijning en cyberveiligheid, ervoor heeft gezorgd dat niet alle doelen zijn behaald. Maar ik wens hier namens mijn fractie wel op te merken dat het heel belangrijke onderdelen binnen het thema 'leefbaarheid' en 'veiligheid' zijn en dat juist de ontwikkelingen op deze onderdelen niet stil hebben gelegen, maar juist mogelijk zelfs hebben gefloreerd tijdens de pandemie. Mijn fractie verwacht dan ook dat deze onderdelen nu voortvarend worden opgepakt.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, ik heb een beetje afgewacht, ik dacht dat mevrouw Verbeek erop zou reageren, maar begrijp ik het goed dat de fractievoorzitter van Lokale Vernieuwing afstand neemt van het beleid van het college, waar haar partij deel van uitmaakt?

Mevrouw Peters (LV): voorzitter, mij is niet helemaal duidelijk waar ik afstand van zou moeten nemen, dus ik kan de vraag van mevrouw Bakhtali niet beantwoorden.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, u zei van: het is een besluit van het college en niet van de fractie van Lokale Vernieuwing. Daarmee neemt u afstand van het college toch, waar uw partij deel van uitmaakt?

Mevrouw Peters (LV): ik zei mevrouw Bakhtali, dat het een voorstel was van het college en niet van mijn fractie en dat ik daarmee de woorden van mevrouw Verbeek corrigeerde, dat was de strekking van mijn bijdrage dus ik neem nergens afstand van. Dank u.

Terug naar waar ik gebleven was. Mijn fractie verwacht dan ook dat deze onderdelen nu voortvarend worden opgepakt en er wordt gestreefd naar een inhaalslag. Je kunt op deze gebieden, en dan heb ik het dus over wat ik zojuist aanhaalde, de ondermijning en de cyberveiligheid, immers je het als gemeente niet permitteren om achter te lopen of niet verder te zijn gekomen dan een verkenning.

Dit gezegd hebbende, kan ik uw raad mededelen dat wij voor het raadsbesluit 2021-222 en 2021-259, ofwel de Jaarrekening 2020 en Jaarrekening Grondbedrijf 2020, zullen stemmen.

Nota Reserves en voorzieningen

Verder met de nota Reserves en voorzieningen. Voor het gemak neem ik ook deze nota even kort in mijn eerste termijn mee. Net als aangegeven tijdens de financiële AvdR heeft mijn

fractie m.b.t. deze nota geen zorg- of aandachtspunten. Aldus zullen wij ook voor dit raadsbesluit stemmen.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, dank u wel dat ik toch nog het woord krijg, want ik wilde even reageren op de voorzitter van Lokale Vernieuwing. Het is toch uw wethouder die de gesprekken heeft gevoerd met de sportverenigingen of ben ik nu abuis?

Mevrouw Peters (LV): ja, als u vragen heeft over wie wat doet in het college moet u denk ik niet bij mij zijn, maar die vragen aan het college richten. Als u bedoelt of wethouder Van Engelen als achtergrond mijn fractie heeft dan ben ik het met u eens, maar ik denk ook niet dat ik hoeft uit te leggen wat dualisme is. Dat is een gegeven dat ik niks heb te bemoeien met het college en het college overigens ook niks met mijn fractie, dus ik verwijs u door naar het juiste loket en dat ben niet ik.

Kadernota 2022

Dan verder naar de Kadernota 2022. En laten we het vanavond dan hebben over dat wat er wel in die nota staat of over wat wij vinden dat er in had moeten staan, in plaats van de nadruk te leggen op de geringe omvang en de vraag op te werpen of we hierover überhaupt met elkaar wel kunnen vergaderen. Terug naar de inhoud dus!

Omdat mijn fractie graag vooruit kijkt, in tegenstelling tot dat wat u op basis van mijn inleiding, waarin ik even terugkeek, zou kunnen denken, wijd ik vandaag de meeste woorden aan de Kadernota 2022.

Zoals gebruikelijk voor mijn fractie zal ik deze Kadernota bespreken aan de hand van en beoordelen op de inmiddels 4 bij uw raad bekend zijnde speerpunten van mijn fractie, zijnde: 1. duurzaamheid, 2. veiligheid, 3. gezondheid en 4. aanpak van lokale uitdagingen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid. Tja, bij de bespreking van dit speerpunt ontkom ik er niet aan om nog even het zeer gevoelige raadsvoorstel over de warmtebuffer aan te halen. Zonder de discussie over te willen doen, wil ik in dit verband graag herhalen dat mijn fractie vindt dat Nieuwegein een verduurzamingsslag moet maken, maar niet ten koste van alles en iedereen. En zeker niet ten koste van een groep Nieuwegeiners. Daar staat echter tegenover dat als je een beslissing die grote impact heeft moet nemen, en om dit soort beslissingen te nemen zit je nou eenmaal ook in de politiek, je er niet aan ontkomt om daar een of meer Nieuwegeiners teleur te moeten stellen, althans hen niet op alle punten gelijk of hun zin te kunnen geven.

Tegen deze achtergrond heeft onze raad en ook onze fractie, het college meer dan eens aangegeven, steeds weer en met hele duidelijke woorden, dat het fenomeen participatie echt beter, duidelijker en vooral eerder moet worden opgepakt. Ik kom zometeen op dit onderwerp nog bij u terug.

Veiligheid

Dan ons tweede speerpunt: veiligheid. Gezien het heftige nieuws van afgelopen dinsdag en daarbij opgeteld de achtergrond van mijn normale werkzaamheden, die met steeds grotere uitdagingen te maken krijgen, snapt u voorzitter dat ik over dit onderwerp wel de rest van de middag zou kunnen praten. Maar ik zal mij beperken tot de onderwerpen die voor Nieuwegein relevant zijn.

In dit kader wil ik aandacht vragen voor de invloed van social media en het gebruik van dit medium om op te roepen tot al dan niet illegale feestjes, rellen of ernstigere ongeregeldeheden. Veel gemeenten lopen in dit verband tegen dezelfde muur op. De muur van onbekendheid, onervarenheid en grote uitdagingen. Temeer omdat er nog geen wetgeving is die bepaalt wat je als gemeente wel of eigenlijk nou ook weer niet mag in het digitale domein. Hoe intensief mag

je als gemeente de Nieuwegeiners op internet eigenlijk volgen? Mag je bijvoorbeeld, al dan niet met een nepaccount, deelnemen aan chats om zo te weten wat er in de gemeente speelt?

Dit is een heel actueel onderwerp en mogelijk een serieus probleem. Kijk maar naar het nieuws of zoek maar eens met welke uitdagingen de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op dit gebied te kampen heeft gehad. Of, mag ook, lees eens het interview dat ik over deze uitdagingen aan het tijdschrift Binnenlands Bestuur heb gegeven.

Een terechte vraag is dan ook hoe het college hiermee omgaat of zich op voorbereidt. Uit de vragen die mijn fractie hierover heeft gesteld blijkt kort gezegd dat de social media door de afdeling communicatie wordt gevolgd, er voor deze werkzaamheden geen apart budget is en dat ambtenaren onherleidbaar openbare bronnen raadplegen of zich onder eigen naam aanmelden bij een groep. Positief is dat wordt aangegeven dat digitale veiligheid prioriteit heeft bij gemeente en ook bij politie.

Mevrouw Bakhtali (Nú): begrijp ik het goed dat Lokale Vernieuwing graag zou zien dat ambtenaren met een anoniem account zouden gaan infiltreren in chats van burgers?

Mevrouw Peters (LV): nee, dat begrijpt u niet goed. Dat is ook niet wat ik zeg. Ik heb de uitdagingen geschetst en ik heb aangegeven welke antwoorden ik op onze vragen van de gemeente heb gekregen.

De voorzitter: u bent bijna wel aan uw derde interruptie, mevrouw Bakhtali.

Mevrouw Bakhtali ((Nú): ja, dat is heel spijtig, maar ik wil dit toch heel duidelijk hebben. Het is de tweede keer dat ik heel vage antwoorden krijg en ik snap niet waarom dat nodig is. U kunt toch gewoon heel duidelijk zeggen of het uw voor- of uw afkeur heeft als partij?

Mevrouw Peters (LV): ik heb net gezegd dat wat u mij de vraag stelde, dat dat niet het geval is. Ik adviseer dat niet om te doen.

Dan ga ik verder, voorzitter. Gezien de naderende bespreking van de I-strategie zal mijn fractie bij dat raadsvoorstel beoordelen of en wat er aanvullend nodig is en dus niet op dit punt vandaag met moties of amendementen komen.

Gezondheid

Vervolgens speerpunt 3: Gezondheid. Gezondheid is een groot goed. En dan heb ik het niet alleen over COVID 19, maar over het welbehagen van Nieuwegeiners in zijn algemeenheid. Voel je je prettig? Wat kan er beter en welke zorgen heb je?

Mijn fractie heeft zoals gezegd zorgen over het sociaal domein, meer in het bijzonder over onze Nieuwegeinse kinderen. Kinderarmoede, pesten, gescheiden ouders, andere uitdagingen in huis: het kan een kind en diens ontwikkeling enorm beïnvloeden. Zo oneerlijk maar helaas wel waar: waar je wieg staat is in ieder geval tot bepaalde hoogte bepalend voor de kansen die je wel of juist niet krijgt. En daar moeten we echt oog voor hebben en houden.

Om te kunnen bepalen of de Nieuwegeinse kinderen binnen een aanvaardbare termijn de hulp krijgen die ze nodig hebben, heeft mijn fractie, ik refereerde er net ook al even aan, middels een artikel 42-brief vragen aan het college gesteld. Uit de beantwoording is ons gebleken dat er knelpunten zijn en dat er voor deze knelpunten oog is en het belang van een oplossing wordt ingezien. Mijn fractie zal de aanpak op dit punt de aankomende tijd in de gaten blijven houden. Een ander onderwerp dat mijn fractie verontrust, is het wegvallen van de zorgtolk en de verontrustende berichten over het gebruik van jonge kinderen als tolk in de gezondheidszorg. Gezien de vrij technische vragen die mijn fractie over dit onderwerp heeft, zullen deze vragen middels een artikel 42-brief worden gesteld en zal ook dit onderwerp onze blijvende aandacht genieten.

Aanpak lokale uitdagingen

En dan onze vierde pijler: de aanpak van lokale uitdagingen. Vorig jaar november wees ik in dit kader, onder verwijzing naar het liedje ‘het zijn de kleine dingen die het doen’, op de aanpak van hondenpoep en het oplossen van het zwerfafval.

Ditmaal wil ik wijzen, zoals net al aangekondigd, op het belang van participatie en op de aandacht voor ouderen.

Participatie betekent ‘actieve deelname’. Het gaat dus om actief zijn, mensen er actief bij betrekken om meer specifiek te zijn. En dat is iets anders dan mensen achteraf mededelen dat er ‘iets’ komt en dat ze nog wel een beetje mee mogen meepraten over kleur of vorm. Participatie is dus niet een pleister op een bloedende wond, maar een meedenkproces voorafgaand aan het ontwerp of een ontwikkeling een bepaalde kant op. Ik zou de stelling wel aandurven dat ieder resultaat beter wordt door er een goed participatieproces aan vooraf te laten gaan. Immers, meer/betere participatie zorgt over het algemeen voor een beter gedragen beslissing en daarmee voor een bevredigender resultaat. En dat is toch wat je als bestuur wilt: een tevreden Nieuwegein?

Maar bij deze opmerking wend ik mij niet alleen tot het college of het bestuur, maar ook tot onze Nieuwegeiners: participatie is dus niet hetzelfde als je zin krijgen. Het betekent dus niet dat als je maar heel hard roept dat je tegen bent, dat het gebouw of de zone of waar het dan ook over mag gaan er niet komt. En dat is dan soms echt wel een bittere pil, maar als het goed is kan een goed participatieproces dan ook deze weldenkende Nieuwegeiners bevredigen doordat ze begrijpen waarom het niet gaat op de manier waarop zij dat graag zouden willen. Dus die krijgen niet alleen een nee, maar ook een uitleg over het waarom. En dat vraagt naast een participatieproces, ook om verwachtingsmanagement: vertel Nieuwegeiners niet alleen dat ze mee mogen denken, maar vertel er ook gelijk bij waarover ze mee mogen denken en hoever hun invloed wel of juist niet rijkt. Duidelijkheid vooraf, voorkomt gezeur achteraf. Zoiets als beter voorkomen dan genezen!

In onze optiek kunnen onder andere wijkplatforms in deze communicatie een belangrijke rol spelen. Zij kunnen informatie ophalen bij wijkbewoners en delen met de gemeente. Andersom kan het wijkplatform ook informatie verspreiden die de gemeente aan hen geeft. Absolute voorwaarde is dat de wijkplatforms en de gemeente elkaar over en weer als serieuze gesprekspartners blijven zien en behandelen en zij elkaar blijven informeren.

Graag vernemen wij van het college op welke wijze participatie en verwachtingsmanagement binnen toekomstige projecten een rol krijgt. Hierbij merk ik op, onder verwijzing naar hele duidelijke berichten vanuit meerdere Nieuwegeiners, dat wij hierbij in ieder geval denken aan de plannen met de A12-zone en de bewoners van de Rijtuigenbuurt. Ga met deze Nieuwegeiners in gesprek, in plaats van dat zij menen dat er slechts over hen wordt gesproken. Verder wil ik bij onze vierde pijler aandacht vragen voor de oudere Nieuwegeiners. Voor die inwoners die zijn geboren in Vreeswijk of Jutphaas, maar nu, sinds 50 jaar, Nieuwegeiner zijn. Natuurlijk heeft de jeugd de toekomst, maar wij moeten onze oudere inwoners niet vergeten. Zij hebben Nieuwegein gemaakt tot wat het nu is. Mijn fractie zal dan ook bij o.a. de onderwerpen over zorg (toegang tot zorg, welke zorg is nodig om thuis te kunnen blijven wonen, aandacht voor dementie of eenzaamheid) maar ook bij het onderwerp wonen (hoe kunnen onze inwoners langer thuis blijven wonen, aan welke woonvormen hebben de ouderen behoefte, enz) en bij het onderwerp zelfredzaamheid (hulp bij digitalisering/online-activiteiten) zullen wij goed in de gaten blijven houden of er aan deze groep Nieuwegeiners voldoende wordt gedacht.

Het raadsvoorstel

Tot slot wil ik met betrekking tot het raadsvoorstel Kadernota 2022 namens mijn fractie opmerken dat wij ons kunnen vinden in de uitwerking van de besproken 2 bouwstenen, alsmede om de voorgestelde mutaties in de reserves in de begroting 2022 te verwerken en de provinciale

toezichthouder zoals voorgesteld te informeren. Kortom, mijn fractie zal voor het raadsvoorstel stemmen. Op de moties en amendementen kom ik in mijn tweede termijn terug. Dank u wel.

De voorzitter: dank u wel, mevrouw Peters. Dan is daarmee de eerste termijn van de raad beëindigd en schors ik de vergadering tot 17.05 uur.

De voorzitter: ik heropen de vergadering.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, ik vind het wel heel erg vervelend dat wij de stukken niet krijgen van al onze collega's als je geen computer bij je hebt, dus dan ben je monddood gemaakt om te kunnen reageren.

De voorzitter: ik neem kennis van wat u zegt, maar u bent bij de beraadslagingen geweest, dus u heeft gehoord wat iedereen gezegd heeft, het staat op iBabs en het was van tevoren ook aangekondigd dat we dat op die manier zouden doen.

Beantwoording wethouder Adriani:

Dank voorzitter en laat ik dan ook maar beginnen met de financiën, voordat ik ook nog even op woningbouw terugkom. Er zijn niet heel veel financiële vragen en opmerkingen gemaakt, maar wel een paar dus die loop ik met u af.

Dan begin ik met de Jaarrekening. Dank natuurlijk aan de heer Monrooij dat daar dan toch nog een complimentje uitgeperst werd aan het eind. Ja ja, maar ik heb hem goed gehoord! Dus dank daarvoor.

Verder bij de Jaarrekening eigenlijk voornamelijk de motie van PvdA en anderen over naar een meer resultaatgerichte beleidscyclus. Nu is de wijze van rapporteren van alle tijden en ik kan mij niet anders herinneren dan dat wij in deze raadzaal periodiek spreken over output of outcome of throughput en over evidence based en over willen we nu op effecten of op resultaten of op activiteiten. De laatste keer in mijn herinnering is dat de commissie Snoeren geweest die zich daar mee beziggehouden heeft en dat heeft geleid tot de opzet waar we nu mee werken. Eigenlijk zegt deze motie: laten we dat gesprek nog weer eens opnieuw doen en ik vind dat uiteraard prima als die behoefte er is. Waar ik wel blij van word is dat die vooral gericht is ook om het gesprek over die effecten en resultaten te verdiepen en niet zozeer, althans zo lees ik de motie, op het nog verder opkloppen van de verantwoordingselementen die in de Jaarrekening staan. Tegen die achtergrond laat ik deze motie verder aan uw raad of u hier in meerderheid ook behoefte aan heeft en als dat zo is, dan zullen we daar voorstellen voor gaan maken.

Dan kom ik bij de nota reserves en voorzieningen, waar eigenlijk alleen mevrouw Verbeek iets over gezegd heeft in de zin van dat zij zou willen dat het aantal reserves gehalveerd wordt. Nou vind ik dat een ingewikkelde vraag, want wat is nou de argumentatie achter het hebben van een vast aantal reserves? Volgens mij hebben we juist geprobeerd met de nota reserves en voorzieningen en ook voor de nieuwe plek in de P&C-cyclus ...

Mevrouw Verbeek (iB): de overbodige reserves voorzitter, elk jaar weer, die elk jaar weer terugkomen en die hadden gewoon in de algemene reserve gekund.

Wethouder Adriani: en wat we, wilde ik dus mijn zin afmaken, hebben geprobeerd om te doen is met de nota reserves en voorzieningen en met de nieuwe plek in de P&C-documenten juist veel meer ook inhoudelijk te onderbouwen waarom zo'n reserve wel of niet nuttig is, zodat u daar dan ook als raad een oordeel over heeft. We hebben ze allemaal weer een keer opnieuw uitgeschreven en we stellen inderdaad nu voor om er een aantal te schrappen en als u gelezen de inhoudelijke onderbouwing denkt: er moeten er meer geschrapt worden, dan dient u daar vooral

amendementen op in en dan hebben we daar het debat over of dat nu een goed idee is of niet, maar dit is echt uw budgetrecht om daar ook initiatief in te nemen.

Dan voorzitter hebben de VVD en Ieders Belang nog wel hun zorg geuit over of de bijdragen van het Rijk structureel zijn. Ieders Belang kondigde zelfs aan dat het Rijk gaat bezuinigen; die signalen heb ik zelf nog niet gehad. Sterker nog, ik zie aan alle kanten ook rondom de formatietafel dat de noodzaak om ook in gemeentes te investeren politiek eigenlijk best heel breed gedragen is in Den Haag. Ik heb dan ook goede hoop dat het zwaarwegende advies van dit demissionaire Kabinet om de uitkomsten van de arbitragecommissie structureel ook in de gemeentebegrotingen en in het Gemeentefonds op te nemen, een plek in de formatiebesprekingen zal krijgen maar zeker weten kan ik dat niet, want ik zit er niet bij.

Dan is er door vrij veel van u wat gezegd over woningbouw. Laat ik als eerste zeggen; het college heeft geen doelstelling om 70.000 inwoners te bereiken. Het college heeft een doelstelling om een bijdrage te leveren aan het gierende woningtekort wat we in heel Nederland en zeker in de regio Utrecht hebben en zeker ook in Nieuwegein. Hoe somber de heer Van den Heuvel de staat van Nieuwegein ook schetst, feit is wel dat de groei van de huizenprijzen in Nieuwegein het afgelopen jaar harder is gegaan dan in de rest van de regio en dat de wachttijd voor sociale huurwoningen in Nieuwegein het langste is van de hele regio Utrecht. Kennelijk willen heel veel mensen toch nog steeds heel graag, meneer Van den Heuvel, in Nieuwegein wonen. Gelukkig maar, denk ik, en dat betekent dus dat we echt vol staan achter het woningbouwprogramma wat we hebben en ook in de keuzes die we daarin hebben gemaakt, namelijk het in stand houden van de groene, rustige woonwijken en daardoor op een aantal plekken in de stad, waaronder City, de hoogte in te gaan. Daar hebben we ook de afgelopen 4 jaar zowel met u als met heel veel mensen in de stad gesproken over gevoerd en dan zie je, zeg ik tegen de heer Schat, dat nu het spannend wordt, nu het 'voor het echie is' bij het bestemmingsplan, dat een aantal mensen denken: dan wil ik nu toch nog een keer mijn stem laten horen over wat ik daar van vind, want en volgens mij zei mevrouw Peters dat ook, participeren betekent uiteindelijk niet dat iedereen het gevoel heeft zijn zin gekregen te hebben. Dat die groei van het aantal woningen ook gevolgen heeft voor andere aspecten in de stad, voor de voorzieningen en voor de mate waarin we andere beleidsdoelen kunnen houden, dat spreekt voor zich. Ik zie een interruptie, voorzitter.

De voorzitter: ik zie hem niet. Mevrouw Bakhtali. Ja, soms staat het hier op mijn schermje en soms ook niet.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, ik zag u de andere kant uit kijken, dus u kon mij niet ontdekt hebben. Begrijp ik het goed, ik wil het graag goed begrijpen, dat de wethouder bedoelt te zeggen dat het niet zo heel erg is dat mensen uit Nieuwegein gejaagd worden, want er zijn toch nog genoeg mensen die hier willen komen wonen, dus geen probleem?

Wethouder Adriani: voorzitter, mevrouw Bakhtali doet dat wel vaker, die legt dan woorden bij iemand in de mond die hij zelf op geen enkel manier gebruikt heeft en vraagt dan of zij het goed begrepen heeft. Het antwoord is dus: nee, dat heeft u niet goed begrepen. We proberen de stad zo goed mogelijk voor iedereen te maken, maar het is wel zo dat met de druk op de woningmarkt en de enorme behoefte van mensen om hier te komen wonen en ons uitgangspunt dat we dat zo goed als mogelijk willen kunnen accommoderen, dat betekent dat er hier en daar een klein beetje ingeschikt moet worden en dat gaat van au.

De heer Van den Heuvel (SP): dank, voorzitter. Is de wethouder het met mij eens dat de druk op de huizenmarkt voornamelijk veroorzaakt wordt door de onbegrensde groei van de huren en het opkopen van woningen door beleggers?

Wethouder Adriani: ja, dank u wel. Dat is een mooi bruggetje naar de reactie op een van uw moties. Het antwoord is: nee, dat ben ik niet met u eens, in ieder geval niet in Nieuwegein. We hebben overigens mede dankzij het rapport wat u daar 2 jaar geleden over heeft gemaakt behoorlijk stringente regels voor het verkameren en gesplitst verhuren van woningen in Nieuwegein. Daar wordt ook extra op gehandhaafd, ook dat hebben we met elkaar gedeeld. Er worden veel meer vergunningen tegenwoordig afgewezen dan dat er toegekend worden en we worden geholpen door een nieuwe wet die gisteren of eergisteren in de Eerste Kamer is aangenomen die ook opkoopbescherming gaat bieden en wellicht nog een consultatie- en vergunningstelsel rondom goed verhuurderschap, dus we krijgen ook steeds meer instrumenten om dat te doen.

Maar meer nog heeft u in het verleden besluiten genomen als raad bijvoorbeeld om in City een flinke afslag op de grondprijs te doen om daar sociale huur en middenhuur mogelijk te maken en om in de gebiedsvisie Rijnhuizen regels op te nemen over hoe we tot meer sociale huur komen, hebben we inmiddels beleidsregels om in nieuwbouw altijd een aandeel betaalbare middenhuur te hebben, dus er wordt ook in het huidige woningbouwprogramma hard gestuurd op het betaalbaar kunnen blijven wonen, ook in City. Dat brengt mij bij uw motie 'Terug naar 30% sociale huur'. Los van dat die technisch niet helemaal klopt, ben ik het met het uitgangspunt van die motie helemaal eens maar ik vind wel, meneer Van den Heuvel, dat u de laatste bent die hem in mag dienen, want u heeft tegen het Meanderpark gestemd, u heeft tegen City gestemd en u heeft tegen de Zadelstede gestemd. U heeft in totaal in de afgelopen 2 jaar tegen 1.000 nieuwe sociale huurwoningen gestemd. Dan vind ik het toch wel heel bijzonder dat u nu met deze motie komt, los van het feit dat ik het met dit uitgangspunt heel erg eens ben en dat het college er ook de afgelopen jaren wel hard aan gewerkt heeft om te zorgen dat die er komen.

Dan heeft u nog een andere motie en die gaat over zorgen die u heeft met die toenemende inwonersaantallen hoe dat dan zit op andere beleidsterreinen. We hebben daar in januari ook een debat met elkaar over gehad en toen heeft de ChristenUnie een amendement ingediend om daar nader onderzoek naar te doen. Daarvoor zijn de opdrachten inmiddels ook verstrekt, daar heeft u een brief over gekregen, en in september hoop ik bij u terug te komen met de resultaten daarvan zodat we het inhoudelijke debat kunnen voeren. Daar zit niet alles in wat u nu noemt in uw motie, maar ik had ook eigenlijk wel gewild dat u dat in januari aan dat amendement van de ChristenUnie toegevoegd had, want nu denk ik niet dat ik al deze onderwerpen voor september er nog bij in beeld krijg, dus dat maakt het wel wat ingewikkeld om die uit te voeren.

Dan loop ik nog even een paar opmerkingen af. GroenLinks vraagt: overwegen wij om in die terugkoppeling in september ook bijvoorbeeld het zelf bouwen van sociale huurwoningen op te voeren? Dat hebben we op dit moment nog niet in ons programma staan omdat ik denk dat we samen met de corporaties de opgaven zoals we die in het woningbouwprogramma hebben afgesproken, behoorlijk goed aan het waarmaken zijn en zeker als ook de verhuurdersheffing nog afgeschaft wordt in de komende formatie, dan zijn er ook belangrijke financiële belemmeringen weg. Mijn zorg zit eerlijk gezegd veel meer bij die goedkope middenhuur, of we dat voldoende gerealiseerd zouden kunnen krijgen, dan bij dat we de afgesproken aantallen sociale huurwoningen niet kunnen realiseren.

De VVD doet een oproep en volgens mij deed D66 dat ook om zorgvuldig te zijn bij de planvorming in de A12-zone.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel. Ik heb daar wel een aanvullende vraag op want ik hoor u zeggen, overigens dank voor uw antwoord, dat u denkt dat u de voorgenomen plannen wel gaat realiseren, want het zelfbouwen is een van de opties dus we hebben gezegd: kunt u dan ook breder kijken of er toch meer sociale woningen bij komen. Er zijn nog steeds 3.000 actieve woningzoekenden en er is een wachttijd van 12,6 jaar, dus ik denk wel dat er wat extra gedaan moet worden en dan zou je ook kunnen denken van, een ander idee wat we gedaan hebben, zou

je de norm omlaag moeten brengen, dus niet op 60 maar misschien 50 of 40 woningen zodat ook projectontwikkelaars uitgenodigd worden om in ieder geval ook een bijdrage te leveren op het toe laten nemen van deze woningen, dus ik zou daar graag toch wel een antwoord nog op willen hebben.

Wethouder Adriani: ja, dat tweede wat u noemt daar studeren we wel op, of we die beleidsregel nog zo kunnen invullen dat we niet alleen nog maar projecten van 59 woningen op ons bureau krijgen, want zo werkt het dan ook als je probeert te sturen als overheid. Ik ben ook met de provincie in gesprek om te kijken hoe zij vanuit hun versnelling woningbouwprogramma nog een bijdrage kunnen leveren, dus een aantal van die elementen komen zeker in september terug.

A12 startnotie, daar was ik. Daar zit ook het gesprek in: hoe organiseren we nu het goede maatschappelijke debat over wat we daar willen in de A12-zone in de wetenschap dat we dat gesprek met mensen nu voeren voor plannen die er misschien pas over 15 jaar zijn, dus dat vind ik ook echt nog wel het doordenken waard hoe je dat precies doet.

Geen bebouwing in Laagraven-oost zei D66 nog, daar wilde ik een verduidelijkende vraag over stellen, want als ik Laagraven-oost zeg dan bedoel ik altijd de Houtense kant van Laagraven, dus ik wilde even checken of u dat ook bedoelt, want dan zijn we het weer heel snel eens.

De heer Verhoeve (D66): ja, en dan zit ik weer even te zoeken van: waar begint en eindigt dan die Houtense kant, maar ik heb het dan over aan de overkant van de Hornbach, die boomgaard waar fort de Batterijen ligt, dat gebied.

Wethouder Adriani: ja, dan is het toch goed als we dat nog even verduidelijken. Laagraven is ongeveer precies in het midden doormidden gedeeld in een Nieuwegeinse en een Houtense kant en wij noemen het Nieuwegeinse deel het westelijke deel. Daarvan hebben we eerder gezegd: achter de schootslijn (de lijn die je doortrekt als je de Gamma als ijkpunt neemt) zou je nog wat kunnen doen en voor de schootslijn kun je eigenlijk alleen maar bebouwing doen als dat versterkend werkt op het landschap van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en daar is het gebiedspaspoort van de provincie eigenlijk leidend in. Je zult het daar nooit over hele grote aantallen hebben, maar dat je er niks moet doen, dat weet ik ook niet helemaal zeker, want het is nu toch ook een vrij rommelig gebied eigenlijk.

De voorzitter: ik zie nog een interruptie van de heer Horst.

De heer Horst (CDA): nee voorzitter, eerder een punt van orde want ik kijk ook op de klok en ik zie dat het eerste lid van het college nu net heeft geantwoord en we zouden rond deze tijd ook de dinerpauze hebben en ik mag aannemen dat er misschien meer collega's zijn waar thuis op gerekend wordt. Moet ik aanstoets aannemen dat ik moet aangeven dat de piepers maar van het gas moeten of van de kookplaat? Wij koken nog op aardgas, ja. Ik corrigeerde mijzelf, de kookplaat.

De voorzitter: misschien had ik het aan het begin moeten zeggen, maar ik wilde eigenlijk de eerste termijn van het college afmaken en dan daarna 2 uur pauze, dus die 2 uur blijft overeind.

De heer Horst (CDA): ja, maar moeten we dan de hele boel opschuiven? Want binnen 2 uur koken wordt wel een uitdaging en ik wil wel graag een warme maaltijd hebben.

De voorzitter: nee, maar u blijft gewoon 2 uur pauze houden, dus dan begint de pauze wat later maar we beginnen vanavond dan ook later.

De heer Horst (CDA): ja, dat snap ik maar met het koken voor het thuisfront wordt dat misschien wel een uitdaging, dat bedoel ik meer.

De voorzitter: ja.

De heer Horst (CDA): oké, helder.

De voorzitter: de raad had een andere start van deze middag dan ik had voorgenomen.

De heer Horst (CDA): ik weet wat mij te doen staat. Dank u wel, voorzitter.

Beantwoording wethouder Eggengoor:

Ja, dank u wel voorzitter. Met dank aan uw beschouwingen. Ik kom terug op de thema's waar ik graag reflectie op wil geven en ben begin ik even bij de economie.

De VVD merkte terecht op, dat hoorden we ook in de media, dat de economische gevolgen van corona mee lijken te vallen op dit moment. Dat zien we ook, maar dat neemt niet weg dat we ook zien dat toch heel veel inwoners en ook met name ondernemers het enorm lastig hebben op dit moment en als college zijn wij daar zeer mee begaan, ook al tijdens corona en we proberen daar ook echt goed bovenop te zitten en ook met deze mensen in gesprek te zijn om ook goed te vragen: welke behoefte hebt u en hoe kunnen wij u helpen als gemeente. Het Rijk helpt daarbij, maar ook als college gaat ons dat zeer aan het hart.

Daarnaast werd de opmerking gemaakt over de bijstand. Het ziet ernaar uit als kijken ook naar gebruik van de Tozo en de TONK, die overigens niet zo goed gebruikt, maar ook met name de gebruikers van de Tozo, dat je er eigenlijk vanuit mag gaan dat het ook de nieuwe instroom in de bijstand is, want als je zelfs in Tozo 4 en Tozo 5 daar nog gebruik van maakt, dan heb je het gewoon op dat moment erg lastig. Wat we proberen, daar hebben we u ook al eerder over bijgepraat, is dat met name ook WIL ook aan de voorkant met dat matchingsteam probeert om mensen die echt weer meteen jobfit zijn voordat ze instromen terug te brengen naar de arbeidsmarkt en we hebben u ook laten weten dat dat succesvol is, dus dat dat ook lukt. Ik ben het ook wel met de VVD eens dat mensen die in de bijstand komen, dat dit zo min mogelijk mensen moeten zijn en dan bij voorkeur ook zo kort mogelijk en dat we deze mensen echt zo goed mogelijk helpen om weer mee te gaan doen in de samenleving, op welke manier dan ook. Dat is ook de hoofdtaak van het lokale werkteam wat nu echt vol aan de slag is. Wat we proberen in het werkteam is met deze mensen in gesprek gaan. Dat lukt en dat is echt een opgave die we hebben, waar we vorig jaar gelukkig toch ook nog stappen in hebben kunnen zetten in de tweede helft van het jaar en waar we nu volop mee bezig zijn, zodat we bijna iedereen in beeld hebben, maar dat we vooral ook kijken: wat is een passende plek voor deze persoon, waar wordt die nou gelukkig van en welke bijdrage wil en kan iemand leveren aan onze samenleving. Is dat niet meteen een betaalde baan, dan is het wel ook in gesprek gaan van: waar word je wel gelukkig van? Wat kun je wel doen en welke stappen kun je zetten op de participatieladder, maar het belangrijkste is en dat heeft een aantal van u ook aangegeven, dat we de mensen in beeld hebben en ook met deze mensen in gesprek zijn en dat is ook wel het doel wat wij hebben in het lokale werkteam.

Mobiliteit, daar heeft een aantal van u het ook over gehad, met name ook in relatie tot de groei van de stad en we zijn volop bezig met het schrijven van de uitvoeringsagenda, daar hebben we u een paar weken geleden ook in meegenomen in de dilemma's die we daarbij hebben, waarbij de focus echt ligt en die hebt u ook in de visie zo aangegeven, op leefbaarheid, veiligheid en gezondheid, maar ook in de prioritering die u op die visie heeft meegegeven. Daar wordt dus volop aan gewerkt en dat moet ook een antwoord gaan geven over hoe we die groei in de stad kunnen faciliteren en welke maatregelen daar voor nodig zijn, maar ook welke kosten daar aan hangen en hoe we met elkaar kunnen komen tot een goede afweging wat we moeten doen op

korte termijn, wat we moeten doen op langere termijn en hoe we daar in de middelen kunnen voorzien. Daar koppel ik meteen ook de opmerking die de VVD maakte over de doorfietsroute. Meneer Schat, u vroeg om een integrale afweging en ik denk dat die ook heel erg passend is voor de doorfietsroute, want dan moeten we juist ook die integrale afweging maken tussen enerzijds de historische dorpskern van Jutphaas die echt dat aangezicht, dat moet bewaard blijven en daar moeten we heel zuinig op zijn en aan de andere kant de veiligheid, het comfort, maar ook de herkenbaarheid van de doorfietsroute zoals die op dit moment samen met de provincie wordt uitgewerkt en ook een gezicht moet krijgen, dus eens dat die integrale afweging niet alleen bij alle activiteiten in de uitvoeringsagenda, maar ook bij de doorfietsroute gewoon belangrijk is.

Mevrouw Verbeek had het nog even kort over de buslijnen en met name over buslijn 77, die sinds 2019 niet meer door Vreeswijk rijdt en ja, dat deelt het college met u, dat dat echt een verlies is voor de inwoners van Vreeswijk omdat het hun meer beperkt om met name tussen Vreeswijk en het stadscentrum maar ook het Antonius Ziekenhuis met het openbaar vervoer te reizen. We weten ook inmiddels dat ook door corona de provincie het plan voor 2022 eigenlijk laat zoals het dit jaar 2021 is maar dat neemt niet weg, daar heeft u ons ook toe opgeroepen om te kijken samen met de provincie welke mogelijkheden daar wel zijn en die liggen op dit moment in een uitwerking van een plan voor een wijkbus tussen Vreeswijk en het stadscentrum waarin mensen wel degelijk een mogelijkheid krijgen om met een vorm van openbaar vervoer, dit is een flexibele vorm in de vorm van een wijkbus, wel gebruik kunnen maken van vervoer tussen Vreeswijk en het stadscentrum, los van de dienstregeling die in 2022 vanuit de provincie wordt aangeboden.

Dan kom ik bij het amendement wat u hebt ingediend voor de overheveling van de Klijsma-gelden. Laten we voorop stellen en daar is het college het absoluut mee eens, dat jeugd en daar zal collega Kuiper zometeen nog op terugkomen dus jeugd in het algemeen, maar zeker ook kinderen die in armoede opgroeien, al onze hulp en ondersteuning kunnen gebruiken. Daar zijn met name ook de Klijsma-gelden voor bedoeld, maar daar zetten we ook middelen in breder uit het armoedebudget, dus daar zijn wij het zeker over eens. We weten echter ook dat wat er vorig jaar niet is gedaan of we niet hebben kunnen doen vanwege corona, dat we dat niet allemaal kunnen inhalen. Dat lukt gewoon niet, sommige dingen zijn gewoon niet in te halen. En wat ik u ook al heb meegegeven is: wij hebben een budget voor 2021, armoedebudget waar de Klijsma-gelden onderdeel van uitmaken en dat is voldoende om te doen wat we van plan zijn en het is zelfs voldoende om daar ook een stukje extra nog in te doen omdat we eigenlijk al elk jaar zagen dat we een onderbesteding hadden van die Klijsma-gelden en wat daarmee gebeurde is, die vloeiden terug in de reserve sociaal domein. Dat is denk ik ook de onderligger bij uw amendement, die reserve sociaal domein hebben we niet meer, dus dan is het logisch, want het hek is ook weg rond het sociaal domein, dat die gelden terugstromen in de algemene reserve, wat niet wil zeggen dat als er een ... Ik zie een interruptie, voorzitter.

De heer Van Esch (PvdA): ja, dank u wel. Het gaat me niet zozeer om waar nou dat geld in terugvloeit, of dat nu in de reserve sociaal domein of nu in de algemene reserve terecht komt. Het gaat erom dat deze kinderen iets extra's krijgen wat in 2020 niet is gelukt en nu na zo'n moeilijk jaar misschien kan helpen in de start, laten we zeggen na de zomer. Ik hoor de wethouder zeggen dat er al iets extra's gedaan kan worden. Dan vraag ik me af: dat extra is dan wel binnen het vorige budget, dus in die zin is dat niet echt iets extra's en daar vraagt dit amendement wel om, om die € 141.000 zo snel mogelijk voor handgeld of in ieder geval voor een kleine activiteit snel in te zetten nu nog in de komende maanden. Ik verwacht ook zeker niet dat er een heel programma opgetuigd moet worden, maar gewoon dat kinderen op korte termijn iets leuks kunnen doen. Daar is dit amendement voor bedoeld.

Wethouder Eggengoor: dat is duidelijk wat meneer Van Esch bedoelt voorzitter, maar dat is nou precies wat ik bedoel te zeggen want ook in 2021 hebben we een volwaardig budget waarvan we in het voorjaar minder hebben kunnen gebruiken. Er is op dit moment echt voldoende budget voor 2021 beschikbaar om én te doen wat we van plan waren én nog iets extra's dus dat budget, dat is er. Daar hebben we het geld van vorig jaar, wat u wilt overhevelen, u kunt het geld laten overhevelen, dat is uw goed recht want u voert tenslotte budgetrecht.

De heer Van Esch (PvdA): ik vraag me af hoe iets extra's kan uit worden gegeven op het moment dat er al een beschikbaar budget is vastgesteld voor 1 jaar. Dat snap ik niet.

Wethouder Eggengoor: meneer Van Esch, we zien eigenlijk elk jaar en daar hebben we het ook eerder over gehad dat die Klijsma-gelden, het budget wat we daarvoor krijgen, we maken een begroting maar we houden er eigenlijk elk jaar aan over. We kijken ook elk jaar of we iets extra's kunnen doen om dat nog uit te geven. Soms lukt dat en soms lukt dat niet, maar we houden er eigenlijk elk jaar op over. Alleen, dat vloeide altijd terug in de reserve sociaal domein en we keken dan in de begroting van het jaar daarna. We gaan ervan uit dat het opkomt, maar ook dit jaar zien we dat met grote waarschijnlijkheid ook het budget 2021, ook omdat we in het voorjaar nog echt in corona zaten, niet opmaken dus dat geld, dat is er. De begroting gaat ervan uit dat we het opmaken en daar houden we ook rekening mee natuurlijk, want een aantal dingen zijn open einden, want we gaan niet op een gegeven moment zeggen 'Het geld is op, dus bepaalde jongeren mogen geen gebruik meer maken van voorzieningen die bijvoorbeeld voor de Stadspas gelden'. Daar zit dus ruimte in en daar zit dit jaar extra ruimte in, weer omdat we door corona in het voorjaar een aantal dingen niet hebben kunnen doen en we kunnen het budget wat we voor dit jaar hebben gebruiken om in de tweede helft van dit jaar nog zoals u zegt wat leuke dingen, iets extra leuks te doen ook voor deze kinderen die in armoede opgroeien, nog een extra activiteit aan te bieden waardoor zij ook iets leuks hebben te vertellen op school of een leuke herinnering hebben toch aan 2021, dus wat ik u zeg is dat we daar dit geld niet specifiek voor nodig hebben.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel. Ik ben toch wel verbaasd om dit te horen omdat ik denk van wat we met deze motie, die wij mee indienen, beogen is om inderdaad het geld wat er is uit te geven aan de bedoeling. Als ik u hoor zeggen dat er toch jaar op jaar eigenlijk iedere keer geld over is, dan vraag ik me toch af of de plannen vooraf dan ambitieus genoeg zijn. Wat dat betreft zouden we dan eigenlijk ook tegelijkertijd willen oproepen om meer ambitieuze plannen te maken en ik ben het wel met collega Van Esch eens: het kan toch niet zo zijn dat in deze tijd waarin de jongeren het zo zwaar hebben, dat we niet iets kunnen bedenken in dit huis wat voor de jongeren echt van betekenis is, waarbij ze echt ook een mooie ervaring krijgen, dus ik zou toch willen oproepen om meer creativiteit om dit geld ook echt te besteden aan datgene waar het voor bedoeld was. Dank u wel.

De voorzitter: ik denk dat ik ook even de heer Van Esch even aan het woord laat, dan kunt u het in 1 keer doen.

De heer Van Esch (PvdA): ja, voor de tijd is het wel handig om te zeggen dat ik mij volledig kan aansluiten bij mevrouw Feenstra, maar ik ben toch wel even benieuwd naar het antwoord op mijn vragen uit de eerste termijn dus geen interruptie; ik wacht gewoon nog even af.

Wethouder Eggengoor: er is in de afgelopen jaren geld overgebleven zoals u weet, omdat wij al heel lang van plan zijn om die huiswerkbegeleiding goed in te richten en daar zat een paar jaar vertraging in. We hadden daar een partij maar die haakte weer af en dat is iets wat we nu voor corona eindelijk goed hadden ingericht en waar we dus vorig jaar nog geen gebruik van

hebben kunnen maken. Dat is een van de redenen ook waardoor die onderbesteding er op dit moment is. Wat we wel zien is dat we, daar gaan we ook na deze zomer volop op inzetten, dat voor het nieuwe schooljaar die huiswerkbegeleiding echt goed op gaan zetten. Die heeft al die tijd in de begroting gezeten en we hebben ook elk jaar in dit debat bij de jaarstukken ook met elkaar gedeeld dat, omdat die huiswerkbegeleiding nog niet in place was, dat dat geld nog niet kon worden uitgegeven. Op het moment dat dat wel kon kwam corona. Dat was bijzonder ongelukkig, maar dat betekent wel dat we nu voor het nieuwe schooljaar volop in die huiswerkbegeleiding gaan zitten. Dat betekent dat een groot gedeelte van die onderbesteding ook met ingang van dit jaar is opgelost, maar wat we ook zien is dat we echt wel kijken naar de leuke dingen voor kinderen op het moment dat er onderbesteding optreedt, want dat hebben we de afgelopen paar jaar gehad door die huiswerkbegeleiding met name, maar zeker ook aan het kijken zijn en daar heeft u vorige week ook nog een brief over gehad bijvoorbeeld hoe we beter kunnen voorzien in de behoefte die jongeren met schulden hebben. We zijn dus wel degelijk aan het kijken over hoe we de groep zo goed mogelijk kunnen bedienen, maar dat neemt niet weg dat als ik kijk naar het budget wat we hebben voor 2021, dat voorziet in een volle inzet op de huiswerkbegeleiding, maar we dan toch nog zien dat we dit jaar echt geld overhouden om juist iets extra's te doen voor deze kinderen die opgroeien in armoede.

De heer Verhoeve (D66): dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben we het met elkaar heel duidelijk gesteld; wij willen dat die Klijsma-gelden worden besteed waarvoor ze bedoeld zijn. U geeft in uw beantwoording aan: voor dit jaar is dat eigenlijk wel geregeld. Nu zitten we hier niet alleen voor dit jaar, maar ook voor volgend jaar. Ik ben nu wel benieuwd, als u die zaken voor dit jaar heeft geregeld en daar voldoende budget voor is, hoe dat zit voor volgend jaar en of het dan misschien een beter idee is en we wellicht dit amendement daar op moeten aanpassen, om het niet voor dit jaar te reserveren, maar vast voor volgend jaar.

Wethouder Eggengoor: ik heb nog niet de definitieve begroting van de Klijsma-gelden gezien voor volgend jaar, maar ik ga er eigenlijk vanuit, omdat wat we van plan waren in de afgelopen jaren ook binnen dat budget paste, dit zijn structurele middelen, dat dat ook voor 2022 geldt. Wat we wel weten is dat we een aantal extra dingen doen waarover u inmiddels per brief bent geïnformeerd voor met name jongeren in schulden, waar we wel extra geld voor nodig hebben voor 2022 maar dat komt, daar mag u als raad eerst nog wat van vinden, want daarvan wordt ook een deel ter besluitvorming aan u voorgelegd en dat zijn middelen die dan eigenlijk weer uit de algemene reserve moeten komen op het moment dat de Klijsma-gelden dan wel het armoedebudget daar niet volledig in voorzien.

De heer Van Esch (PvdA): ja, ik twijfel of ik het in mijn tweede termijn doe of dat nu toch reageer. Ik vind het verhaal over iets extra's kunnen doen binnen een bestaande begroting of binnen een bestaand budget, dat snap ik nog steeds niet. Meneer Verhoeve stelt nu een constructie voor waarvan ik dan denk als tegenbod: laten we dat geld van 2020, die € 141.000 nu overhevelen, uitgeven aan deze kinderen die dat echt hard kunnen gebruiken en kijken wat dan de stand van zaken is op 31 december en als blijkt dat gewoon uit 2021 weer geld over is, dan hebben we volgend jaar weer dit debat.

De voorzitter: ik heb eigenlijk langzamerhand het idee dat de standpunten over en weer wel goed gewisseld zijn.

Wethouder Eggengoor: mag ik daar nog 1 opmerking aan toevoegen? Die € 141.000 is de onderbesteding op het volledige armoedebudget. Dat zijn niet alleen de Klijsma-gelden, maar ik laat hem bij u liggen.

Beantwoording wethouder Schouten:

Dank u wel voorzitter en ook dank aan de raad voor alle vragen en bijdragen. Voorzitter, ik wil beginnen met een aantal vragen en opmerkingen die u gemaakt heeft over de gevolgen van klimaatverandering, wat dat betekent voor onze stad en de inrichting van onze stad. GroenLinks heeft daar een motie voor ingediend en daar wil ik eigenlijk direct mee beginnen, dat gaat over betere bescherming van bomen voor betere klimaatadaptatie en u geeft aan het belang van groen in de openbare ruimte voor vasthouden van water en dergelijke. Een aantal opmerkingen daarbij. Vooropgesteld, we gaan echt heel zorgvuldig om met het groen en de bomen in onze stad. Het roept ook vaak veel vragen en veel emotie op, dat zal u ook allemaal bekend zijn. We hebben een bomenafwegingskader uit 2019, na een lang participatietraject tot stand gekomen, en we zien natuurlijk ook dat klimaatveranderingen dus hitte, droogte, veel water echt gevolgen hebben ook in onze stad. Dat betekent ook dat in de openbare ruimte daar ook meer rekening mee moeten gaan houden en bomen zijn daar natuurlijk bij van belang, dat is evident.

U vraagt of we onze puntentelling in het bomenafwegingskader daarop willen aanpassen en ook vraagt u of we willen naar alternatieven voor wortelopdruk.

Wat betreft uw eerste vraag, als wij dit opnemen in ons bomenafwegingskader, dan betekent dat dat we onze wegingen ook moeten aanpassen. Dat is een vrij uitgebreid puntensysteem en u vraagt tegelijkertijd, als deze motie wordt aangenomen, kunnen wij daar in Q1 2022 eens een update over verwachten, zo heb ik uw vraag gehoord. Ik denk als dat de duiding is van de motie, dus dat wij u in kwartaal 1 van 2022 meenemen in hoe het staat met ons natuurbeleid en hoe we ook proberen vorm te geven aan deze 2 oproepen die u doet in de moties, dan is dat een reële termijn dus dan gaat het over echt een update geven hoe we daar mee verder gaan en hoe het daarmee staat.

Voorzitter, ook het CDA, ieders Belang en Lokale Vernieuwing hebben allemaal aandacht gevraagd voor issues gerelateerd aan klimaat en energietransitie, bijvoorbeeld over participatie en ik meen dat de heer Horst daar ook van zei en ook mevrouw Peters van: participatie, dat kan beter. Ik denk waar we het vooral echt met u eens zijn is dat participatie in die hele energietransitie cruciaal is en het echt onze volle aandacht heeft en zal blijven hebben ook.

U stelde ook een aantal concrete vragen. Meneer Horst, u vroeg onder andere: hoe zit het met die labels en kan de gemeente huiseigenaren vragen om die regelmatig te updaten? Daar zijn een aantal dingen over te melden en u vroeg dat, want dat helpt ons ook om te weten of we onze doelstellingen behalen. Het korte antwoord is: nee, dat kan eigenlijk niet. Labels zijn bedoeld om iets te zeggen over het huis, maar ze zeggen nog niets over de energiebesteding en er kunnen meerdere mensen in een huis wonen en dat bepaalt ook in hoge mate hoe energie gebruikt wordt. We zeggen natuurlijk wel: wij willen energieneutraal zijn in 2040 en daar ontwikkelen we ook monitoringsinstrumenten voor en we kunnen als gemeente ook huiseigenaren niet verplichten om het label te vernieuwen, dus het label is een instrument dat een doel heeft, maar niet het doel om onze doelstellingen op het terrein van energieneutraliteit voor onze stad te kunnen monitoren.

De heer Horst (CDA): ja voorzitter, ik heb de wethouder gehoord maar ik denk dat ik misschien niet duidelijk genoeg geweest ben, want ik heb niet willen pleiten voor een verplichting maar we weten dat de gemeente en daar zijn we zeer voor, inwoners stimuleert om hun woning te verduurzamen. Chapeau, daar moeten we vooral mee doorgaan, maar in die voorlichting zou het goed zijn om ook te zeggen tegen bewoners: als u dat nou doet, en wij zien dat graag, zorg dan ook dat u uw label actualiseert zodat we als gemeente weten wat de actuele labelling is van onze woningvoorraad opdat we ook weten: zitten we op koers wat betreft onze doelstellingen? Dat is eigenlijk de vraag, dus geen verplichting maar een stimulans, net als dat we dan bij de verduurzaming van het eigen woningbezit.

Wethouder Schouten: ja, dank voor deze toelichting, meneer Horst. Ik hoor wat u zegt en tegelijkertijd, u vraagt ook: kunnen we dat doen voor het meten van doelstellingen of het volgen van de doelstellingen en daar is het niet echt het instrument voor. We kunnen altijd natuurlijk wel huiseigenaren stimuleren om het te doen, daar ben ik het zeker met u eens dat dat een mogelijkheid is, en het monitoren van onze beleidsdoelstellingen, daar hebben we ook andere zaken voor nodig.

Voorzitter, ik wil direct ingaan omdat het gerelateerd is ook aan de energietransitie op een aantal zaken die mevrouw Verbeek heeft genoemd ten aanzien van de energietransitie. U heeft aandacht gevraagd voor het rapport van de Rekenkamercommissie. U heeft daar ook een motie op ingediend, 260, en daarin vraagt u aandacht voor mogelijke gevolgen van boring naar diepe aardwarmte op vervuiling. Zoals u weet zijn we op dit moment volop bezig met het maken van een afwegingskader voor aardwarmte en de kwaliteit van grondwater of het borgen daarvan is daar echt een belangrijke indicator in. In die zin zeg ik: deze motie is feitelijk, vind ik op dit moment, prematuur omdat het afwegingskader daar aandacht aan besteedt en het komt naar uw raad na de zomer. Dat was 1 van uw moties.

Voorzitter, mevrouw Verbeek heeft ook via een andere motie aandacht gevraagd voor energietransitie, dat is motie 261, waarin u spreekt over wind en zonne-energie en vraagt om maar te stoppen met het zoeken naar zoekgebieden voor wind en zon omdat de doelstelling al behaald is van de 35 Terawatt. Ik denk op dit moment zijn de RES-regio's bezig om hun biedingen in te dienen bij het nationale RES-programma en daarvan weten we dat op dit moment er een pot is van ongeveer 55 Terawatt in ons land en de verwachting is dat daar in ieder geval wel 35 Terawatt van gehaald zal worden, maar het zijn allemaal ambities en ze zijn nog zeker niet allemaal gehaald, dus deze motie ontraden we.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, de wethouder kan wel zeggen het is een ambitie, maar het Rijk heeft een besluit genomen dus ik weet niet hoe het besluit van het Rijk ziet?

Wethouder Schouten: voorzitter, ik weet niet precies welk besluit mevrouw Verbeek op doelt, tenzij u bedoelt de norm van 35 Terawatt waarnaar u refereert in uw constatering en dat klopt, dat is een opgave die we met elkaar hebben om 35 Terawatt tot 2030 met elkaar op te gaan wekken, dat is inderdaad een afspraak of een norm die het Rijk hanteert.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, even ter verduidelijking. Het is niet wat zij hanteert maar wat zij vast heeft gesteld, dus het wordt aangewezen door het Rijk en niet meer door de provincies.

Wethouder Schouten: voorzitter, dat klopt ook, dat die norm door het Rijk is vastgesteld en dat betekent dat wat er nu gebeurt, wat we doen met elkaar in de regionale energiestrategie om daar zoekgebieden voor aan te wijzen, heel hard nodig is om aan die afspraak te kunnen voldoen. Voorzitter, dan zijn er ook een aantal onderwerpen aan de orde geweest die te maken hebben met het onderhoud/het openbaar domein. De heer Schat vroeg aandacht voor motie 91 van, dan moeten we even teruggaan in de tijd, juni 2017. Die motie is gelukkig uitgevoerd al enige tijd geleden en ook toen we onze beheerplannen vastgesteld hebben, is dat daar in opgenomen. Dat was een motie die opriep tot extra financiering voor onderhoud openbaar domein. Toen is ook de Reservenota Kapitaalgoederen ingesteld, dus gelukkig is dat helemaal uitgevoerd. U vroeg ook van: hoe zit het nu met de huidige kwaliteit van het onderhoud? Dat moet allemaal volgens niveau B uitgevoerd worden. Wat we wel zien dat we te maken hebben met een heel goed groeiseizoen, dus aannemers moeten echt wel zich volop inzetten om nu goed uitvoering te geven aan het onderhoud en zetten daar ook extra op in. Wat wel meldenswaardig is, is dat we ongelooflijk weinig klachten krijgen dit jaar als ik dat vergelijk met vorig jaar, dus dat zegt gelukkig ook wel iets.

De heer Schat (VVD): voorzitter, dank u wel. Kan de wethouder aangeven wanneer het beheer weer op orde is, als we dan bezig zijn met een inhaalslag?

Wethouder Schouten: nou voorzitter, er wordt volop op ingezet om aan de normen die gaan met natuurlijk het beheer op orde van niveau B te voldoen. Aannemers zetten daar extra mensen op in. Overigens ook aannemers hebben te maken met personeelsvraagstukken, dus dat speelt ook niet heel direct mee, maar daar wil ik wel rekening mee houden, maar daar wordt nu gewoon vol op ingezet.

Een aantal van u vroeg ook naar exoten en het beheer daarvan, onder andere mevrouw Verbeek. Misschien toch even kort daarover; berenklaauw, er wordt 4 keer per jaar extra gemaaid als er berenklaauw is en ook andere exoten, dus daar is gelukkig ook heel veel aandacht voor.

Ieders Belang diende ook motie 259 in over het verzorgen van planten en bloemen en u roept eigenlijk op: denk erom, geef planten en bloemen extra water tegen de droogte en gelukkig gebeurt dat ook. In de Jaarrekening heeft u ook kunnen zien dat we zelfs wat kosten gemaakt hebben vorig jaar om dat te doen en nu is het ook een onderdeel van het bestek dat aannemers dat ook moeten doen, dus dat hoort er ook gewoon echt bij. In die zin is deze motie eigenlijk overbodig.

Een aantal van u heeft ook voor het sociaal domein een aantal onderwerpen aangekaart.

Laaggeletterdheid, om daar blijvend aandacht voor te hebben, heeft een aantal van u gevraagd en dat heeft ook zeker onze aandacht. U heeft daar ook eerder extra middelen voor beschikbaar gesteld. Dat gaan we ook eind dit jaar begin volgend jaar evalueren en dan zullen we ook bij u terugkomen hoe dat uitgewerkt heeft. U stelde ook de vraag

transformatieagenda/transformatiegelden; hoe weten we dat we voldoende gelden beschikbaar hebben in het sociaal domein om echt te kunnen blijven transformeren of dat getransformeerd werken ook echt goed te doen. Ook daar zal eind dit jaar een evaluatie op plaatsvinden zodat we daar ook meer inzicht in zullen hebben.

Voorzitter en dan als allerlaatst nog 1 motie ook van ieders Belang over de nota Dierenwelzijn. U heeft daarvoor ook een eigen nota overhandigd aan de voorzitter van uw raad. Dank daarvoor ook. Wij zijn op dit moment volop bezig met de nota Dierenwelzijn en die willen we ook na het reces aan u voorleggen, helaas wat verlaat zeg ik er ook bij want dat hadden wij graag eerder gedaan en dat is echt overmacht dat dat niet gelukt is. Hij is volop in voorbereiding en we zullen ook de nota die u ons aangeboden heeft daarin betrekken. Voorzitter, dat zijn de vragen die ik op mijn lijstje heb staan.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, ik vind het wel een beetje laat excuus. U wist dat u hem beloofd had aan de raad en omdat nu ik ermee kom gaat u excuus maken dat die te laat is. Dat wist u al veel eerder. Waarom heeft u ons dat als raad niet gemeld?

Wethouder Schouten: voorzitter, ik begrijp wel wat u zegt mevrouw Verbeek en ook wij hadden heel graag de nota Dierenwelzijn nu al aan u voorgelegd. We hebben ongelooflijk veel onderwerpen waar we mee bezig zijn op dit moment en die willen we ook graag zorgvuldig doen, dat geldt ook voor de nota Dierenwelzijn waar we ook in gesprek zijn met andere partijen die input moeten geven op die nota en dat is ook mede de reden dat deze nota na de zomer naar u toe komt.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, dank u wel. Volgens mij heeft wethouder Schouten ook de openbare verlichting in haar portefeuille en daar heb ik een vraag over gesteld wat betreft de historische verbinding. Er is ook eerder een motie ingediend over het inrichten van de historische verbinding met duurzame verlichting, motie 83 was dat, en wij willen graag weten wat de uitvoering daarvan is, de stand van zaken.

Wethouder Schouten: voorzitter, ik moet even graven in mijn geheugen, maar ik denk dat het gaat over de motie die over beschermd dorpsgezicht gaat. In de uitvoering daarvan hebben we ook eerder naar u in antwoord op technische vragen aangegeven dat we die ook vervangen als ze aan vervanging toe zijn, om dat goed te kunnen doen en, nee punt, dat is eigenlijk het antwoord op uw vraag.

De voorzitter: een korte vervolgvraag dan nog, de heer Schat.

De heer Schat (VVD): ja, die motie loopt al enige tijd. Daar zijn we dan toch wel behoorlijk teleurgesteld over, dus wij willen toch wel graag dat de wethouder daar gas op geeft, voorzitter.

Wethouder Schouten: ja voorzitter, ik denk ook dat het wel goed is, ik neem dat zeker mee wat u zegt en tegelijkertijd zou ik bijna zeggen, het woord wat een andere partij vaak gebruikt, goed rentmeesterschap om dat ook op een tijdige manier te doen.

De heer Schat (VVD): ja, ik heb eerder gesproken over de doorfietsroute, dat gaat over een groot deel van de doorfietsroute dus dit is de kans om bij die doorfietsroute te realiseren, om dan ook gelijk die verlichting aan te pakken.

Wethouder Schouten: ja voorzitter, dat is heel correct. Ik denk als het gaat over die snelfietsroute/doorfietsroute, dan haken daar echt wel andere projecten ook aan en dit is er 1 van, eens.

Beantwoording wethouder Kuiper:

Dank u wel, voorzitter. Dank u wel raad voor uw inbreng bij de algemene beschouwingen en bij nadere duiding daarvan als gevolg van de interrupties die u kreeg.

Allereerst is er veel inbreng gepleegd op het gebied van jeugd en onderwijs en worden hier zorgen gedeeld over de effecten van de coronacrisis, met name voor groepen die het toch al zwaar en moeilijk hebben in deze samenleving en jongeren worden daar vaak bij genoemd. Ik denk dat deze raad net als de rest van Nederland en ook uw college het eens is met de zorgen. Tegelijkertijd blijkt inmiddels uit verschillende onderzoeken dat er ook veel winst geboekt is bij allerlei groepen als gevolg van de coronacrisis. Zo hier en daar bleek de veerkracht veel groter dan we hadden vermoed en onderwijsdeskundigen zeggen ook: alle uitval in het onderwijs en al het thuisonderwijs heeft misschien cognitieve achterstanden opgeleverd, maar heeft andere kwaliteiten en leertrajecten bij jongeren mogelijk enorm bevorderd. Op dit moment weten we over de exacte effecten van de coronacrisis bij specifieke groepen nog niet voldoende om te kunnen zeggen: we hebben ook een programma klaar liggen voor jeugd en voor mensen in een specifieke achterstandsituatie.

Dat wil zeggen dat ik met betrekking daartoe, wat de inbreng van GroenLinks betreft, wijs op de dingen die we op dit moment aan het doen zijn en waar we intensiveringen op kunnen realiseren mocht dat in de komende tijd ook nog nodig zijn. Onderwijs is naar mijn idee een sleutel voor het uiteindelijk op langere termijn ook terugdringen van kansenverschillen en ons onderwijsbeleid heeft de afgelopen tijd sterk ingezet op onderwijskansenbeleid, een betere doorontwikkeling van de thuiszittersaanpak, het verder toewerken naar passend onderwijs en versterking van de VVE-aanpak. Binnenkort bereikt u daarover een rapport van de inspectie waarin aangegeven staat hoe zij vinden dat we het doen en waar het nog beter kan en dat gaan we ook doen. De komende tijd staat ook in het kader van het inclusieve onderwijs, dus we willen toe naar onderwijsvormen waarin iedereen welkom is op normale scholen met de ondersteuning die daarbij past. Doorontwikkeling van onderwijszorgarrangementen hoort daar ook bij. Voor de korte termijn hebben we net als vorig jaar een zomerschool opgezet en in die

zomerschool is specifiek aandacht voor opgelopen taalachterstanden, want u noemt dat ook met name en dat is ook wel iets wat we zien, dus als je heel lang thuis hebt gezeten in een taalarme omgeving, dan is je taalachterstand echt wel zichtbaar geworden. Primair onderwijs weet goed wat er aan de hand is en brengt leerlingen aan voor de zomerschool. Het voortgezet onderwijs en het primair onderwijs is momenteel bezig met scholenscans in het kader van het besteden van het NPO-geld, dat is een enorme hoeveelheid geld. Collega Eggengoor heeft ook al gezegd: we kunnen niet alles inhalen wat er verkeerd is gegaan in de afgelopen tijd, maar we kunnen wel intensiveren onder andere op huiswerkbegeleiding. Met het onderwijs samen zal de gemeente ook keuzes maken over de besteding van de NPO-gelden.

Dan nog een opmerking over gezondheid in relatie tot de inzet van de GGD. Ik denk dat de raad, uw raad voorzitter, de afgelopen tijd geregeld heeft gezegd: wij vinden dat de GGD zichtbaar moet maken waar zij inzet op terugdringen van gezondheidsverschillen en we zien in de beleidsvoering van de GGD hoe zij de bestuursagenda ook die richting hebben gegeven voor de komende tijd en Nieuwegein is voorloper op het gebied van een aantal elementen maatwerk waaronder voorzorg, die ook heel nadrukkelijk probeert in te grijpen in het leven van kwetsbare mensen die zwanger zijn.

Ik zou de komende tijd ook met u wel willen zoeken nog naar een verdieping van dat maatwerk, onder andere door te kijken naar 'Nu nog niet zwanger', dat is een programma om te voorkomen dat mensen in ingewikkelde situaties terechtkomen als gevolg van zwangerschap. Jeugd. Er gebeurt heel veel met jeugd en in november 2020 zijn er 2 belangrijke rapporten geschreven door Andersson Elffers Felix en het Sociaal Cultureel Planbureau, 'Stelsel in Groei' van AEF en 'Sociaal domein op Koers' van het Sociaal Cultureel Planbureau. Die rapporten zijn een goede spiegel geweest voor onze gemeente ten opzichte van het jeugdbeleid wat u in 2018 heeft vastgesteld als antwoord op vraag 8 van ieders Belang. In dat jeugdbeleid hebben we gezegd: wij willen vroegsignaleren en we willen preventieve inspanningen om te zorgen dat kinderen niet te laat in de jeugdzorg komen, waardoor zij sterker verzwaard raken in trajecten. Maar we willen ook intensiveren op de Praktijkondersteuner Huisarts. We willen ons sociaal team beter uitrusten met werkvormen waardoor ze zelf het gesprek met jeugdigen en hun gezin aan kunnen. We willen kijken naar onze inkoopstrategie, dat is op dit moment heel actueel aan de orde: hoe kopen we nou in? Kunnen we leveranciers van jeugdzorg verleiden om met ons na te denken vanuit een transformatiegedachte over het zo snel mogelijk afschalen van jeugdzorg? De keuzes die we tot nu toe gemaakt hebben zijn voor een belangrijk deel door AEF ook in Insight aangegeven als keuzes die wel goed zijn geweest. De POH komt er goed af, andere manieren van inkomen lijken te werken volgens AEF, de wijze waarop we samenwerken met het veld vanuit een transformatiegedachte wordt goed aangescherpt door AEF en in de afgelopen tijd zijn er meer intensiveringen geweest zoals bijvoorbeeld overleg met onderwijs en jeugd over wat hoort nou waar als we het over jeugdzorg hebben. Er zijn ook dingen waar AEF achteraf heel kritisch op is en dat is met name op preventie en vroegsignalering want, zegt AEF, dat heeft wel geleid tot een hogere instroom, maar het heeft niet geleid tot een verbetering op de uitstroom en daar zit ook met name de crux als je kijkt naar de ontwikkeling van de kosten in de jeugdzorg; die zit met name in de uitstroom die moeilijk te realiseren is. Vandaar ook de komende tijd dat we vanuit de inkoopstrategie gesprekken hebben met aanbieders over hoe krijgen we die uitstroom nou op gang. We hebben een voorliggend veld en een onderwijsveld waarin die uitstroom ook realistisch te borgen is, maar we hebben daar een keus gemaakt waarvan achteraf door AEF wordt gezegd: bijna alle gemeentes hebben dat gedaan, maar wij vragen ons af of dat de beste keus was toen. Ik ben daar gewoon heel transparant in: een aantal dingen zijn heel goed gedaan, ik ben blij dat we bijvoorbeeld niet op de zwaarste 100 gebruikers zijn gaan zitten want dat is een strategie die nergens goed heeft gewerkt en wij hebben hem niet eens geprobeerd, maar we hebben wel in de 'heat of the moment' gezegd: preventie en vroegsignalering en daarvan denk ik moeten we ons nu afvragen of dat het heil gebracht heeft dus wat jeugd betreft, er is veel werk verricht en er is veel werk te doen. Ik vind niet dat

Nieuwegein, ook als je deze spiegels leest, op de verkeerde weg is, maar we zitten op dit moment ook middenin de uitvoering van het rapport van de Rekenkamer, dus ik ben ook heel benieuwd waar de Rekenkamer nog mee komt. Hoe meer we gespiegeld worden op dit beleidsdomein, hoe beter dat is en hoe meer dat helpt.

Dan een aantal zaken waarvan ik denk: het is doordieselen de komende tijd. Het is echt focus en finish. Het Atriumproject; het is een stevige klus geweest de afgelopen tijd. We hebben u eind 2019 volgens mij meegenomen in de visies die we toen hadden op: hoe moet het ontwerp eruit zien, wat moet de beleving zijn van de bezoekers van het Atrium. Als ik nu kijk waar wij staan, dan hebben we de afgelopen maanden echt dieptebooringen gedaan naar hoe kunnen we nou het verhaal zo compleet mogelijk terugleggen bij de raad. Waar we telkens tegenaan lopen uiteindelijk is de uitdaging die dit gebouw oplevert als je hier iets wilt doen of zoals mijn fractievoorzitter Gerben altijd zegt: als je een spijker in de muur slaat, wat gebeurt hier dan? Nou, er gebeurt dan veel en ik vind dat ik pas naar de raad mag als ik met antwoorden kan komen die daarover gaan, dus dat is veel werk geweest en nuttig werk, waardoor we met een compleet verhaal kunnen komen in het najaar. In september praten we u bij en dan volgt er een moment dat de raad besluit.

LHBTI-beleid; ik vind dat we enorm veel moeite hebben gedaan om het vlot te trekken en dat ons veel heeft tegengezet in dat beleid, maar ik zie het nu gebeuren, ik heb een aantal versies gelezen. Ik zie een interruptie van mevrouw Verbeek, excuus voorzitter.

Mevrouw Verbeek (iB): ja, dat was al voor een poosje maar voorzitter, om even op het Atrium terug te komen. Wij hebben vernomen dat de copyshop gaat verdwijnen, dat we dat gaan uitbesteden. Heeft u dat daar in meegenomen?

Wethouder Kuiper: voorzitter, het is bijna een technische vraag dit. Ik kan daar geen antwoord op geven.

Mevrouw Verbeek (iB): dat kan misschien wel zijn, maar het heeft wel een politieke lading.

Wethouder Kuiper: laat ik dan dit zeggen voorzitter: iemand die behoefte heeft aan papier, zou die behoefte bevredigd moeten kunnen krijgen.

De voorzitter: komt u daar op een later moment op terug, in ieder geval bij het voorstel straks.

Wethouder Kuiper: dank u wel, dat daarover. Ik was inmiddels bij het LHBTI-beleid aanbeland, wat nogal wat hobbels en bobbels heeft gehad. Wat ik met name gemist heb en dat heb ik u ook al in een eerder gesprek verteld, is de ontmoeting met de groep. Daar heeft het afgelopen jaar gewoon echt niet aan bijgedragen en dat was het belangrijkste wat er uiteindelijk nog vormgegeven moest worden en waarover we met elkaar in gesprek waren en dat gesprek hebben we niet kunnen afronden.

De heer Verhoeve (D66): ik hoor u nu praten over het LHBTI-beleid, dat is heel mooi dat u daar ook op focust, maar volgens mij hebben we met elkaar afgesproken dat er een inclusiviteitsbeleid zou komen wat breder zou zijn dan alleen het LHBTI-beleid, dus nu ben ik wel benieuwd waar we nu naar toe aan het werken zijn.

Wethouder Kuiper: naar een inclusiviteitsbeleid, excuus. Ik heb net al gezegd: uit het onderwijs komt die roep ook dus op het moment dat ik heb gezegd hier in huis: laten we kijken naar inclusiviteit, dan wordt die wel weer een tikkie breder, maar veel wezenlijker wat mij betreft voor de stad.

Ik heb nog wat vagen van ieders Belang en ik heb de slechte gewoonte om de vragen van ieders Belang niet te beantwoorden; daar gaan we nu mee breken. U heeft vraag 3 gesteld: wat is er aan activiteiten als je jong bent in Nieuwegein? Nou, als je jong bent in Nieuwegein, je bent tussen de 4 en 18 jaar, dan bof je echt als een malle. Ik sprak laatst een wethouder uit Renswoude, die zei 'wij hebben de laagste lasten van heel Nederland'. Toen zei ik: 'maar is het dan nog een leuke stad om te wonen?' 'Nee, dat is het niet, want er is geen sport en geen zwembad'.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, de wethouder kan zeggen tot een bepaalde leeftijd, maar de jeugd is wat langer. U heeft toen gezegd dat ze konden gaan vissen. Bent u nog steeds van mening dat u daarachter staat?

De voorzitter: volgens mij moeten we eerst de wethouder het antwoord laten geven en dan kijken of nog steeds die vraag blijft. De wethouder.

Wethouder Kuiper: voorzitter, laat mij duidelijk zijn. Ik heb hier 2 kinderen opgevoed in deze stad. Voor hen kan Nieuwegein niet stuk als het gaat om een stad voor jongeren. Je hebt parken waarin je kunt spelen, alle sporten die je wilt doen die kun je in deze stad doen, je kunt ze op een volkssportniveau doen maar ook op een hoog niveau. Je kunt hier naar een grote diversiteit aan primair en voortgezet onderwijs. Er is verschrikkelijk veel kunst en cultuur waar je aan deel kunt nemen als jongere. Mijn zoon woont hier nu niet meer, maar die is met pijn in zijn hart uit de stad vertrokken en mijn dochter is blij dat ze na haar studie terug is kunnen komen en nu in de Verhoevewijk woont. Nieuwegein is voor jongeren een geweldige stad en we laten dat deze zomer ook weer zien in het zomerprogramma, ook weer door en voor jongeren georganiseerd. Ja, wat moet ik er meer van zeggen? Wees blij als je je kinderen hier kunt laten opgroeien, ik kijk even naar mede-ouders.

Ik wil nog over de € 14 motie een reflectie geven. Als portefeuillehouder P&O ben ik natuurlijk direct geraakt door gedachtestreepje 2, addendum 2: "er zo snel mogelijk werk van te maken dat alle medewerkers die werkzaam zijn voor de gemeente Nieuwegein rechtstreeks in dienst zijnde of als payroller of uitzendkracht minimaal € 14 per uur verdienen". In zijn algemeenheid moet ik zeggen dat vanuit het CAO-recht het onverstandig is om te gaan werken met van werkgever tot werkgever verschillende beloningsniveaus. Het maakt werkgevers concurrenten van elkaar en CAO's zijn juist bedoeld om die concurrentie tussen werkgevers weg te halen, dus als wij hier in Nieuwegein zouden besluiten we doen dat, dan zijn we direct concurrent van IJsselstein, Houten, Utrecht, Vijfheerenlanden. Daarnaast levert het een groter beslag op in de begroting, het zou zo'n € 60.000 per jaar kosten en de uitvoering is ongewis, dus we weten niet precies hoe we het moeten uitvoeren. We hebben verschillende doelgroepen die uiteindelijk onder een uurtarief van € 14 zitten, maar een BBL'er is een ander iemand dan iemand met een garantiebaan en ook daar gaat dan veel ongelijkheid ontstaan tussen de medewerkers, dus het is technisch ongewenst om dit te doen en het is politiek ongewenst om dit te doen omdat je het CAO-recht in feite schendt, dus ik ontraad die motie met klem.

De heer Van den Heuvel (SP): dank u wel, voorzitter. U vindt het dus een goed idee dat er mensen zijn waarvoor werken niet loont, die afhankelijk zijn van wisselende toeslagen en soms meer dan 40 uur moeten werken per week om überhaupt een boterham te verdienen?

Wethouder Kuiper: volgens mij, voorzitter, heb ik dat niet gezegd dat ik dat een goed idee vind. Ik vind het ook niet een goed idee. Ik vind dat hier wel nationale en Europese wetgeving op gewenst is. Ik ben blij dat de discussie gevoerd wordt in Den Haag, zoals ik ook blij ben met de discussie over de rapportage van de commissie Borstlap en onder andere het voorstel om ZZP'ers een minimum uurtarief te bieden. Dat vind ik allemaal sociaal gezien uiterst gewenste

initiatieven en hopelijk ook uitkomsten, maar om het hier in onze gemeente te doen lijkt mij sterk te ontraden. Dank u wel.

Beantwoording wethouder Van Engelen:

Ja, dank u wel meneer de voorzitter. Dank voor uw beschouwingen en de vragen die ik heb gekregen van u. Ik heb de volgende vragen genoteerd, voorzitter.

GroenLinks, om mee te beginnen, die vraagt naar de plannen om kunst en cultuur te ondersteunen en dan heb ik begrepen specifiek voor ZZP'ers en amateurkunst. Daar zou ik op willen antwoorden dat de subsidieregelingen die momenteel gelden niet veranderd en/of aangepast zijn, dus die zijn nog steeds van kracht.

Wat betreft de ZZP'ers, ook deze ZZP'ers kunnen gebruik maken van de landelijke regelingen die er momenteel beschikbaar zijn. Bij ons is tijdens de hele coronaperiode in ieder geval geen informatie bekend geworden dat er schade is bij amateurkunstenaars, die hebben zich niet gemeld. Nu is het ook zo dat met deze groep verloopt het contact normaal gesproken vrij incidenteel, maar er is niet 1 amateurkunstgroep bij ons geweest die heeft gezegd van: wij dreigen onderuit te gaan en dat komt ook omdat zij heel vaak ook gebruik maken van kerken, de partner onder andere en voor een andere incidentele kostprijs zitten, maar dat heeft ook niet plaatsgevonden dus zij hebben gewoon dan weinig gedaan.

Mevrouw Feenstra (GL): dank u wel. Ja, misschien ben ik net iets te vroeg, dat laat onverlet, maar dan zal ik daar een klein voorzetje voor geven, want uit de gegevens van de Kamer van Koophandel blijkt wel degelijk dat ook in Nieuwegein het aantal mensen voor ZZP'ers ernstig is teruggenomen en dat zijn toch met name ook kunstenaars en vrije beroepsbeoefenaars. Onze vraag is dan ook wat het college daaraan gaat doen en het feit dat u van amateurkunstenaars nog geen signaal heeft gekregen wil niet zeggen dat daar misschien ook proactief op gereageerd zou kunnen worden, dus dat is onze vraag.

Wethouder Van Engelen: dank u wel, voorzitter. Ja mevrouw Feenstra, maar dan komt u wel op het domein van wethouder Eggengoor denk ik die zich druk bezighoudt met de ZZP'ers. Dat laat onverlet dat er natuurlijk ook een verantwoordelijkheid ligt vanuit mijn portefeuillevaardigheid. Nogmaals, ik heb het gecheckt voorafgaand aan dit overleg en ik heb ambtelijk doorgekregen dat het ons niet bekend was, dus dan zullen we daar misschien, als u deze informatie wel heeft en wij hebben deze informatie niet, dan ga ik daarmee aan de gang. Dat laat onverlet, en dan ga ik hem nu invullen, dat er ook ongeveer om de 2 maanden afstemmingsoverleg is tussen alle wethouders van kunst en cultuur in deze provincie met de Gedeputeerde, waarin wij praten over omstandigheden binnen gemeente vergelijkbaar of juist anders en wat wij zometeen met elkaar moeten doen en gaan doen daarin, dus er vindt wel degelijk ook op een hoger echelon afstemmingsoverleg plaats, waarbij ik in ieder geval dit ook zal meenemen in het volgende overleg, want ik heb het daar ook niet terug gehoord, dus dat neem ik dan mee.

De VVD heeft 2 vragen gesteld. In eerste instantie ging het over SPZ, duidelijkheid daarover. Ik hoorde vanuit ieders Belang en vanuit ChristenUnie en D66 niet echt een aantal concrete vragen maar wel duidelijke opmerkingen ook hierover en zoals ik u eerder heb toegezegd, krijgt u voor het zomerreces een brief met daarin de stand van zaken en de verdere ontwikkelingen en die komen dus toe volgende week.

Een ander punt wat ik van de VVD hoor, een andere vraag was: hoe zit dat nu met de parkeerexploitatie? Waar gaan we nu tegenaan lopen zometeen? Wanneer is dat omslagpunt? Meneer Schat, zoals u ook bekend, het omslagpunt stond of staat eigenlijk nu nog steeds op 2023. Wij zijn nu aan het onderzoeken in hoeverre corona daar effect op heeft. Dat is dus niet geheel duidelijk en in de begroting van november komt een geactualiseerde PEX ter informatie naar u toe. Oh voorzitter ... *(geluid van demonstratie voor Stadhuis)*

De voorzitter: gaat u gewoon door.

De wethouder: in totaal heb ik, meneer de voorzitter, op mijn lijstje nog 1 vraag.

De voorzitter: ik kijk even naar de heer Van den Heuvel; ik denk dat dat uw mensen zijn met de soepkar?

De heer Van den Heuvel: nee.

Mevrouw Verbeek: voorzitter, dat zijn de inwoners die al 1 uur op ons zitten te wachten om de handtekeningen te kunnen overhandigen.

De voorzitter: ja, dit helpt ook niet. De wethouder heeft het woord.

Wethouder Van Engelen: dank u wel, voorzitter. Ik zal het beperken, ik heb nog 1 vraag genoteerd en die komt van mevrouw Verbeek van Ieders Belang en de vraag is: is de parkeercapaciteit reëel bij de huidige leegstand in het centrum? Ja mevrouw Verbeek, die parkeercapaciteit is reëel. Die hebben we hard nodig ook zometeen met alle plannen die we gaan uitvoeren en dat blijkt bovendien uit de recent gedane parkeerbalans, dat onze parkeerfaciliteiten en parkeermogelijkheden gewoon noodzakelijk zijn.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, daar wil ik graag nog even op reageren, dus ik neem aan voorzitter, dat de wethouder een toverstok heeft om het geld bij elkaar te krijgen?

Wethouder Van Engelen: ja mevrouw Verbeek, het is geen toverstok, want dat hoorde ik u straks ook noemen. Het zijn gewoon duidelijke feiten die onderzocht zijn en daaruit blijkt dat de parkeerfaciliteiten die we hier hebben gerealiseerd, gewoon nodig zijn voor continuïteit onder andere van ons winkelcentrum, maar ook om zometeen inwoners van dit gebied te laten parkeren.

De voorzitter: nog een korte vervolgvraag, want u bent wel inmiddels door uw 6 interrupties heen van vandaag.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, het gaat niet om de capaciteit van onderzoeken. Het is wat u beloofd heeft, dat financieel het probleem opgelost is volgend jaar.

Wethouder Van Engelen: ja mevrouw Verbeek, het probleem financieel opgelost; ik heb net aan meneer Schat aangegeven op zijn vraag wanneer gaan we, plat gezegd, weer omhoog, na in de buik te hebben gezeten van € 16,6 miljoen per jaar; dat is vanaf 2023 en dat was zo en dat is nog steeds zo, maar er wordt wel gekeken wat de effecten van corona zijn op dit eerdere statement en die duidelijkheid wordt u gegeven in november bij de begroting.

De voorzitter: en daar denk ik dat u het dan mee moet doen. Ik denk dat ik de vergadering schors tot 20.30 uur en dan komt mijn antwoord van de eerste termijn als eerste na de schorsing.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, voordat u gaat schorsen wil ik mededelen dat ik niet kan garanderen dat ik terugkom vanwege mijn gezondheid.

De voorzitter: dan zien we dat eventueel na de pauze, maar het is inmiddels 18.30 uur. Om 20.30 uur gaan we door.

De heer Monrooij, plaatsvervangend voorzitter: dames en heren, als ik u allemaal mag verzoeken om uw plaatsen weer in te nemen? Ook ter rechterzijde van mij, mensen die zich graag ter linkerzijde van het spectrum wensen te begeven maar toch ter rechterzijde van de voorzitter zitten. Precies! Ik heropen de vergadering. We zijn nog steeds bezig met de eerste termijn in de beantwoording van het college en de enige portefeuillehouder aan de kant van het college die nog moet beantwoorden is de burgemeester, dus ik geef het woord aan de burgemeester.

Beantwoording burgemeester Backhuijs:

Voorzitter, dank u wel. Er zijn veel opmerkingen gemaakt door uw raad over participatie en uw blik op participatie, hoe u daarmee om wenst te gaan en u weet dat wij in het najaar, na de zomervakantie, de discussie met elkaar zullen hebben over participatie.

Wat ik nog zie en dat gaat leiden tot een interessante discussie straks, dat er ook nog wel verschillen zitten tussen de verschillende opvattingen. Mevrouw Peters zei van: ja, participatie betekent niet dat mensen altijd gelijk moeten hebben, maar zij zei ook: we moeten heel goed luisteren. Later in haar betoog zei zij en dat heb ik anderen ook horen zeggen: we moeten ook wat kaders meegeven en van tevoren moet duidelijk zijn welke kaders er wel zijn en welke kaders er niet zijn en wat is de ruimte die u wel hebt en niet hebt. Dat komt allemaal dadelijk ook terug in de Participatienota, dus daar wilde ik eigenlijk nu niet verder op ingaan maar het college heeft gehoord wat u daarover gezegd heeft. Wel een opmerking dat ik af en toe denk dat wel makkelijk wordt gezegd van 'de participatie is niet goed gegaan en daarom deugt het niet'. Eerder in een gesprek waar we het hadden over participatie werd ook wel gezegd: je kan ook mensen niet dwingen om mee te doen aan participatietrajecten, dat is best ingewikkeld.

Laat ik dan de overstap maken naar de motie van de SP om een referendumverordening op te stellen. Daar maak ik de volgende opmerking bij vanuit het college. De referendumverordening betekent dat je iets toevoegt aan het democratische stelsel wat we hebben en terecht zegt u: als gemeente hebben we dat, maar het grijpt wel in in de verhoudingen zoals het nu gaat. Stel u voor dat er een uitzonderlijk goed participatietraject is gelopen, daar is iets uitgekomen en een kleine groep minderheid inwoners is het daar niet mee eens en die weten zoveel handtekeningen te krijgen dat er een referendum plaatsvindt. Ik ken helaas alleen maar, in Nederland dan, de meeste referenda zorgen dat iets wat al bedacht is niet doorgaat. Dan heb je wel een moeilijk verhaal te vertellen in zo'n referendum want in het participatietraject komt eruit dat we het willen en het referendum schiet het dan weer af. Over dat soort consequenties moet u wat mij betreft heel goed aan de voorkant nadenken of u dat wilt en zo zijn er nog tal van andere consequenties, want een referendum, ik heb dat sommigen van u vanmiddag ook horen zeggen; wij stellen de kaders en binnen die kaders is de ruimte. Als je het referendum dan daarop loslaat, dan kan daar wel iets uitkomen wat buiten de kaders is die we eigenlijk als raad willen. Dat mag/dat kan, maar realiseert u zich wel op het moment dat dat de consequenties kunnen zijn van het instellen van een referendumverordening. Ik geef dat als overwegingen mee en voor de rest laat ik dat aan de raad om daar een oordeel over te geven.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, ziet u ook voordeel bij het referendum?

Burgemeester Backhuijs: ik kan voordelen bij een referendum zien, maar dan vind ik dat we heel goed naar het stelsel moeten kijken wat we nu in Nederland hebben, hoe de rollen en verhoudingen verdeeld zijn want dit is zo'n beetje 1 bouwsteen toevoegen aan het bouwwerk zonder even goed naar het hele bouwwerk te kijken en dan kan ik me voorstellen dat er voordelen zijn. Als ik kijk naar Zwitserland, dan zie je daar dat het referendum werkt maar heel veel referenda bevestigen ook wat voorgesteld is, maar ik denk dat de Zwitsers ook een hele

andere democratische traditie hebben dan wij die hebben en kennen, maar ik zeg: het oordeel is aan de raad.

Dan heeft mevrouw Peters de opmerking gemaakt over ondermijning en cyberveiligheid, 2 thema's die inderdaad van groot belang zijn, waar ook aan gewerkt wordt. Cyberveiligheid is best nog een ingewikkeld thema en er wordt ook vooral regionaal gewerkt en daar werken wij aan mee. Bij ondermijning hebben we heel veel dingen het afgelopen jaar wel kunnen doen maar eerlijk is eerlijk, we hebben niet alles gedaan wat we hebben voorgenomen en dat heeft ook te maken dat we vaak beroep hebben gedaan in de coronatijd op de capaciteit van mensen die zich ook met ondermijning bezighouden. Het gaat ook over in het hele cluster van veiligheid dat we daar een beroep op gedaan hebben, maar het is echt een belangrijk onderdeel en cyberveiligheid staat ook als een van de, het zijn eigenlijk 4 poten die bij cyberveiligheid spelen: het is informatieveiligheid van onze eigen organisatie, het gaat over vitale systemen die gehackt kunnen worden, waardoor er in de samenleving van alles kan gebeuren, het gaat over mensen die te maken krijgen met criminaliteit via cyber, dus oplichten via internet en dat soort en het gaat om, en dat is eigenlijk een beetje een poot die de laatste paar jaar wat meer in beeld komt wat u zegt de openbare orde proberen te ondermijnen door op cyber of op Internet van alles te doen: nepnieuws te verspreiden of oproepen te doen tot bijeenkomsten enzovoort. Alle 4 die poten hebben aandacht in het kader van het regionale beleid en de kennis die we opbouwen rondom cyberveiligheid, waar we echt ook mee aan de slag zijn. Als het dan gaat over: wat kun je wel en wat kun je niet als overheid, dan is het rapport van Stender, waar volgens mij ook de SP-fractie vragen over gesteld heeft en daar komen deze week de antwoorden op, dan kan ik daarover zeggen dat dat rapport wel aanleiding is geweest om in VNG-verband te kijken want dat is gewoon, u merkt terecht op mevrouw Peters, er is weinig wetgeving, dus er is een heel groot grijs gebied, om te kijken wat moet je wel regelen en wat moet je niet regelen en waar moet je de grenzen trekken.

Ik kan nu wel zeggen, nepaccounts want daar ging uw debatje onderling een beetje over, hebben wij niet gebruikt en zullen wij ook niet gaan gebruiken maar er zijn natuurlijk wel andere methoden en daar refereerde u aan. In het kader van ondermijning kunnen we op Internet nakijken of niet herleidbaar onderzoek doen op openbare bronnen, dat doen we in het kader van ondermijning en onze mensen van Communicatie hebben via een tool zicht op alles wat er op Internet verschijnt waar Nieuwegein op een of andere manier genoemd wordt en op die manier monitoren wij op dit moment. Dat is tot nog toe volgens mij voldoende maar of dat in de toekomst voldoende is, dat weet ik niet dus daar zit ook wat in die ontwikkeling.

Dan ligt er nog de motie over coronaherstelbeleid. Daar wilde ik eigenlijk het volgende over zeggen. We gaan in het najaar, enkelen van u hebben dat ook al genoemd, of na de zomervakantie spreken over: wat komt er op ons af, wat is er aan de hand in de samenleving? Er zal vermoedelijk wel echt iets van beleid gemaakt moeten worden op onderdelen over coronaherstel, maar de motie vraagt nu om het begrotingsoverschot, wat we nog niet eens weten of dat er echt is want dat zien we pas bij het opstellen van de begroting, nu al te reserveren voor corona terwijl we misschien ook nog zaken tegen kunnen komen waar we ook moeten kijken naar dat begrotingsoverschot. We hebben nu nog geen indicatie over hoe groot dat moet zijn en eigenlijk is de motie een beetje voorbarig maar ook wel overbodig, want als er ruimte in de begroting zit bij het opstellen van de begroting en we hebben inmiddels gesproken over een coronaherstelplan, dan hebben we ook een indicatie over hoeveel geld daar eventueel mee gemoeid moet zijn en dan zeg ik u toe dat wij natuurlijk bij het opstellen van de begroting die dingen wel met elkaar zullen combineren. De motie is dus eigenlijk wat voorbarig en wat ons betreft ook niet nodig omdat ik vermoed dat wij als college wel, als we zien dat er een herstelprogramma moet komen, daar ook wel middelen vrij voor kunnen maken. Dat is misschien ook nog wel een wat meer principiële vraag van, maar geld heeft geen kleur zeg ik altijd, maar het wordt door sommigen nu gezien als geld alleen voor de jeugdzorg en daar kun je ook op een andere manier tegenaan kijken want we hebben de afgelopen jaren al veel geld,

eigen geld, uitgegeven aan de jeugdzorg, dus daar kunnen we dit geld ook goed voor gebruiken, maar het college ontraadt eigenlijk deze motie op dit moment omdat het voorbarig is, maar heeft het signaal over het herstelprogramma wel duidelijk gehoord.

Dan heb ik nog 1 slotopmerking voorzitter en ik wil ingaan op het betoog van mevrouw Bakhtali. Mevrouw Bakhtali heeft heel veel gezegd en ik zeg maar dat ik denk dat dat vooral vanuit haar eigen perceptie is. Een paar dingen wil ik daar echt tegenover zetten. Het onderzoek van de heer Van den Heuvel is geen integriteitsonderzoek geweest naar mevrouw Bakhtali. Mevrouw Bakhtali kwam het eerste jaar dat ik hier burgemeester was bij mij langs en zei: 'ik heb signalen en dat zijn deze en deze en deze' en ik vond die ernstig klinken. Ik dacht mevrouw Bakhtali, dat heb ik ook tegen u gezegd toen: als dit waar is, dan moet ik daar wat aan doen, maar ik ga eerst laten onderzoeken of dat waar is. Dat heeft de heer Van den Heuvel gedaan en die heeft toen in zijn rapport geconcludeerd dat die beweringen die u gedaan heeft niet onderbouwd waren en dus niet waar waren en daarmee was het een onderzoek naar de beweringen die u deed. Het was geen integriteitsonderzoek, maar het was om te achterhalen of ik als burgemeester zou moeten ingrijpen op feiten die u mij vertelde, die achteraf inderdaad niet waar bleken.

Mevrouw Bakhtali (Nú): dat is een flagrante leugen. Een flagrante leugen! Ik ben nooit bij u gekomen met dat soort klachten. Ik ben compleet overvallen door dat integriteitsonderzoek waarvan u nu zegt dat het geen integriteitsonderzoek was, terwijl het met koeienletters op de kaft staat, dat kan iedereen op Internet nog zien. Gaat u verder, burgemeester.

De plv. voorzitter: dat is nog altijd aan de voorzitter. Gaat u verder, meneer de burgemeester.

Burgemeester Backhuijs: dank u wel, voorzitter. Ja, dat is uw beleving. Ik heb verteld hoe het volgens mij echt in elkaar heeft gezeten. U heeft het over een rekening die gestuurd is door de heer Van Beurden, dat is een grote rekening. Die rekening bestaat voor een belangrijk deel uit advieskosten die wij nodig hadden omdat u de gemeente Nieuwegein aansprakelijk stelde voor iets en daar hebben wij juridisch advies voor ingehuurd en dat was de heer Van Beurden. De heer Van Beurden heeft in een andere rol, want ik had op enig moment de vraag: wanneer is er nou sprake van smaad en laster in het kader van de raad in zijn algemeenheid? Dat was een algemene vraag en die heb ik aan onze afdeling Juridische Zaken gesteld en onze afdeling Juridische Zaken zei: daarover vragen we extern advies aan. Dat is ook aan de heer Van Beurden gevraagd, want dat was toch het bureau waar we op dat moment de juridische contacten mee hadden. De rekening waar u naar verwijst bestaat uit deze 2 elementen en dan hecht ik er echt heel nadrukkelijk aan om aan te geven dat elke suggestie die u doet dat de heer Monrooij betrokken is bij die opdrachtgevende rol, dat daar helemaal geen sprake van is. Dat is volstrekte onzin.

De plv. voorzitter: mevrouw Bakhtali, volgens mij zit u al aan de 6 interrupties, ik dacht dat u er voor de pauze al minstens 4 gehad had. Dit is de 5e? Nee, dan mag u nog interrumpen.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, nu ben ik het even kwijt, maar volgens mij zei de burgemeester dat hij een algemene vraag heeft neergezet bij wie dan ook. Dat klopte ook niet met de feiten. Het zijn zeer specifieke vragen die neergelegd zijn bij advocaat Van Beurden. Het zijn zeer specifieke uitspraken van mij die zo met een pincetje eruit zijn gelicht om aan de advocaat te geven om even uit te zoeken of mevrouw Bakhtali strafrechtelijk dan wel civielrechtelijk kan worden vervolgd en daar moet degene met de gevoelige teentjes dat zelf laten onderzoeken met zijn eigen advocaat en zijn eigen geld, niet door Nieuwegeins gemeenschapsgeld.

Burgemeester Backhuijs: ja het blijft, voorzitter, waarschijnlijk uw woord tegenover het mijne. Het is inderdaad zo, ik heb in zijn algemeenheid gevraagd: wanneer is er sprake van smaad en laster en er is aan de hand van voorbeelden want dat werd door de advocaat gevraagd: zijn er voorbeelden, die voorbeelden betroffen inderdaad u, dat was misschien ook wel de aanleiding waarom ik dat wilde weten want ik vond het best een spannende tijd op dat moment met aan de ene kant opmerkingen die in de raad vrij gemaakt mogen worden en aan de andere kant ook de druk die ontstond van: wanneer is dat er nu. Ik wilde dat gewoon voor mijzelf weten, dat ik als burgemeester wie mij dat ook zou kunnen vragen, een goed advies kon geven: is er sprake van smaad of laster of juist niet. Volgens mij heb ik gewoon het recht om dat advies te vragen om te zorgen dat, ik ben van huis uit geen jurist, om te weten wanneer daar sprake van is.

De plv. voorzitter: dit is wel uw 6^e interruptie.

Mevrouw Bakhtali (Nú): het zijn uitspaken die u net een halfjaar daarvoor met ontzettend grote bombarie en met persconferenties enzovoorts aan prof. dr. J.H.J. van den Heuvel emeritus hoogleraar aan de Universiteit in Amsterdam had voorgelegd. U had die antwoorden wat u wilde al gekregen, maar het zinde u niet kennelijk en er is geen enkel bewijs dat u de opdrachtgever bent. Dat beweert u, maar ik geloof er niks van want u wist van niks toen ik u in eerste instantie de vraag stelde en bij herhaling heeft u dat ontkend.

Burgemeester Backhuijs: de opmerkingen waar u het nu over hebt zijn niet met de heer Van den Heuvel besproken 1) en 2) de eerste vraag die u stelde dacht ik dat het ging over de kwestie dat u de gemeente aansprakelijk stelde. Ik denk niet dat dit de plek is waar wij hier in openbaarheid moeten spreken over de aansprakelijkheidsstelling en de afloop daarvan, maar het heeft wel geld gekost mevrouw Bakhtali, want wij moesten ons laten voorzien van juridisch advies. Voorzitter, dat was mijn eerste termijn.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, ik denk dat ...

Burgemeester Backhuijs: ik ben uw motie vergeten.

Mevrouw Feenstra (GL): dank u wel.

Burgemeester Backhuijs: hij staat nog wel bovenaan! De motie; ik begrijp de motie en ook het thema is belangrijk over wat doen we met data en wat doen we met persoonsinformatie. Toen ik de motie de eerste keer las dacht ik: hij wordt wel heel breed en waar gaat het over, maar ik heb u in eerste termijn gehoord en ik heb hem nog een keer goed gelezen. Het gaat echt over: wat doen we met persoonsgegevens en hoe gaan we daar mee om. Er komen wel een paar dilemma's bij mij boven, want waar je mee te maken krijgt als je deze discussie met elkaar wilt voeren is tussen enerzijds wat doe je met persoonsinformatie om dienstverlening beter te maken. Laat ik een voorbeeld noemen: kwijtschelding van belasting kun je door informatie te koppelen sneller doen, dan hoeven mensen dat niet aan te vragen. Aan de andere kant wil je hun privacy zo maximaal mogelijk waarborgen, dus het is een voorbeeld, maar daar zitten meer van dat soort type dilemma's in. Voordat wij, want u vraagt om een visie en een strategie, zou ik eigenlijk graag wel een keer met de raad samen de soort dilemmadiscussie hebben over: hoe ga je met die dilemma's om en wat daaruit komt kunnen we dan ook verwerken in een visie, want op het moment dat wij de visie al klaar hebben, dan zitten daar misschien al keuzes in. Dan kom je aan die dilemma's misschien onvoldoende toe, dus ik zou voor willen stellen: ik wil eigenlijk de inhoud van het verhaal wel overnemen en kijken of we dan in, Q3 is wel heel krap want dat is alleen de maand september nog, maar in Q4 die discussie met elkaar kunnen hebben aan de

hand van een dilemmanotitie. Daar komt wat uit en dat laten opvolgen door een visie waar de raad dan een uitspraak over kan doen. Als ik hem zo mag uitleggen dat we het zo oppakken, dan denk ik dat we er goed mee uit de voeten kunnen en dan krijgt u volgens mij als raad ook het volle pond om de discussie ook goed met elkaar te kunnen voeren.

De plv. voorzitter: tevreden mevrouw Feenstra? Prima. Dan sluit ik de eerste termijn van de beantwoording van het college en daarmee ook de eerste termijn van de algemene beschouwingen en dan schorsen we de vergadering even voor 1 minuutje voor het wisselen van het voorzitterschap. De vergadering is geschorst.

4. Tweede termijn Algemene Beschouwingen uit te spreken op de Jaarrekening 2020, Jaarstukken Grondbedrijf 2020 en de Kadernota 2022

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Dank u wel. Dank aan het college voor het beantwoorden van alle vragen en opmerkingen die gemaakt zijn en overigens ook dank aan alle fracties voor de bijdragen, sowieso interessant om te horen en zo nu en dan dacht ik: het lijkt alsof de verkiezingen al begonnen zijn, dus dat belooft wat voor de komende periode.

Ik heb goed geluisterd ook naar alle partijen en ik hoor in ieder geval een aantal fracties zoals het CDA en de ChristenUnie ook zeggen dat zij gaan voor een groene stad. Ik nodig ze dan van harte uit om die woorden gelijk ook waar te maken en in te stemmen met motie 253 over het beter beschermen van bomen. Overigens doe ik die oproep aan alle fracties. Dank ook aan het college voor de steun van deze motie, hij is belangrijk.

De heer Monrooij (CU): voorzitter, toch even richting GroenLinks. Zij roept ons op om gelijk het woord bij de daad te voegen, maar mag ik misschien GroenLinks bedanken dat zij weer eens terug zijn gekomen op het pad van hun 'groene geweten', zal ik maar zeggen, want dat heb ik de afgelopen jaren wel eens een beetje gemist bij GroenLinks, dus ik ben heel erg blij dat hun groene geweten weer naar boven komt drijven. Dank u wel.

Mevrouw Feenstra (GL): dat is goed om te horen. Ik zal het woord hervatten. Dank. Ik kan ook de heer Monrooij aanraden om vooral goed naar ons te blijven luisteren, want dat groene geweten is er altijd al geweest en wij zullen dat met verve blijven uitdragen. Dank u wel. Ik hoorde in de bijdragen in ieder geval een hele concrete vraag van D66 aan de andere fracties en wel of die fracties openstaan voor een raadsbreed akkoord. Nou, ik wilde daar wel iets over zeggen, want wij hebben daar ook eerder actief al aan meegedaan en er ook positief over gesproken, overigens niet zoals de heer Verhoeve stelt omdat besluiten dan sneller zullen gaan want besturen is hoe dan ook geen makkelijk zoeken, maar wel omdat wij geloven in de kracht van samen optrekken, samen de stad vertegenwoordigen met de inwoners, alle fracties vanuit de eigen idealen en de idealen van GroenLinks zijn denk ik helder verwoord door mij in de eerste termijn, dus wij zeggen ja op dat initiatief en mocht er een uitnodiging komen om dat alvast te gaan voorbereiden, dan sluiten wij ons daar zeker bij aan.

Mijn andere motie, daar kom ik later nog even op terug. Ik denk dat we even ook moeten schorsen, u heeft daar zojuist op geantwoord. Dank voor de antwoorden en ik ga even kijken. Ik ben in ieder geval blij te horen dat u het belangrijk vindt wat erin staat en of het op deze manier ook op de goede manier meegenomen wordt, dat overleg ik straks even met de andere indieners. Overall dan toch even over de jaarstukken en de Kadernota om ze vast te stellen. Wij vinden de beantwoording voldoende. Uiteraard blijven we alle ontwikkelingen wel kritisch volgen, want onze instemming betekent zeker geen blanco cheque. In de Avond van de Raad hebben we lang gesproken over de verhouding van 20-80 en ook zullen wij bijvoorbeeld de concrete raadsvoorstellen over de invulling van de extra kostendekking kapitaallasten heel goed gaan

bekijken en ook dan afwegen, maar voor nu kunnen wij met de jaarstukken en de Kadernota instemmen.

Dan zal ik ook even de andere moties langsgaan. Ja, ik kan heel kort zijn over de motie 254 'Minimumloon € 14 per uur', want we hoorden de wethouder zeggen dat het technisch en politiek ongewenst is. Technisch daar gaat de wethouder over maar politiek, dat heeft alles met keuzes te maken. Als het juiste beleid niet of niet snel genoeg landelijk wordt opgepakt, dan moet je misschien ook een keer als stad een stap durven zetten dus wij hebben die mee ingediend.

Datzelfde geldt voor motie 262, die hebben wij mee ingediend en daar staan wij helemaal achter en motie 263.

Amendement 112. Ja, ik kan naar aanleiding van de beantwoording van de wethouder niets anders zeggen dan dat we deze motie niet krachtig genoeg kunnen indienen, want het antwoord van het college vind ik teleurstellend. Wij missen daarin echt ambitie, echte wil en misschien ook wel inlevingsvermogen in deze groep mensen. Er is echt voldoende te verzinnen, of het nu gaat om een kledingcheque voor nieuwe schoenen, we kunnen Jeugdland of Bouwgein vragen om in de zomervakantie iets te organiseren, besteed het geld aan een leuke theatervoorstelling. Er is echt voldoende te verzinnen, dus die zullen wij blijven indienen.

Dan motie 255; die vinden wij overbodig. We hebben in januari A94 niet voor niets mee ingestemd en we zijn ook dankbaar, wethouder Adriani, voor de aanvullingen zoals in mijn eerste termijn ook gevraagd.

Motie 256 'Geef inwoners recht op een referendum'; zoals in de avond over de participatie en eigenlijk ook bij de bespreking over de A12 hebben wij als GroenLinks aangegeven dat wij meer geloven in een burgerforum omdat wij denken dat je bij een burgerforum, en dat weten we ook, ook werkt aan het vergroten van de kennis van de burgers zodat een meer gelijk speelveld ontstaat. Voorbeelden en ervaringen, burgemeester u refereerde daar ook al aan, van alleen referenda zijn niet altijd positief, dus wij zullen hier tegenstemmen.

Dan motie 257 '30% sociale huur'. Het dictum klopt volgens ons niet, want de woningbouwcorporaties bouwen 100% sociale woningen en de plannen die nu voorliggen zijn wat ons betreft eerst voldoende om die te gaan waarmaken.

Dan tenslotte 4 moties die door ieders Belang zijn ingediend maar niet eerder zijn meegedeeld, dus wij kunnen daar wat kort over zijn. We zullen ze geen van allen steunen. Ik wil over motie 258 nog wel zeggen dat we los van de moties blij zijn dat in september in ieder geval het dierenwelzijnsplan komt. Ook wij hadden dat heel graag eerder gezien en mooi als daar in ieder geval de inspiratie uit Utrecht nog in meegenomen kan worden.

Motie 259 is door het college al aangegeven dat die overbodig is, want dat gebeurt ook al indien nodig.

De boringen tegen aardwarmte vinden wij ongenueanceerd, want er zijn ook vele andere rapporten die het tegenovergestelde aantonen en daar horen we ieders Belang dan net weer niet over, dat is dan weer jammer.

Tenslotte motie 261 'Zon- en windenergie'. Ja, wij vinden het heel fijn dat de motie al verwoordt waar GroenLinks voor staat. Fijn dat dat in ieder geval helder is. Ik dank u wel.

Fractie Stadspartij Nieuwegein, mevrouw Bakhtali:

Ja, dank u wel. Ik heb geen idee hoeveel tijd ik nog over heb, maar ik hoor wel als ik er doorheen ben want ik heb heel veel te reageren.

Om te beginnen wil ik even doorgaan op hetgeen de heer Backhuijs met droge ogen allemaal aan leugens verkondigde in zijn spreekbeurt. Dan wil ik nog even zeggen: als de burgemeester bestuurlijke integriteit zo hoog in het vaandel droeg en als hij geen geld over de balk zou willen smijten, dan had hij alle onderwerpen die in de onderzoeken aan bod zijn gekomen gewoon voor de raad geagendeerd, want daar hoort het thuis en dat heeft u juist met alle geweld voorkomen. Als u de bestuurlijke integriteit zo hoog in het vaandel droeg en als u geen geld over de balk had

willen smijten, dan had u niet alleen die onderzoekers niet ingehuurd. Dan had u toen het BING-onderzoek door en de tuchtrechter en in hoger beroep naar de prullenbak werd verwezen, het onderzoek netjes kunnen terugtrekken en uw excuses aangeboden. Maar nee, ook daarvoor moet ik een advocaat in de hand nemen. Ik wel. Als ik Monrooij heette, dan werd dat door de Nieuwegeinse gemeenschap betaald en dan presteert u het hier om te klagen over geld dat u moet uitgeven. U moet zich diep schamen. Uw belangrijkste taak lijkt wel alle schendingen van raadslid Monrooij te moeten afdekken omdat u kennelijk zonder hem niet kunt functioneren. U geeft daarbij zelf het slechtste voorbeeld, want u bent erop betrapt dat u een grote lap Nieuwegeinse grond voor bijna niets aan een aannemer heeft verkocht en ik kan zo doorgaan, maar ik heb niet zoveel spreektijd.

Dan nog even inhakend op hetgeen wethouder Adriani vertelde, namelijk dat ik mensen woorden in de mond leg. Nee, ik leg geen woorden in de mond. Ik vraag om duidelijkheid. Ik ben namelijk allergisch voor wollig taalgebruik en daar is de wethouder gewoon heel goed in. De wethouder reageert op een opmerking uit de raad dat mensen uit Nieuwegein vertrekken omdat zij het hier niet meer leuk vinden en de wethouder reageerde met de opmerking dat er gelukkig veel mensen zijn die wel graag naar Nieuwegein komen om te wonen. Dat zijn gewoon woorden die hier gezegd zijn, die heb ik niet bedacht. Bovendien blijkt het ook gewoon uit het beleid van de wethouder dat hij het niet erg vindt dat mensen vertrekken, kijk maar naar de manier hoe het college over de mensen heenstapt en hoe er met de inspraakprocedures wordt omgegaan. Dat spreekt voor zich.

Goed, dan gaan we naar het klimaat, daar is ook het nodige over gezegd. Het CDA stelde dat we niet op de voortgang van de techniek moeten wachten, even vrij vertaald, om verder te denderen met de klimaatmaatregelen. Het CDA heeft het liefst dat er zo gauw mogelijk zoveel mogelijk inwoners in Nieuwegein geplempt moeten worden. Hij trekt zich er niks van aan dat de rechter een belangrijke uitspraak over geluidsoverlast heeft gedaan en zelf kookt hij op gas, zoals hij per ongeluk verklapte. Wij zijn het er pertinent mee oneens dat de technische vooruitgang niet moet worden afgewacht. Wij roepen juist op om even een pas op de plaats te maken en juist technologische ontwikkelingen af te wachten. Ik noem als voorbeeld de warmtebuffer die gewoon beng middenin de bebouwde kom zal worden gebouwd. Een monster, een gedrocht van een bouwwerk, terwijl we binnen 1 jaar, misschien 2, kunnen verwachten dat de techniek zo ver is dat het hele geval ondergronds kan: iedereen blij, geen centje pijn. Daar kan toch niemand op tegen zijn? Telt woongenot dan niet meer? Telt de ruimtelijkheid binnen de bebouwde kom dan niet meer? Het is toch ook genoegzaam bekend dat het materiaal waar de windmolens uit worden vervaardigd, niet recyclebaar is dus we zadelen de komende generaties op met een heleboel troep. En wat te zeggen van de mineralen die nodig zijn voor de turbines die op wrede kinderarbeid draaien? Waarom zouden we daar niet een beetje rustig over moeten nadenken? Tellen de kinderlevens soms niet? Voor ons wel. Dat de grootbedrijven zo snel mogelijk willen cashen is hun probleem en moet bij hun blijven.

GroenLinks is verworden tot een partij die synoniem staat aan biomassa. Torenhoge boomstammen en vers afgezaagde boomstronken in de grond; het is gewoon gruwelijk. De biomassagekte van GroenLinks gaat ten koste van oerbossen en dierenleven voor verschraling van de bodem, complete bossen die door de versnipperaar gaan.

De heer Verhoeve (D66): een zeer hartstochtelijk betoog beluister ik van mevrouw Bakhtali en daar ben ik eigenlijk ook heel gelukkig mee, dat zij ook zo begaan is met de natuur. Tegelijkertijd constateer ik wel dat zij nu rondom het onderwerp biomassa en als we dat even op de Nieuwegeinse situatie betrekken, de plank wel volledig mislaat want wij hebben juist als raad en samen met de Utrechtse raad kaders afgesproken met de uitbater van de biomassacentrale om ons alleen maar te richten op restafval wat binnen een zeer beperkte kring rond deze biomassacentrale aangeleverd kon worden dus het hel en verdoemenis beeld wat u nu probeert te schetsen rondom de biomassacentrale, waar wij overigens geen fan van zijn, maar

die hel en verdoemenis klopt in ieder geval niet voor de Nieuwegeinse situatie en ik zou het wel fijn vinden als uw harstocht zich dan richt op wat er feitelijk wel voor Nieuwegein relevant is.

Mevrouw Bakhtali (Nú): om met de woorden van de burgemeester te spreken; dat is uw perceptie. Wij hebben een andere perceptie en hier worden hele productiebossen onderhouden voor de biomassacentrale, dus het is hoog tijd om hel en verdoemenis daarover uit te spreken. Ik vind het zelfs belachelijk dat iemand het probeert te verdedigen dat beleid, maar goed, dat is D66. Goed, dus complete bossen die door de versnipperaars gaan. Je kan de aarde bijna horen kreunen onder het geweld. Dacht je dat de burgers profiteren? Natuurlijk niet. Het profijt is voor de bedrijven. Voor de bedrijven wordt de rode loper uitgerold, over de hoofden van de bewoners heen. Dankzij GroenLinks en het college is de afvalstoffenheffing met grote sprongen omhoog gegaan en moet je ook nog betalen voor het ophalen van grofvuil. GroenLinks is alleen in naam groen en voor de rest werken ze voor het grootbedrijf. Nogmaals, wij roepen wel op om een pas op de plaats te maken en goed de klimaatmaatregelen te overwegen, na te denken over de bossen, het leefmilieu, het woongenot, het natuurmilieu en de perverse subsidieregelingen. Wij zijn voor duurzaamheid, maar niet tegen elke prijs en biomassa is een te hoge prijs die helemaal niets met groene energie te maken heeft, maar het gevolg is van winstbejag van de grote bedrijven en de subsidie voor die grote bedrijven.

Als ik nog tijd heb, wil ik nog even de moties nalopen. Wij dienen de motie mede in over de overheveling van de Klijsma-gelden van de PvdA voor de kinderen en jongeren en ook dienen wij de motie mee in over de verhoging van het minimumloon. Wij denken dat dit een goede zaak is. Ik bedoel, Nieuwegein wil toch de voortrekker zijn in allerlei dingen? Wees hier dan een voortrekker in.

Ook de motie over het tot bezinning komen als het gaat over de bouwobsessie en het groeien naar 70.000 inwoners; die hebben wij ook mede ingediend.

Ook de motie over het recht op referendum dienen wij mee in en daarover wil ik even in reactie op de burgemeester nog even zeggen; de burgemeester stelt zelf dat je mensen niet kunt dwingen om te participeren en heel vaak wordt er ook tegengeworpen dat je de mensen gewoon niet kunt bereiken. 'Ja, we kunnen de mensen niet bereiken'. Nou, zie daar 2 grote voorbeelden, 2 grote winsten die je kunt behalen bij het instellen van een referendum. We moeten gewoon alles doen, alles wat in ons vermogen ligt om de mensen te betrekken.

De motie over 30% sociale huur van de SP dienen wij ook mee in.

Ook de motie van de PvdA om meer resultaatgericht te werken dienen wij mee in, maar volgens mij was het ook de PvdA die zelf had gezorgd voor een inspanningsverplichting hoor. Maar goed, ik ga niet in de geschiedenis duiken, maar we moeten onszelf bezighouden, maar we dienen het mee in want wij vinden dat wel een goede zaak.

Te vaak wordt er op de borst geklopt met uitspraken als 'we maken zoveel miljoen vrij voor bijvoorbeeld armoedebestrijding'. Nooit wordt erbij verteld hoeveel van het geld blijft hangen in salarissen van professionals die het beleid moeten uitvoeren en hoeveel van het geld effectief de mensen uit de doelgroep bereikt dus wij zijn van plan om daar ook wel technische vragen over in te dienen. Volgens mij was dat het, dank u wel.

Fractie Partij van de Arbeid, de heer Van Esch:

Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met de waardering uit te spreken voor de demonstraties van zojuist hier bij het Stadhuis, een goed recht en goed om te zien dat dat ook hier gebeurt. Dit past bij onze lokale democratie.

Dan wil ik graag beginnen met de voorstellen van de Partij van de Arbeid en de reactie van het college daarop. Ook dank voor de antwoorden, maar wij blijven er wel bij dat iets extra's ook iets extra's betekent. Iets extra's binnen een bestaand programma, ook al blijft er iets over, is voor ons echt niet iets extra's. Wel de zorg dat als er vaker een overschot overblijft, althans middelen overblijven, dat betekent wel dat we in de toekomst ook anders onze programma's

moeten gaan invullen en misschien moeten dan ook zaken worden toegevoegd, al snap ik ook heel goed, dat is ook een reactie op mevrouw Eggengoor, dat corona een grote rol heeft gespeeld vorig jaar en ook aan het begin van dit jaar, maar dit is wel het moment om deze kinderen iets extra's te geven dus laten we dat ook doen. Dat betekent ook dat we vasthouden aan het amendement en nog een laatste opmerking daarbij dat de Klijsma-gelden ook echt bedoeld zijn voor de kinderen tot 18 jaar. Dat betekent dat we ook niet de middelen moeten gaan verruimen zoals we dat 1 keer op een bepaald onderdeel wel hebben gedaan, niet voor alle andere thema's ook moet gelden voor de 18 tot 27.

Dan een reactie op de motie 'Resultaatgerichte beleidscyclus'. Deze motie roept inderdaad alleen maar op om het gesprek aan te gaan, gevoel te krijgen bij de indicatoren en bij het stoplichtmodel en daar met elkaar het gesprek over aan te gaan. Gevoel krijgen bij wat er leeft en hoe onze stad en onze inwoners ervoor staan. Ik hoorde de wethouder zeggen dat er verschillende commissies in het verleden waren opgericht, de laatste was commissie Snoeren, ik neem aan dat dat deze meneer Snoeren is, ik ga niet in de geschiedenis duiken mevrouw Bakhtali, maar het is zeker niet mijn ambitie om een nieuwe commissie Van Esch op te richten, dus gewoon gesprekken voeren per thema's voor de belangrijke stukken per jaar zodat we die goed voorbereid in kunnen gaan. En nee voorzitter, dat betekent dus ook niet als reactie op de wethouder, dat dit een andere wijze of een extra wijze van verantwoording is, dus ik hoop dat hier de wethouder mee uit de voeten kan.

Dan de motie coronagelden en meerdere partijen hebben zich ook vanavond geuit en de zorgen geuit over de gevolgen van deze crisis, de negatieve gevolgen van de crisis en de ChristenUnie zei dat ook in de bijdrage in de eerste termijn, de proactieve houding en ook de link daarmee met de coronacrisis en het herstel daarvan. U deed een uitnodiging richting het college althans over dat proactieve beleid, maar ik stel deze ook aan u en of u bereid bent om vandaag een financieel kader mee te geven zodat we dit op een later moment kunnen invullen met maatregelen en ook direct kunnen uitvoeren als dat nodig is.

Dan een reactie op de burgemeester. U zei zojuist: mogelijk overbodig of misschien voorbarig Mijn vraag is dan wel: waarom is er dan in de Kadernota toch niet een verwijzing gemaakt naar dit corona herstelplan? Dat is de reden waarom deze motie ook is opgesteld, omdat die gemist wordt in de Kadernota en wij zijn echt van mening dat dit het moment is om deze motie in te dienen want vandaag is de Kaderraad, er wordt gevraagd aan ons om kaders mee te geven en dit is een financieel kader. Deze motie is een kader en dat betekent dat het college de aankomende 3 maanden niet hoeft te wachten tot het gesprek in september of eind september, maar gewoon in de komende maanden richting september dat kan voorbereiden.

Dan, ik had het er net al over, over de demonstratie en ook over het € 14 minimumloon; de wethouder gaf daarover aan dat dit kan leiden tot concurrentie. Daar wil ik dan over zeggen: laat dit dan een goed voorbeeld zijn voor andere gemeenten om ook een fatsoenlijk loon te betalen en laat Nieuwegein dan ook een voorbeeld zijn.

Een korte reactie op D66; u had het over de LHBTI, mevrouw Feenstra zei daar zojuist ook al iets over en u kunt van ons verwachten meneer Verhoeve, en daar hebben wij, gelukkig zeg ik erbij, geen aanmoediging van u van nodig dat dit thema hoog bij ons op de agenda staat en ook weer zal zijn met de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

Dan kom ik toe tot 2 moties van de SP waar ik nog graag op zou willen reageren en de eerste is de motie van het referendum. Wij zijn voor goede participatie en laten we dat eerst goed op orde krijgen. Er is nog veel werk te doen, dat zeker, maar dat is volgens mij het gesprek wat we aan moeten gaan met de inwoners voordat we kiezen tussen een ja of een nee.

Dan de laatste; dat is de motie 30% sociale huur. Volgens mij is dit vooral een oproep aan uzelf, meneer Van den Heuvel, want de Partij van de Arbeid en ook dit college heeft deze oproep echt niet nodig want juist de afgelopen jaren werden middels het woningbouwprogramma 1500 woningen gereserveerd voor de sociale huur. Daar zijn heel veel plannen voor voorbij gekomen. Daar kon u voor instemmen en dat hebt u niet gedaan. Ja voorzitter, ik wil alleen

maar eindigen met, dat is echt een oproep voor uzelf: hang hem boven uw bed en ga de volgende keren echt instemmen met sociale woningbouw hier in Nieuwegein.

Fractie Verenigde Seniorenpartij, de heer Beeuwkes:

Ja dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. De aanbieding van het college omtrent de raadsstukken, daar hebben wij al in onze algemene beschouwingen een antwoord op gegeven dat wij die goedkeuren en zullen steunen.

Betreft de amendementen en moties; wij hebben A112 mede ondersteund en ingediend omdat wij dat een belangrijke zaak vinden en hebben ook de uitleg gehoord van de wethouder dat hij dat ook omarmt en dat zal uitdragen.

Dan hebben we motie 252; die steunen wij omtrent de grondrechten en het serieus organiseren van tegenkracht; dat vinden wij ook een belangrijk onderdeel voor onze Nieuwegeinse samenleving.

Motie 253, betere bescherming bomen; die zullen wij niet steunen en dat wil ik ook wel uitleggen. Er staat namelijk 'roept het college op omtrent bepaalde oplossingen' en wij zien die oplossingen die GroenLinks hier neerschrijft zeker niet omdat je kan natuurlijk wel een grote ring rondom een boom maken en daar op een paar punten wat zand omheen doen om de toeloop dat de mensen er niet over struikelen, dat wordt daar dan ook mee bedoeld, voor rolstoelgebruikers en voor ouderen en mensen die slecht ter been zijn, maar die wortels zullen tevens blijven groeien dus er zal dan toch elke paar jaar weer aandacht aan de bestrating gepleegd moeten worden om dat weer op te lossen dus vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel. Ja, misschien is het toch goed om te zeggen dat wij nergens het over zand strooien enzo gehad hebben. Wat wij vragen is om in de puntentelling in het afwegingskader ook het klimaatbeleid daarin mee te nemen en op die manier te voorkomen dat die bomen al te snel gekapt worden. We hebben ook gevraagd om naar alternatieve oplossingen te komen. Misschien bedoelt u een alternatieve oplossing, maar dat is in ieder geval niet de oproep die hier zo instaat, dus het is toch echt goed om dat te onderstrepen. Dank u wel.

De heer Beeuwkes (VSP): dank u voor uw toelichting.

Dan motie 254. Na de uitleg van het college zullen wij tegen deze motie stemmen.

'Bezin eer gij de nadelen ondervindt', die zullen wij ook niet steunen.

En het recht op een referendum, daar is een duidelijke uitleg op gegeven van het college waar we mee kunnen leven, dus we zullen deze motie ook niet steunen.

Terug naar de 30% sociale huur; daar is al genoeg over gesproken en wij vertrouwen dan ook wel dat het college hierop zal handhaven en dat we zeker de sociale huur belangrijk blijven vinden, ook voor de komende jaren betreft de nieuwbouw.

Dan een aantal moties van ieders Belang die wij eventjes snel hebben doorgenomen; motie 258 zullen wij niet steunen, motie 259 vinden wij overbodig en motie 260 zullen wij ook niet steunen. Dan hebben we nog een motie wind en zon, motie 261; die zullen wij niet ondersteunen.

En nog een motie 262, het coronaherstelplan; die zullen wij ook niet steunen.

Dan nog een motie 263; die zullen wij steunen. Dank u wel.

Fractie VVD, de heer Schat:

Voorzitter, dank u wel. Ook dank aan de beantwoording op de door ons gestelde vragen in onze algemene beschouwingen. De VVD zal dan ook de Jaarrekening, de Jaarstukken van het Grondbedrijf, de nota reserves en voorzieningen en de Kadernota goedkeuren.

Wij willen nog wel eventjes ingaan op het voorstel voor een raadsakkoord. De VVD ziet op zich een raadsakkoord niet als een doel op zich. Wij zullen een raadsakkoord alleen maar omarmen

als wij daarmee onze doelen zouden kunnen bereiken en dat is afhankelijk natuurlijk van hoe de coalitie er volgende keer uit zal zien, dat is denk ik van belang. Wij gaan ervoor om zoveel mogelijk uit onze eigen verkiezingsprogramma te bereiken en als daar een raadsakkoord het geschikte middel voor is op dat moment, is dat misschien een mogelijkheid.

De heer Verhoeve (D66): ja ik merk, ik ren door mijn interrupties heen, maar deze is te mooi om te laten liggen want ik hoor u zeggen ‘ik weet niet of het raadsakkoord voor ons gaat helpen, dat is afhankelijk van de coalitie’ en dan hebben we precies het pijnpunt te pakken, want volgens mij is het idee nou juist dat je begint met je raadsakkoord en daarna kijkt welk eventueel college het beste uitvoering kan geven aan dat raadsakkoord. Daar zit denk ik de principiële besluitvorming, dus ik denk dat ik u in het rijtje Nee opschrijf. Mag ik die conclusie trekken?

De heer Schat (VVD): nee, helemaal niet. Dan heeft u mij helemaal niet goed begrepen. Dat vind ik nou juist zo jammer. Ik probeer eigenlijk een handreiking te doen om te kijken hoe kunnen we met elkaar daarover in gesprek gaan en u zegt gelijk al nee. Dat had ik niet gezegd.

De voorzitter: misschien in het rijtje Twijfel, meneer Verhoeve!

De heer Monrooij (CU): voorzitter, ik zit dit debatje zo even aan te kijken en ik zie Rutte en Kaag zitten. Echt, over 9 maanden zie ik de heren Schat en Verhoeve samen een proeve van een raadsakkoord schrijven en het ons presenteren. Ik zie het helemaal voor me!

De voorzitter: de glazen bol van meneer Monrooij is dit. Ik geef het woord weer aan de heer Schat, want daar waren we gebleven.

De heer Schat (VVD): voorzitter dank u wel, en dan blijft de ChristenUnie mooi aan de zijlijn weer meekijken net zoals nu, dus het past allemaal. Dank u wel. Even over de moties en amendementen, ik doe het even in de volgorde zoals ik het zelf hier heb staan op dit moment. Ik begin bij amendement 112 over de overheveling van de Klijsma-gelden. Wij zullen tegen dit amendement stemmen met name omdat de toezegging van de wethouder als die gaat nog bezig met een extra plan en komt daarmee dan ook met een raadsvoorstel waar dan ook geld bij moet, dus dan zou dat geld prima daaraan besteed kunnen worden, dus nu overhevelen heeft geen zin want de wethouder heeft u gehoord en die gaat daar serieus werk van maken.

De heer Van Esch (PvdA): ja dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben we dan allebei een ander verhaal gehoord van de wethouder maar mijn vraag is eigenlijk: wat is de reden geweest om in 2018 een soortgelijk amendement dan wel in te dienen?

De heer Schat (VVD): toen was heel duidelijk het doel in het amendement benoemd waar de Klijsma-gelden aan besteed zouden worden en u heeft nu geen doel meegegeven.

De heer Van Esch (PvdA): ook daar stond hetzelfde dictum in: overheveling van Klijsma-gelden naar een volgend jaar dus ik ben toch wel benieuwd naar de toelichting van de VVD op dit punt.

De heer Schat (VVD): in de overwegingen stond wel duidelijk een doel vermeld, we hebben er nog expliciet naar gekeken, meneer Van Esch. Dan ga ik door met de overige moties. Motie 252; wij vinden eigenlijk dat de toezegging van de burgemeester hierover eigenlijk wel voldoende zou zijn. Wij kunnen wel leven met de

toezegging die de burgemeester doet en als GroenLinks de motie ook nog in stemming brengt, zullen wij ook voor deze motie stemmen.

Motie 253 over het bomenbeschermingsplan; wij begrijpen heel goed wat GroenLinks hiermee wil bereiken wat betreft de klimaatadaptatie, maar wij zijn er ook van overtuigd dat op dit moment eigenlijk het college alles al doet om bomen te beschermen en niet zomaar bomen omhakt. Ook is natuurlijk het vergroten van de bomenspiegel niet zo eenvoudig; dat heeft heel veel voeten in aarde in zich en ook de verantwoordelijkheid van de gemeente als wegbeheerder speelt daar een belangrijke rol, dus wij zullen deze motie niet steunen. De wethouder heeft tevens nog toegezegd dat zij dit wel gaat meenemen in het bomenafwegingskader en dat vind ik een goed plan, dus wij dien dat gewoon wel verschijnen tegen die tijd.

De voorzitter: een interruptie van mevrouw Feenstra, dat is uw 6^e.

Mevrouw Feenstra (GL): ja dank u wel, dan hoop ik dat het voldoende is. Ik heb de wethouder heel goed horen zeggen dat zij dus deze motie mee overneemt en de motie roept op om het op te nemen in de puntentelling en in het Bomenbeschermingsplan dus op die manier te wijzigen. Als we de motie niet aannemen zal dat ook niet op gebeuren, tenzij dit natuurlijk tot een soort nieuw inzicht leidt, maar daar kunt u niet zo van uitgaan dus ik hoor u zeggen dat u op zich er wel achterstaat dat dit meegenomen wordt, dan kan ik u adviseren om in ieder geval de motie te steunen want anders gaat dat niet automatisch gebeuren.

De heer Schat (VVD): volgens mij heeft u de toezegging gehad van de wethouder dat zij dat gaat doen.

De voorzitter: misschien is dat voor de tweede termijn voor het college dan nog.

De heer Schat (VVD): motie 263 ‘Meer naar een resultaatgerichte beleidscyclus’. We kennen de oproep van de verkeerslichten dat die niet consequent op de juiste manier worden gebruikt en dat er meer focus op het behalen van de doelen zou moeten zijn daarin. Wij zitten er niet op te wachten om die discussie weer overnieuw te gaan doen, maar ook hier heeft de wethouder een toezegging volgens mij gedaan, maar wij zijn in ieder geval wel tegen deze motie en als het college toch denkt dat zij daarin verbetering kan doen, zien we dat wel verschijnen.

De heer Van Esch (PvdA): sorry maar ik wil dat even corrigeren; het is ook niet de bedoeling om die discussie over de stoplichten nog een keer te voeren. Het is een aanvullend gesprek wat we 2 of 3 keer per jaar op verschillende thema's met elkaar voeren. Dat is waar de motie om vraagt, niet om het debat opnieuw te voeren over hoe de wijze van verantwoording in de toekomst moet zijn.

De heer Schat (VVD): dank voor uw uitleg. Ik ga door naar motie 262 ‘Middelen voor het coronaherstelplan’. Ook daarvan is door het college aangegeven dat het hier voor de muziek uitlopen is en wij zijn het daar mee eens en wij zullen tegen deze motie stemmen.

Motie 257 ‘Terug naar 30% sociale huur’; er is in de plannen zoals die op dit moment worden uitgevoerd voldoende rekening gehouden met sociale huur. Er is ook wel een sneer naar u gegeven SP van dat u zelf tegenstemt tegen sociale woningbouw, dus kijk eerst naar uzelf voordat u dit soort moties indient.

Motie 256, de motie meer democratie. Wij geloven in het huis van Thorbecke en zullen dus nu tegen deze motie stemmen.

Motie 255 ‘Bezint eer gij begint’; wij zien eigenlijk ook niet, het voegt naar ons idee helemaal niks toe op dit gebied op de toezeggingen die reeds zijn gemaakt. Er zijn al eerder moties op dit gebied ingediend, dus dat is voor ons op dit moment voldoende.

Motie 254, € 14; die wordt sterk ontraden door de wethouder. Dit is puur landelijk beleid. We moeten niet op de stoel van de landelijke bestuurders gaan zitten. De SP moet niet vanuit het politiebureau moties naar de gemeenten rondsturen. Wij vinden dat echt een hele verkeerde manier van politiek bedrijven.

Dan nog een aantal moties van ieders Belang. De nota Dierenwelzijn, die zou er komen en er is een extra toezegging gedaan. Verzorging van planten en bomen is ook niet handig, want dat is ook al gedaan, heeft de wethouder aangegeven. Boringen van aardwarmte, dat zit in het afwegingskader en die is dus ook overbodig en wind en zonne-energie, dat is wel heel kort door de bocht en zullen wij ook niet steunen.

De voorzitter: u zag mij net zwaaien, maar we hebben nog nooit zoveel jongeren gehad die naar de raadsvergadering keken. Ze zijn nu allemaal weg hoor, ze zwaaiden en toen vertrokken ze, maar het was een leuk gezicht. Dan geef ik het woord aan de heer Van den Heuvel.

Fractie Socialistische Partij, de heer Van den Heuvel:

Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde zojuist iets mompelen over het politiebureau terwijl ik net de telefoon met het politiebureau ophing dus ik weet niet precies waar het over ging meneer Schat, maar wie weet kunnen we het er nog eens over hebben, over het politiebureau van de SP.

Laat ik maar beginnen met de motie over de sociale huur 30%. Volgens mij staan de PvdA en de SP al heel lang aan dezelfde kant wat dat betreft, alleen hebben we wat meningsverschillen over de uitvoering daarvan en is het voor de wethouder wat lastig om te zien dat soms een tegenstem gaat over de inhoud van de uitvoering en niet zozeer tegen het feit dat er sociale woningbouw is. Zoals u zich misschien ook kunt herinneren, staat in ons verkiezingsprogramma dat wij tegen hoogbouw zijn. Dat is gebaseerd op nogal wat wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijk onderzoek wat andere dingen zegt over de oorzaken van de tekorten in de volkshuisvesting dan de wethouder wenst te beamen. 'Wie niet voor ons is, is tegen ons' is dan ook niet de manier waarop wij samen zouden willen werken en misschien moeten we gewoon eens een keer afspreken met elkaar en het daarover hebben.

Wij willen heel graag de kracht van de inwoners bundelen en als inwoners bij ons aankloppen omdat zij niet goed gehoord worden, dan staan wij voor hen op. Dank voor het aannemen van alle handtekeningen. Ik wil u graag even vermelden dat er de afgelopen weken nog eens 350 handtekeningen zijn opgehaald; dat zijn 350 huishoudens, maar dat er daarvoor in een andere wijk ook al eens 200 handtekeningen zijn opgehaald tegen hoogbouw, dus 550 huishoudens die tegen hoogbouw zijn en die in grote mate zeggen dat zij niet eerder gehoord zijn over deze plannen. Ik snap dat daar een dilemma ligt, maar het is wel een feit. Ik ben het op zich eens met GroenLinks om het eens te gaan hebben over of we als gemeente niet in sociale huur, bouwen van sociale huur of middenhuur, zouden kunnen investeren, wat de mogelijkheden daarin zijn. Wij staan daar positief in.

Wij stonden hier op het plein met de FNV voor € 14. Ik heb een prachtig boekwerk voor het college en een rapport in ontvangst genomen wat ik graag aan u over wil dragen en de wethouder zal daar zeker in geïnteresseerd zijn gezien zijn wortels bij de FNV. Wij hebben vooraf technische vragen gesteld over wat zou het de gemeente gaan kosten als we deze motie aannemen. Daar kwam geen antwoord op. Nu horen we dat het € 60.000 zou kosten, terwijl het in Utrecht maar € 40.000 is. Ik ben toch heel erg benieuwd hoe dat dan komt, dat grote verschil. Daarnaast, dat is een half wethouderssalaris. Het is steeds maar weer duidelijk dat waar een politieke wil is, dat er altijd geld in overvloed is en waarom dan niet hier? Ook de VVD vindt dat mensen meer moeten verdienen en we rekenen dan ook op hun steun voor deze motie. Dan de vraag van D66 over het raadsakkoord; meneer Verhoeve is net weg, dan pak ik eerst even het referendum en dan kom ik daar zo op terug. Wij denken dat een referendum ervoor zorgt dat we het proces wat ervoor ligt beter, zorgvuldiger uit zouden kunnen voeren, dat daar een goede druk vanuit gaat en dat wordt ook in andere gemeentes zo gezien. Zo'n referendum

kent allerlei voorwaarden voor de wijze waarop je het invult, maar het zou een goede noodklep zijn voor al die mensen die niet in staat geweest zijn, om wat voor reden dan ook, om deel te nemen aan het proces en ja, soms komt daar wel eens tegenstrijdigheid uit. Als je als gemeente teveel op een bepaalde richting aanstuurt en alleen de mensen erbij haalt die dat leuk vinden, dan komt daar iets tegenstrijdigs uit. Dat klopt, maar dan had u eerder breder moeten kijken. Wij zouden heel graag naar dat democratische bouwwerk kijken met elkaar en dan met elkaar vaststellen of dat referendum die rol daarin kan spelen en ik zou graag van de portefeuillehouder horen wanneer we dat gesprek dan aan kunnen gaan. Als we daar met elkaar uitkomen dan ben ik daar ook heel tevreden over, maar dan moet ik wel even met mijn mede-indieners overleggen. Meneer Verhoeve is er nog steeds er niet, dan moeten zijn collega's dat maar even doorgeven. Ah, kan ik 20 seconden schorsen? Meneer Verhoeve, het raadsakkoord; wij zijn daar zeer voor. Dat zien wij erg zitten: meer samenwerken en meer samen als gehele raad en een coalitie die ook meer respect heeft voor afwijkende meningen uit de oppositie. Dat is misschien soms ongemakkelijk, het zal af en toe schuren, maar mijn ervaring is dat met tegenstrijdige meningen je vaak tot een betere oplossing komt en laten we daar met elkaar werk van maken. Dank u wel.

De voorzitter: dank u, meneer Van den Heuvel. Het woord is aan de heer Horst, CDA. Nee, ik sla de heer Verhoeve over, voordat ik ruzie krijg met de heer Verhoeve. De kans is niet zo groot, maar toch.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ik denk: ik ga me nog haasten, maar dat had misschien dus niet gehoeven, maar ik heb uw ja in ieder geval genoteerd meneer Van den Heuvel, dank u wel.

Voorzitter, in de eerste termijn heb ik teruggeblikt op deze raadsperiode en laat ik mijn tweede termijn beginnen met een blik van medeleven aan de VSP, want het verlies dat zij deze raadsperiode hebben geleden is onbeschrijfelijk. We denken nog regelmatig, en ik denk dat ik namens ons allemaal spreek, terug aan Herman Troost, Ton de Mol en Ann de Wolf. Ook wil ik vanaf deze plek de heer Verdam en mevrouw Verbeek veel sterkte wensen met hun herstel.

Voorzitter, wij danken de fracties voor hun eerste termijn en D66 meent daarin rode draden te herkennen: de zorg voor het klimaat, de zorg voor een opgeruimde stad en de zorg dat iedereen de kans krijgt om mee te doen naar vermogen. Daarnaast heeft D66 ook het ongeduld gevoeld wat andere fracties inbrengen. Zelfs de grootste coalitiepartner heeft zich in haar eerste termijn afgevraagd wat er is gebeurd met de grote uitdagingen die al sinds de start van dit college op hun bordje liggen. Het mag geen verrassing zijn; dat ongeduld deelt D66.

We hebben ook veel gehoord over participatie, het betrekken van onze inwoners in de besluitvorming. Tijdens de laatste Avond van de Raad over dit onderwerp werd gezegd dat vertrouwen gebaseerd is op voorspelbaarheid en in het gesprek met de mensen die zojuist voor het stadhuis aan het demonstreren waren, merkte ik ook dat het juist die voorspelbaarheid is die hen enorm dwars zit en eigenlijk zit dat deze raad ook dwars. We spreken met elkaar af wat er gedaan moet worden. We spreken ook af wanneer dat gedaan moet worden en dan blijft het stil. Of het nou over het Atrium, het sportpark of de scoutingverenigingen gaat, er komt geen informatie en in de Jaarrekening wordt dan vervolgens wel verantwoording afgelegd op inspanning, maar verdere actieve informatie ontbreekt en dat maakt dat dit college onvoorspelbaar is, behalve dan voor niet leveren, daarin zijn ze redelijk consistent. Dat moet anders, want vertrouwen is de basis voor goede samenwerking.

Voorzitter, in de eerste termijn heb ik gevraagd naar wat er nodig is om te komen tot raadsakkoord. Ik heb in ieder geval een aantal ja's gehoord, hartstikke fijn, en ik ook alle partijen hun teleurstelling horen uitspreken over het uitblijven van resultaat. Ik heb dus gehoord dat we dezelfde uitdagingen herkennen en willen aanpakken en het is dus ook echt aan ons als raad om ons te versterken. Ik nodig daarmee nogmaals alle partijen uit om met ons het gesprek te voeren over een mogelijk raadsakkoord en hoe en of we een referendum mogelijk willen

maken zouden we hier ook in kunnen betrekken, niet bij motie. Mogelijk kan de griffie hier ons ook bij helpen.

Voorzitter, laat ik meteen van de gelegenheid gebruik maken om ook nog een paar inhoudelijke punten aan te snijden. Wij steunen wethouder Adriani in zijn voorstel om de beleidsregels rondom woningbouw aan te passen en laat hij daar meteen ook zijn zorgen over de goedkope middenhuur meenemen, die passen wellicht ook in die beleidsregels.

Dan nog even over Laagraven: 'het is nu rommelig', zegt de wethouder. Dat kan zo zijn. Sterker, dat kan zelfs zijn charme hebben. Echter, het is het aller-, aller-, allerbelabberdste argument om daarom dan maar het gebied te gaan verstenen. Niet doen dus, ook niet aan denken.

We hebben het ook nog even gehad over de besteding van de Klijsma-gelden en de wethouder heeft aangegeven dat er voldoende budget is om die extra activiteiten die het college ziet uit te voeren. Wat D66 betreft komen er meer activiteiten. We kunnen ons domweg niet voorstellen dat dit college deze middelen niet wil inzetten.

Ook hebben we het gehad over het inclusiviteitsbeleid, een terugkerend thema en de wethouder wacht nog op gesprekken met de doelgroep. Ook scholen worden betrokken, zegt hij toe, en daarmee ontstaat verbreding, maar hoe zit het dan met de zogeheten roze ouderen, die soms opnieuw de kast in moeten zodra ze in een verpleeghuis aan een volgende levensfase beginnen? Of onze nieuwe inwoners die zich nog steeds niet altijd welkom voelen? We gaan uw beleid echt toetsen op deze breedte, al hebben we nog steeds niet gehoord wanneer dat beleid er dan ook ligt.

D66 wil verder het CDA een groot compliment manken over hun nieuwe standpunt omtrent energietransitie. De urgentie is ook bij hen duidelijk geworden en de verantwoordelijkheid om daar nu wat aan te doen onderschrijven wij uiteraard volledig, dat mag geen verrassing zijn en we kijken ook uit naar de samenwerking op dit dossier.

Dan voorzitter, in de Kadernota wordt gesproken over de E-strategie. Echter, de uitleg die daarbij wordt gegeven is een investering in ICT. Niet onbelangrijk, maar de E-strategie is echt voor iets anders bedoeld en ik heb daar tijdens de Avond van de Raad ook al het een en ander gezegd. D66 is erg gelukkig dat inmiddels meerdere partijen het politieke belang van de digitale samenleving zien, of het nu Lokale Vernieuwing is die zich op de ondermijning richt of GroenLinks die een motie met betrekking tot de privacy indient of de SP, het CDA en de VSP die actief in de werkgroep deelnemen. Ik omarm het enthousiasme en ik wil dit graag samen met onze raad verder brengen. Wij herkennen ons dan ook wel in de beantwoording van de burgemeester, het zijn dilemma's. Het onderwerp staat echter al lang genoeg op de agenda, maar ook hier merk ik de actie blijft achterwege en mijn vraag aan de burgemeester is dan ook: hoe gaan we er dan nu wel voor zorgen dat dit wordt ontwikkeld, deze visie en strategie? U heeft daar wat voor aangegeven, maar ik merk dat ik iets meer behoefte heb aan duiding en in dit kader onderstrepen we dus vooralsnog echt de motie die we samen met GroenLinks hebben ingediend.

Dan nog even de schaa sprong en de 80-20 verdeling, want daar gaat het eigenlijk uiteindelijk om vanavond, want dat is het enige onderwerp in de Kadernota. Na uitgebreide dialogen in de voorbereidende avond begrijpen we uw voorstel en kunnen wij deze ook steunen, al is het wel met dezelfde kritische blik die ook al een aantal andere partijen hebben gehad. Van alle moties wil D66 nog even ingaan op die € 14 motie. D66 vindt dat werk moet lonen. Het minimumloon is al jaren achtergebleven bij de prijsontwikkelingen en goed om te melden is dat wij, de raad, niet over dit onderwerp moeten gaan zoals ook het college en de VVD zojuist aangaven. In de verkiezingsprogramma's van de meest kansrijke partijen voor kabinetsdeelname, is al een plan voor de verhoging van het minimumloon opgenomen en ondertussen werkt ook de Europese commissie aan verhoging van het minimumloon en hebben recent de Europese Volkspartij en de Sociaal Democraten een verbond gesloten om over 2 jaar een Europees minimumloon in te laten

stellen en ik kan mij heel goed voorstellen dat de SP, nu ze niet meer in de EU vertegenwoordigd zijn, dat nog niet wist.

Tenslotte voorzitter, in uw beantwoording wilt u nog niet ingaan op ons verzoek om de positie van onze raad in de regionale samenwerking verder te verbeteren. Ik ga ervan uit dat u dat verzoek omarmt, maar liever horen we nog uw bevestiging.

Voorzitter, de coronacrisis heeft ons allemaal overvallen. Een groot compliment hoe het huis, het college en de raad met deze crisis zijn omgegaan. Natuurlijk is niet alles goed gegaan, maar over het geheel genomen kunnen we hier positief op terugkijken. Dat gezegd hebbende wens ik u allemaal een goede gezondheid toe. Blijf zelf nadenken en gun elkaar de ruimte. Dank u wel.

Fractie CDA, de heer Horst:

Dank u wel, voorzitter. In mijn tweede termijn wil ik een aantal punten die langskwamen in de eerste termijn aanstippen, maar ik begin met de gevraagde toezegging aan wethouder Schouten wat betreft het meenemen van de actualisatie van de energielabels bij de promotie van woningverduurzaming. Ik zeg het maar eerlijk, ik ben teleurgesteld over de wijze waarop wethouder Schouten het verzoek voor een geringe communicatie-inspanning van tafel heeft geveegd. We zetten als CDA ons beste beentje voor waar het gaat om aandacht voor verduurzaming van particuliere woningen, maar blijkbaar kan die inzet bij deze GroenLinks-wethouder niet op waardering rekenen. De wethouder zei, zo heb ik althans begrepen, dat de energielabels niets zeggen over het actuele energieverbruik van woningen. Op www.energielabel.nl staat: "Met een energielabel kunnen kopers en huurders in 1 oogopslag zien of hun woning zuinig of onzuinig is". Een zuinige woning betekent onder andere minder CO₂-uitstoot. Ook de huidige eigenaren hebben veel aan die informatie, vinden wij. Als energielabels niet het juiste instrument zijn, wat gebruikt de wethouder dan eigenlijk als keuringsinformatie rond de verduurzaming van de Nieuwegeinse particuliere woningvoorraad? Verder wijs ik erop dat een energielabel ook informatie geeft over wat je als eigenaar nog meer kunt doen om je woning verder te verduurzamen. Dat lijkt het CDA waardevolle informatie voor woningeigenaren met duurzaamheidsambitie. Die ambitie roepen wij de wethouder ook toe op.

Dan voorzitter, D66 pleit voor een raadsakkoord in de volgende raadsperiode. Het CDA voelt daar wel wat voor omdat het de gemeenteraad in onze ogen als hoogste bestuursorgaan in haar volle breedte nog beter in positie brengt. De ervaringen met de strategische agenda en anderszins hebben de afgelopen jaren laten zien dat we als raad samen tot mooie zaken voor Nieuwegein in staat zijn dus, zou ik tegen de heer Verhoeve willen zeggen, mag u ook voor het CDA een ja noteren.

Dan een ander punt, de ondersteuning van het raadswerk. Het CDA heeft recent met veel belangstelling kennisgenomen van de motie in de Amsterdamse raad over het budget voor de raadsondersteuning, om dat met minimaal 50% te verhogen in de volgende raadsperiode. In de richting van de volgende raadsperiode zouden wij daar als raad hier in Nieuwegein ook het gesprek over moeten voeren, zo vinden wij, zonder overigens ons daarbij blind te staren op die 50%, dat wil ik er dan wel bij vermelden. Een betere ondersteuning van het raadswerk moet daarbij het doel zijn, waarbij meer budget mogelijk een middel is, maar wel in die volgorde. Ik heb Lokale Vernieuwing horen zeggen dat inwonersparticipatie niet het gelijk van de hardste schreeuwers is, maar het moet gaan om het in de planfase al betrekken met inwoners met helderheid over kaders en rollen. In dat kader sprak collega Peters ook over verwachtingsmanagement en dat is precies ook wat het CDA herkent en bepleit. De uitdaging is daarbij ook om ook die mensen te betrekken die minder goed de weg naar de gemeente kennen, dus alle doelgroepen van jong tot oud. We gaan hierover dan ook graag de komende tijd met Lokale Vernieuwing en alle andere fracties het gesprek aan.

Voorzitter, dan tot slot. Het CDA zal de jaarstukken en de Kadernota steunen en dan lijkt het mij goed dat ik nog even de amendementen en de moties langsloop.

Allereerst A112, die hebben wij mede ingediend dus u zult begrijpen dat wij die zullen steunen. Motie M252; wij herkennen wel wat de burgemeester daar in eerste termijn over heeft gezegd om dit mee te nemen in zoals hij dat heeft geschetst het hele traject rond de strategische verkenning en zullen wij om die reden nu niet steunen.

Motie M253; wat ons betreft volstaat het bomenbeschermingsplan zoals we dat nu kennen en met de toezegging van de wethouder daarbij, denken wij dat dat voor nu voldoende is, dus die zullen wij niet steunen.

Motie M254; ja voorzitter, dat is landelijk beleid en het is bovendien aan de sociale partners ook, dus zullen wij niet steunen. Wij zijn hier niet de Tweede Kamer en dat moeten we niet willen.

Dan motie 255 'Bezint eer gij de nadelen ondervindt', een fantastische titel; complimenten daarvoor aan de SP, maar het CDA zal dit niet steunen. Wij steunen wel de schaalsprong, zo heb ik in mijn eerste termijn gezegd, maar we zien niet hoe dit de ambities die worden weergegeven uitsluit.

Motie M256 'Geef inwoners het recht op een referendum'; daar zijn mooie woorden gezegd over het Huis van Thorbecke en de overwegingen heeft de burgemeester daar ook bij gezet. Ik herken mij daar zeer in en die zullen wij niet steunen.

Motie 257 over de 30% sociale huur. Ja, ik heb hier het woord hypocriet opgeschreven, voorzitter en ik besef, dat is een sterke kwalificatie en toch zou ik het willen doen en daarbij denk ik ook terug aan de woorden van wethouder Adriani over het stemgedrag van de collega's van de SP-fractie in de afgelopen jaren waar het gaat om sociale woningbouw.

Dan een aantal moties van de collega's van ieders Belang. Ja voorzitter, daar hebben we pas vanmiddag en vanavond kennis van kunnen nemen. Dat is veel te laat, we hebben dat niet kunnen bespreken dus we zullen het alleen al om die reden niet steunen, maar ook om inhoudelijke redenen niet steunen.

M262; wij vinden dat er eerst zekerheid moet zijn over de middelen en dat we dan pas met het plan beginnen voorzitter en wel in die volgorde, dat is wat ons betreft degelijk financieel beleid. Tenslotte M263. Ja, ik ben een beetje in verwarring voorzitter want de indieners en met name de initiatiefnemer de Partij van de Arbeid hier nou eigenlijk mee beoogt. Op zichzelf natuurlijk goed om te spreken over de doelen die we stellen en in hoeverre die ook gerealiseerd worden: wat gebeurt er nou eigenlijk in de stad. Ik denk ook dat we daarvoor hier als raad zitten, maar it's possibly, om het maar even in het Engels te zeggen. Wij gaan daar als fractie nog eventjes naar kijken en wij wachten ook het verdere debat daarover af. Dank u wel, voorzitter.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, college bedankt voor de antwoorden en alle reacties die zij hebben gegeven en ik heb ook nog maar een paar puntjes.

Laat ik maar beginnen met D66. Meneer Verhoeve zei ook net in zijn bijdrage nog even tegen het college en daar kunnen wij ons denk ik helemaal bij aansluiten, dat het college niet altijd een hele constante stroom van bijpraatinformatie geeft en dat werd vandaag eigenlijk ook wel weer een beetje duidelijk. Ik had zelf in mijn eerste termijn ook al wat onderwerpen genoemd, het Atrium kwam vandaag weer voorbij, SPZ is ook zo'n onderwerp en daar krijgen we volgende week een brief over, maar we zien vandaag een worsteling van wethouder Kuiper over het Atrium, terwijl het eigenlijk een hele tijd gewoon heel erg stil geweest is. Geef wat sneller informatie vanuit het college. Dat zou u sieren en dan weten wij ook veel beter wat er speelt, dus dat is een oproep waar ik mij wel bij aansluit.

D66 vraagt ons allemaal of wij voor een raadsakkoord zijn. Ik vind dat een hele lastige vraag, want wat verstaat D66 precies onder een raadsakkoord? Als dat een akkoord is à la coalitieakkoord waar alle partijen zich in kunnen vinden, dan hebben we geen coalitie en oppositie meer in de raad en ik weet niet of daar de raad nou beter van zou functioneren. Ik vind dat er ook binnen de raad wel een gezonde tegenstelling of gezonde spanning moet zitten tussen

coalitie-ondersteunende fracties en niet coalitie-ondersteunende fracties. Die term heb ik aan het begin van deze collegeperiode eens gehoord en ik denk: laat ik hem er nog eens ingooien! Als het een raadsakkoord zou zijn in de zin van: dit zijn echt de 3-4 A-onderwerpen die wij als raad zouden moeten oppakken en waar wij als raad actief mee aan de slag zouden gaan, dan zou ik zeggen: ja, daar zou ik meer voor voelen, maar er zijn een heleboel B-onderwerpen waarvan ik zeg: ga dat dan maar in een coalitieakkoord regelen, want ik zou mij daar niet aan willen verbinden als ik daarin zit. Het is dus een wat half antwoord besef ik, maar dat hangt helemaal af van de gedetailleerdheid waar de lokale Rutte en Kaag dan straks mee aan komen zetten. Dan voorzitter, wat betreft de grote stukken die we vanavond bespreken. Wij zullen uiteraard instemmen met de Jaarrekening, dat heb ik al in de eerste termijn gezegd. Wij hebben toch best wel bewondering voor de ambtelijke organisatie die in het coronajaar toch de boel heeft draaiende wetende te houden en overeind heeft weten te houden en dat de zaken in de stad gewoon konden doorgaan. Ik werk zelf ook bij een ambtelijke organisatie en het valt niet mee als je alles vanuit huis moet doen, dus dan gaat het toch wel goed dus ik sluit mij daarbij aan. De Kadernota wordt een ander verhaal. Ik heb ook wel gezegd van, wij vinden hem heel erg beleidsarm en volgens mij bevind ik mij daarmee wel in de lijn van het college, want dat was ongeveer ook uw openingszin, dat het een beleidsarme Kadernota was. Eigenlijk zou ik weer willen opteren voor wat ik volgens mij 2 jaar geleden ook al heb gezegd; ik zou hem het liefst voor kennisgeving aannemen en zien hoe u hem verder bij de begroting uitwerkt. Dat kan helaas niet, maar instemmen vinden mevrouw Schiltkamp en ik op dit moment wellicht ook weer wat te ver gaan dus wij zullen straks nog even een wandelschorsing hier gebruiken om te kijken wat het echt gaat worden.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, nu de heer Monrooij het zo zegt ben ik toch wel benieuwd als hij hem alleen maar voor kennisgeving aan wil nemen, hoe hij zichzelf dan ziet in zijn kaderstellende rol als raadslid. Daar ben ik toch wel nieuwsgierig naar.

De heer Monrooij (CU): ja, en die kaderstellende rol, die zal onze fractie volop oppakken als wij de begroting gaan vaststellen, waar al die dingen die nu in de Kadernota staan en eigenlijk net niet goed uitgewerkt zijn omdat er nog informatie ontbreekt omdat we wellicht nog niet weten hoe de ontwikkelingen zijn omdat er misschien nog geen geld voor is of omdat we nog wachten op informatie uit Den Haag, al die dingen die nu in die Kadernota beschreven staan weten we nog echt niet goed hoe dat dan in die begroting verwerkt wordt, dus die kaderstellende rol die kent de ChristenUnie, die gaan wij echt oppakken, maar dan bij het document wat er echt toe doet: de begroting voor het jaar 2022.

Dan voorzitter, de moties en de amendementen. Amendement 112 hebben wij zelf ingediend, dus die gaan wij uiteraard steunen.

Dan de motie over de dataverzameling en dergelijke. Ja, wij hebben goed geluisterd naar de burgemeester en eigenlijk doen wij wel een oproep naar GroenLinks van: trek hem in en laten we met z'n allen hier eens even een goede discussie over gaan voeren in de komende periode. Mocht u hem niet intrekken, dan gaat tegenstemmen ons weer te ver dus trekt u daar uw eigen conclusie uit.

Dan motie 253, de betere bescherming van de bomen. Ik heb u expres natuurlijk net even aangevallen op uw groene karakter hè, want voor uw tijd zat mevrouw Kotkamp in de gemeenteraad en de ChristenUnie en mevrouw Kotkamp van GroenLinks hebben zeer veel samen met elkaar opgetrokken aan het groen in Nieuwegein en die hechte samenwerking die de ChristenUnie en GroenLinks altijd gehad hebben in die periode, die was ons nog steeds heel erg dierbaar en die missen wij gewoon een beetje. Vandaar, toen deze motie weer kwam, toen dachten we: hé, GroenLinks is toch weer een beetje de Kotkamp-fractie aan het worden, zullen we maar zeggen. Ja voorzitter, en als zo'n stap gezet wordt, wie is dan de ChristenUnie om tegen motie 253 te gaan stemmen?

Dan voorzitter, in het kader van de dataverzameling ga ik dan nu in 1 keer motie 254 tot en met 261 behandelen. Dat is namelijk vrij makkelijk; daar zullen wij allemaal tegenstemmen. Ze zijn hetzij overbodig, hetzij prematuur of wij zijn principieel tegen of gewoon tegen.

Dan kom ik bij motie 262, ik voel de priemende ogen van mijn buurman hier aan de zijkant en ik ben blij dat er wat afstand tussen ons zit, want wij gaan toch tegen deze motie stemmen, ondanks het feit dat wij in onze eerste termijn een oproep hebben gedaan, maar de burgemeester heeft in zijn beantwoording best wel wat gezegd waar wij het wel mee eens zijn. Het zou op dit moment prematuur zijn om nu al een voorschot te nemen op een overschot waarvan we niet weten of het er is en als er al een overschot is, hebben we misschien ook nog wel andere wensen die dan ingevuld moeten worden. Maar ik wil u wel toezeggen dat wij ook bij de begroting, het document waar het geld uiteindelijk allemaal toegekend gaat worden, zeer goed gaan opletten wat er voor het coronaherstelplan beschikbaar is.

Dan motie 263, voorzitter. Ja, je moet altijd even oppassen dat het niet net lijkt alsof opa begint weer over vroeger te praten, maar als je wat langer meedraait dan heb je al heel wat discussies gehad over de inrichting van een programmabegroting of een beleidsbegroting of een productbegroting of over een Jaarrekening. Dan kan er altijd nog wel een keer een gesprek bij, dus die zullen wij ondersteunen. Dat was het, dank u wel.

Fractie Lokale Vernieuwing, mevrouw Peters:

Ja voorzitter, dank u wel. Tegen de heer Verhoeve wil ik zeggen: ik heb uw vraag en oproep heel goed gehoord om mee te denken en de vraag te beantwoorden of wij openstaan voor het werken met een raadsakkoord, maar helaas heb ik voor de tweede termijn nog ruim 3 minuten en ik spreek graag met wat meer tijd en gelegenheid met u over dit onderwerp, dus ik kom bij u terug.

Ik gebruik mijn tijd wel graag voor het volgende en dat zijn een drietal punten, om te beginnen met het punt over de participatie en het verwachtingenmanagement, waar ik het in de eerste termijn ook vrij uitvoerig over heb gehad. Ik hoor bij monde van wethouder Schouten dat het cruciaal genoemd wordt en ook de burgemeester benoemt het belang, maar ik zou heel graag nog wat meer ambitie van het college horen. Wordt het beter dan het tot nu toe is geweest, dat is eigenlijk mijn concrete vraag.

Ik heb geen tijd om alle moties en amendementen te bespreken, maar ik heb er een tweetal uitgehaald waar ik graag nog wat terugkoppeling over zou willen vanuit het college, om te beginnen met het amendement over de Klijnsma-gelden. Ja, uitermate sympathiek, tegen de inhoud kun je eigenlijk niet tegen zijn, maar de vraag is een beetje: gaat dit amendement iets wijzigen in de situatie die er nu ligt? Ik hoor de wethouder zeggen: we kunnen een extraatje doen, dus moeten we schuiven met gelden om te kunnen realiseren wat de inhoud van het amendement eigenlijk beoogt, dus daar zou ik graag nog een iets concreter antwoord op willen. Tot slot een vraag over de motie onder andere van de SP over 30% sociale huur. Eigenlijk hetzelfde; brengt deze motie wijziging in de huidige situatie, want ik heb zomaar het idee dat we in deze gemeente wel zitten om en nabij die 30%, dus hoe zit dat nou? Heeft het zin om dat nog anders te verwoorden of middels deze moties te veranderen ten opzichte van de situatie van nu? Tot zover voorzitter, dank.

De voorzitter: dank u wel, mevrouw Peters. Dan is daarmee de tweede termijn van de raad beëindigd. Ik kijk even naar wethouder Adriani? Het woord is aan de wethouder.

Beantwoording wethouder Adriani:

Dank, voorzitter. Twee tot drie dingetjes uit het woondossier en 2 opmerkingen over de financiën.

Ik begin even met D66, Laagraven: 'denkt u er niet eens aan' was uw oproep. Dat is best lastig, want in het door u vastgestelde woningbouwprogramma staat het namelijk aangemerkt als

onderzoeksllocatie woningbouw na 2030 dus het er niet aan denken is eigenlijk onmogelijk geworden, maar dat het niet moet verstenen, dat zijn wij volgens mij helemaal eens. Ik heb ook in de eerste termijn gezegd: als we daar al iets aan woningbouw zien, dan zal dat heel kleinschalig zijn en hooguit kunnen als het de natuurwaarde en de landschapswaarde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie versterkt. Op die manier denk ik er nog wel over na en denken wij ook denk ik samen erover na in het proces dat na de startnotitie A12-zone nog gaat lopen. Dan de motie 30% sociale huur. Ja meneer Van den Heuvel, ik denk op een hoog abstractieniveau zijn wij het wel met elkaar eens over wat je met sociale huur zou willen bereiken, maar waar het grote verschil zit is dat u het woningtekort wilt oplossen zonder woningen te bouwen of in ieder geval met heel veel minder woningen te bouwen. De 550 huishoudens die getekend hebben, dat zijn natuurlijk 550 huishoudens die merken dat ze ergens last van gaan hebben, althans dat er iets in de omgeving wijzigt. Maar het niet doen of het zonder hoogbouw doen zoals u wilt, betekent dat er 2000 huishoudens (of misschien 1900 als je er dan wel 100 eengezinswoningjes bouwt) geen passende woonoplossing kunnen vinden. Dat is denk ik precies het verschil tussen u en mij, dat u staat voor de mensen die al een woning hebben en moeten accepteren dat er wat verandert in hun woonomgeving en ik sta ook voor al die mensen die nu met hun 2 kinderen na hun scheiding bij pa en ma weer op het zoldertje wonen. Verandert er iets aan de situatie mevrouw Peters, als deze motie aangenomen wordt? U heeft gelijk: we zitten op dit moment op ongeveer 30%. Als we ook met het grotere woningbouwprogramma dat willen blijven doen, dan moet er nog wel iets gebeuren. Daar hebben we in september een gesprek over met elkaar, want dan heb ik me daar ook verder in verdiept en u ook daarover kunnen informeren, maar ik denk dat we dan het inhoudelijke gesprek hebben: wat kunnen we met elkaar waarmaken en hoe ver willen we de polsstok laten gaan en dat lijkt mij een veel beter moment om hier ook nog even bij stil te staan. Dan over naar de financiën. De heer Schat zegt: de wethouder heeft een toezegging gedaan over M234. Dat is beslist niet het geval, dus dat beeld wil ik even wegnemen. Ik heb wat gereflecteerd op hoe ik de motie van de Partij van de Arbeid lees over welke behoefte daaronder ligt, maar ik heb ook gezegd: de raad is via de commissie Snoeren tot een model gekomen wat we nu hebben en daar kan ik ook prima mee uit voeten. Ik denk dat waar de PvdA om vraagt een verrijking kan zijn, ook een verrijking van het debat, maar het kost onze ambtelijke staf wel tijd en energie om dat uit te werken en het kost uw raad een aantal avonden per jaar om dat verdiepte debat ook te voeren, dus ik heb wel behoefte om van uw raad te horen of we die tijd en energie er met elkaar in gaan steken dus heel nadrukkelijk; ik heb hier geen toezeggingen over gedaan en dit is nou ook niet in de categorie 'we voeren hem toch uit'. Dan als laatste richting de heer Monrooij, ik hoorde u richting GroenLinks zeggen 'tegenstemmen gaat ons dan ook weer wat ver'. Ja, dat zou je toch eigenlijk van deze Kadernota, hoe beleidsarm ook, ook moeten kunnen zeggen. Dank u wel, voorzitter.

Beantwoording wethouder Eggengoor:

Dank u wel, voorzitter. De tweede termijn horende dacht ik: we hebben in de eerste termijn denk ik de discussie goed gevoerd. Daar heb ik heel weinig aan toe te voegen, tot mevrouw Peters zei van: 'ik heb wel wat meer duiding nodig, gaat het college nu echt iets anders doen bij het aannemen van deze motie?' Eigenlijk is het antwoord daarop: nee, want we doen denk ik heel veel en wat ik ook heb proberen duidelijk te maken is dat we dit jaar al zoveel mogelijk proberen te intensiveren om ervoor te zorgen dat we het budget dit jaar wat we hebben ook op krijgen. Daar zitten ook al ideeën voor leuke dingen in, zeg ik dan naar mevrouw Feenstra dus het antwoord is: nee, we gaan niks anders doen, maar we gaan doen wat we toch al van plan waren en dat is intensivering en dat is inclusief iets leuks voor deze jongeren en laat duidelijk zijn dat ik uw oproep goed heb gehoord. Daar zou ik het bij willen laten, voorzitter.

De heer Van Esch (PvdA): mijn een na laatste volgens mij, voorzitter. Ja, toch nog 1 keer richting mevrouw Eggengoor over het iets extra's doen. Dat iets extra's doen valt onder de huidige middelen voor dit jaar dus nogmaals, hoe kan het dan dat dat iets extra's is? En als u zegt: wij kunnen nu niet iets verzinnen om extra te doen, dan lijkt het mij heel goed om een keer met elkaar te spreken desnoods met de Stadspas of stichting Leergeld om extra activiteiten te verzinnen voor die kinderen om dit jaar nog uit te voeren.

Wethouder Eggengoor: ja, de vraag die u stelt is, ja ik ga herhalen wat ik in de eerste termijn heb gezegd: het budget is groot genoeg en biedt ook ruimte omdat er bijvoorbeeld voor een aantal dingen gewoon een open einde regeling is omdat we kinderen niet teleur willen stellen, dus daar zit ruimte in en die rek wordt het ene jaar meer gebruikt dan het andere jaar. Wat ik heb uitgelegd is dat door de huiswerkbegeleiding is die onderbenut geweest, maar die gaan we nu na de zomer volop inzetten en gaan we extra benutten. Er is gewoon geld maar als u zegt: er moet iets extra's gebeuren voor deze kinderen, dat geld dat is er nu. Dat zit erin, dat ben ik nagegaan, dus dat gaan we doen.

Mevrouw Peters (LV): ja, dank. Wethouder, begrijp ik het goed dat u zegt: eigenlijk denk ik/verwacht ik dat ik voor de Klijsma-gelden dit jaar wat overhoud en het stukje wat ik overhoud kan ik heel goed besteden aan iets extra's?

Wethouder Eggengoor: ja en dat komt dus ook doordat we in het begin van het jaar net als vorig jaar, gewoon minder uit hebben kunnen geven omdat er een aantal dingen niet mogelijk waren, dus er zit ruimte in het budget.

De voorzitter: een vervolgvraag van mevrouw Peters.

Mevrouw Peters (LV): ja, dank. Is dat extra's wat u nu verwacht over te hebben groot genoeg om kinderen waar meneer Van Esch het over heeft een substantieel leuk groot uitje/budget te geven om eens dikke, goede, mooie schoenen of een dagje Efteling te doen, om het maar heel concreet te maken?

Wethouder Eggengoor: ja, we moeten kijken wat we dan doen, maar er zijn wel ideeën of ideeën die we eerder al hebben gehad en dat kan een dagje uit zijn inderdaad.

Mevrouw Peters (LV): oké, dank u.

De voorzitter: dank. Dan meneer Van Esch, dat is uw laatste interruptie.

De heer Van Esch (PvdA): ja. Dat betekent dat er dus dit jaar verwacht wordt dat de helft weer niet wordt uitgegeven voor deze kinderen in armoede?

Wethouder Eggengoor: ik weet niet precies hoeveel er nog is en wat we nog hebben om uit te geven. Dat is ook afhankelijk van de aanmeldingen voor de huiswerkbegeleiding in het najaar. Ondanks dat we daar extra effort inzetten, wil dat niet zeggen dat we dat budget volledig opmaken maar er blijft geld over, dat kunnen we met zekerheid zeggen en dat willen we dus echt uit gaan geven.

De voorzitter: dan nog weer een interruptie van mevrouw Peters.

Mevrouw Peters (LV): ja, het is misschien niet helemaal hoe het hoort aangezien dit meer een vraag is aan de indieners, of het nog wel nodig is om dit amendement in te dienen.

De voorzitter: ja, dat moet u niet aan de wethouder vragen. Dat mag u wel aan de wethouder vragen en daar heeft zij misschien ook een mening over, maar dat is een vraag aan de indieners.

Wethouder Eggengoor: wilt u daar van mij een antwoord op hebben, mevrouw Peters?

Mevrouw Peters (LV): nou ja, heeft u wat aan het amendement, misschien moet ik het dan maar gewoon zo vragen?

Wethouder Eggengoor: uw vraag was: voegt dit amendement wat toe ...

Mevrouw Peters (LV): en u zei nee.

Wethouder Eggengoor: daarmee geeft u zelf het antwoord.

De voorzitter: ik denk dat we voor het debat voldoende duidelijkheid hebben geschapen op dit moment.

Beantwoording wethouder Schouten:

Dank u wel, voorzitter. Twee punten nog die genoemd zijn in de tweede termijn. Ik wil eerst even ingaan op de motie 253 en het is misschien goed dat ik nog een keer herhaal wat ik in de eerste termijn gezegd heb als reactie op deze motie. Groen en hoe we daarmee omgaan in de stad is echt een prioriteit en we gaan heel zorgvuldig om ook met het groen. We zien ook dat klimaatveranderingen leiden tot meer droogte, hitte en wateroverlast en dat betekent ook echt iets voor de inrichting van onze stad. Ik heb gezegd van: stel dat deze motie wordt aangenomen, want de vraag van mevrouw Feenstra was ook: kunnen we daar in Q1 wat over terug horen. Ik heb gezegd: dat betekent dan, als hij wordt aangenomen deze motie, we in Q1 een update kunnen geven over hoe het ervoor staat. Om het misschien nog wat scherper te zeggen: maar dat betekent niet dat er dan een nieuw bomnafwegingskader ligt, want ik heb ook aangegeven dat houdt nogal wat in, het aanpassen van dat bomnafwegingskader. Dat is niet zomaar iets wat we kunnen doen, dat vraagt echt veel. Ik heb wel gezegd: de 2 punten die u noemt zijn echt wel van belang, dus in die periode kunnen we een update geven hoe het ervoor staat en hoe we dat in het natuurbeleid vormgeven, dus dat even nog als toelichting.

Het tweede nog in reactie op het CDA over de energielabels. Wij delen echt wel met het CDA ook het belang en dat het ook nodig is om particuliere huiseigenaren te stimuleren om woningen te verduurzamen en gelukkig gebeurt dat ook op veel manieren, of dat nu is voor het isolatieprogramma dat loopt of het leningenprogramma dat overigens heel erg succesvol is. Dat is niet direct een antwoord op uw vraag, maar wel dat we het van belang vinden. De vraag is alleen of energielabels ons voldoende helpen om inzicht te geven of wij onze doelstellingen behalen en uw vraag was ook: maar hoe doen we dat dan en dan kijken we vooral ook naar hoeveel duurzame energie we opwekken in de stad. We lopen altijd even wat achter met de actualiteit omdat dat goed in beeld brengen best wel lastig is, maar dat is wel een belangrijke indicator daarvoor ook en ik ben het zeker met u eens dat daar waar mogelijk is, wij zeker woningeigenaren zullen stimuleren om een actueel label te hebben, maar dat is echt aan hen. Dat is niet iets waar wij als overheid over gaan. Voorzitter, dat waren nog de 2 punten.

De heer Horst (CDA): ja voorzitter, want ik ben het voor een groot gedeelte met de wethouder eens en goed dat we de ambitie waar het gaat om particulier woningbezit en de verduurzaming daarvan, dat we die delen. Het is goed dat we aan dezelfde kant, ik had ook niet anders verwacht van deze wethouder maar ik vind het toch jammer dat de rol die het energielabel daarin kan spelen voor huiseigenaren eigenlijk toch terzijde wordt geschoven en in mijn ogen wat wordt

gebagatelliseerd. Wat ik al aangaf, onze vraag is of als we als gemeente dat stimuleren en daar voorlichting over geven bijvoorbeeld via de gemeentepagina in De Molenkruier, of we daar dan ook gewoon bij mee kunnen nemen: 'doet u dat, fantastisch, zorg dan ook even dat u uw energielabel even actualiseert. U krijgt daarmee ook nog eens een keer extra tips over wat u nog meer zou kunnen doen om uw woning verder te verduurzamen'. Het is dus nog eens een keer een prikkel/een incentive voor inwoners die toch al die ambitie hebben. Kan de wethouder daar nog eens op reageren?

Wethouder Schouten: ja voorzitter. Opnieuw, we delen wel echt met u dat die energielabels wel degelijk een functie hebben. Ze zijn ook een onderdeel van de prestatieafspraken met de woningcorporaties en dat is ook niet voor niets. Er zit overigens nog een andere reden ook achter, behalve dan die u nu aangeeft. Als ik uw oproep als een suggestie mag meenemen dat we kijken hoe we dat moeten doen, het stimuleren van, met opnieuw de kanttekening die ik net gemaakt heb want we weten ook woningeigenaren moeten altijd hun label aangeven als ze hun huis verkopen, dus dat is altijd zo'n natuurlijk moment waarop dat gebeurt, dan heeft het ook echt betekenis, althans voor de woningeigenaar. Uw oproep wil ik zeker als suggestie meenemen om te kijken hoe we daar inwoners toe kunnen stimuleren in onze communicatie. Als ik uw oproep zo mag duiden, dan denk ik dat we elkaar goed kunnen vinden, hoop ik althans.

De voorzitter: zo te zien wel. Dank u wel.

De heer Horst (CDA): voorzitter, er wordt mijn kant op gekeken want ik had geen zichtcontact met u voorzitter en ik stak mijn hand niet zo heel hoog op, maar ik wilde nog zeggen dat met die laatste woorden van de wethouder ik blij ben. Als ze dat meeneemt, dan zie ik dat als een toezegging. Dank u wel.

De voorzitter: volgens mij concludeerde ik dat ook, zonder dat ik u gezien had en zonder dat ik uw hand gezien had. Het woord is aan wethouder Kuiper.

Beantwoording wethouder Kuiper:

Dank u wel. Ik denk dat ik de oproep van de raad over een aantal dossiers goed gehoord heb en als de vraag is 'bent u nu aan het sprinten', dan is het antwoord ja.

Ik denk wel dat er ook nog een vraag ligt ten aanzien van motie 254, namelijk het kost in Utrecht 40K, waarom kost het in Nieuwegein 58K? We hebben het gewoon uitgerekend en ik kan er ook weinig anders van zeggen dan dat het een Excel-sheet is waarop de medewerkers staan die in die situatie zitten, die voor ons allen grosso modo ongelukkig overkomt en medewerkers die dus op een uurloon komen dat lager is dan € 14. Dan reken je met: stel je voor dat we nu naar 14 gaan, dat is eenvoudig, en daar komt € 58.000 rond uit en dan weten we nog niet hoe de techniek georganiseerd moet worden op de afdeling P&O en salarisbetalingen.

Praten we over een toeslag of praten we over een andere loonschaal waarbij we dus ook een vraagstuk hebben met sommige medewerkers rond hun functiewaarderingsschaal en dan ook andere medewerkers dan zeggen 'ho, wacht even, hoe kan dit nu, gaat hij van 7 naar 6?'. De mensen die een beetje in P&O zitten weten dat dit een 'hell of a job' is en het belangrijkste is natuurlijk dat het gewoon geregeld gaat worden, dat Europa en het land zich inspannen om dit voor iedereen goed te gaan regelen.

Een laatste punt wat ik hierover wil zeggen is: we krijgen ongelijkheid op de werkvloer, met name bij een kwetsbare doelgroep. Wsw-medewerkers die volgens de Wsw-CAO betaald worden, zouden hier dan te werk worden gesteld naast mensen met een garantiebaan die zomaar € 4-5 per uur meer verdienen. Ik vind dat als portefeuillehouder P&O echt een ongewenste

situatie dus nogmaals, dit is te wensen maar te wensen voor het hele land en te wensen voor heel Europa, maar het is af te raden voor Nieuwegein.

De heer Van den Heuvel (SP): ik begrijp de worsteling van de wethouder, maar er zijn inmiddels best een behoorlijk aantal gemeentes in Nederland die deze keuze wel maken. Zou hij bereid zijn om eens in Utrecht te informeren waarom het daar wel lukt?

Wethouder Kuiper: Linda en ik zien elkaar geregeld in het College voor Arbeidszaken waar we ook over dit soort kwesties brede discussies voeren en we delen ook bepaalde roots, dus ik vind het geen enkel probleem om dat een keer informeel te doen, ja.

De voorzitter: voor iedereen: Linda is de wethouder in Utrecht. Ja, want u praat er zo over want er kijken mensen mee en die denken: wie is Linda?

Dat was uw termijn. Ik kijk even naar de heer Van Engelen, die heeft volgens mij geen vragen of reacties meer nodig in de tweede termijn. Ik kijk even of u het goed vindt dat ik hier blijf zitten en nog de paar reacties die ik geef en het voorzitterschap tegelijk doe, dan kunnen we daarmee door.

Beantwoording burgemeester Backhuijs:

Er zijn over participatie nog een paar dingen gezegd en mevrouw Peters zegt: wordt het beter? Ja, we gaan na de zomervakantie met elkaar praten over het participatiebeleid en dat vaststellen in de Participatienota. Kijk, beter moet het altijd kunnen worden, maar het grappige in het afgelopen halfjaar is dat ik voorbeelden heb gehoord van mensen in de stad die zeiden 'dit was een helemaal goed en mooi participatietraject' en ook voorbeelden waar het minder goed was gegaan. Ik denk, in de toekomst zal het ook niet altijd allemaal perfect gaan, maar ik denk wel dat we leren en dat we met de Participatienota weer een stap vooruit kunnen zetten en wordt het dan beter? Ja, dan hopen wij dat het beter wordt.

De heer Van den Heuvel zegt van: het referendum moet dan de noodklep zijn voor als het niet goed gegaan is. Ik zou liever meer willen investeren aan de voorkant en in het participatiebeleid want de noodklep, ja, dan is dat precies wat ik vrees; dat betekent per definitie bijna altijd dat het niet doorgaat, want dat is nu eenmaal het effect van een noodklep. Dan wordt de druk te hoog en dan gaat die open en dan blijft die niet dicht, dus dat is nog een extra argument denk ik wat ik nog bij u neerleg, maar de afweging is echt aan de raad.

Dan nog over de motie van het coronaherstelplan en ik denk toen ik de heer Van Esch hoorde dat we het eens zijn dat er een coronaherstelplan moet komen. Hoe dat eruit moet zien en welke onderwerpen daarin zitten dat weten we niet en terecht maakt u de opmerking dat we dat niet in de Kadernota genoemd hebben, maar volgens mij staat het wel in een van de coronabrieven die we naar u geschreven hebben en als we slim waren geweest, dan hadden we dat ook in de Kadernota erbij geschreven. Dat herstelplan, daar wordt aan gewerkt. Prima, daar zijn we het over eens. De angel in de motie zit in dat u zegt: we gaan ervan uit dat we het begrotingsoverschot helemaal daaraan besteden, maar we weten nu nog niet of we een begrotingsoverschot hebben. U maakt in uw inleiding wel een soort rekensommetje of daar kun je een rekensommetje van maken met de bedragen die daar staan en dan komt er een bedrag uit, maar wij weten op dit moment als college niet of dat inderdaad het budget is waar we een plan voor moeten maken 1) omdat we niet weten wat het budget is en aan de andere kant niet wat er allemaal op ons afkomt. Dat kan minder zijn en als het meer wordt hebben we natuurlijk helemaal een probleem en dan werkt dat ook weer tegen, dus de toezegging dat dat plan er komt, daar moet straks ook budget aan gehangen worden. Wij hopen dat wij dat parallel kunnen laten lopen aan het opstellen van de begroting en dan in de begroting een definitief besluit daarover te nemen, want dat is toch het moment suprême volgens de heer Monrooij waarop je dit soort dingen moet doen, dus eens met de inhoud van het herstelplan maar de manier waarop

het verwoord is in deze motie gaat rondom dat budget net te ver. Daarom ontraden we eigenlijk die motie.

De heer Verhoeve had het nog over de E-strategie. Hij zegt: kom in actie. We hebben natuurlijk in het begin van deze raadsperiode de E-strategie vastgesteld met de afspraak om een herijking te doen en dat is om allerlei redenen niet gebeurd. Er kwamen andere dingen op ons pad die eerst moesten ook met ICT en ja, de E-strategie dreigde wel heel erg te beperken tot de ICT-omgeving, maar we voeren de strategische verkenning met elkaar uit en dan gaat het ook over de digitale samenleving en wat betekent de digitale samenleving op alle terreinen en ook met onze eigen voorzieningen, maar ook over thema's die in de motie staan die door GroenLinks ingediend is. Dat komt ergens wel samen en ik denk dat we de dilemmadiscussie die ik zei van, want ik had niet gezegd dat het in de strategische verkenning opgenomen moest worden, ik geloof dat de heer Horst dat zei. Ik heb eigenlijk gezegd: ik kan leven met deze motie als ik hem zo mag uitleggen dat we eerst een dilemmadiscussie hebben aan de hand van een nieuw soort dilemmanotitie voordat we gelijk een visie neerleggen waar we aan de raad vragen om daar mee in te stemmen. Dat is wat ik gezegd heb en dat zou best wel kunnen parallel lopen aan de E-strategie en de strategische verkenning over de E-samenleving. Ik denk dat er nog andere elementen zijn die daar ook bij horen en ik wil ook wel nadenken of we een overzicht kunnen maken ergens in het najaar van hoe breed is het onderwerp digitale samenleving nu en wat komt daar dan allemaal bij kijken en waar willen we wel wat van vinden als Nieuwegeinse gemeenteraad en waar willen we nog niets van vinden. Bijvoorbeeld de gemeente Amsterdam heeft alleen voor dit onderwerp al een beleidsafdeling van 6-7 mensen zitten om na te denken over digitale samenleving en voorstellen daarover te ontwikkelen. Die hebben wij niet, die zullen wij ook niet krijgen. Er zal ook geen voorstel van het college komen om het op die manier te doen, maar het thema is belangrijk genoeg om op deze manier te doen en ik hoop dat ik met dit verhaal u op de goede manier kan betrekken en ja, ik had het zelf ook sneller willen doen, maar we hebben ook het afgelopen open jaar wel een beetje moeten roeien met de riemen die we hebben als gevolg van corona en we hebben over de digitale samenleving vooral digitaal gesproken, maar soms is het wel goed om elkaar fysiek te zien als het over de digitale samenleving gaat.

Ik ben niet ingegaan over de positie van de regionale samenwerking, want u zegt van: kunnen we het optreden van de gemeenteraden beter op elkaar afstemmen, tenminste dat heb ik opgeschreven. We hebben er natuurlijk in de regio voor gekozen om het primaat bij de lokale raden te laten liggen en het is dus gewoon eigenlijk aan de raad om te zeggen: wij willen met andere raden overleggen wat we gaan doen, maar als we dat heel erg gaan institutionaliseren en zo proefde ik eigenlijk uw oproep maar dan wil ik van de raad wel weten of daar behoefte aan is, dan krijgen we een soort regioparlement zonder rechtstreekse democratische controle. Dan worden daar onderlinge afspraken gemaakt en dat is nou net de reden waarom we gekozen hebben dat we dat niet willen. In het model dat we gekozen hebben ligt het primaat in de discussie vooral in de lokale gemeenteraden, wat niet uitsluit dat u natuurlijk als politieke partijen of raden onderling zegt van: hoe stemmen we dat af? Ik ken regio's waar de politieke partijen van dezelfde kleur regionaal wel dit soort thema's bespreken en ik heb het idee dat dat hier ook gebeurt bij sommige politieke partijen, misschien niet bij allemaal, maar dat dat wel de manier is om de informatie uit te wisselen.

Nog een andere manier van informatie-uitwisseling is er ook; er worden best veel avonden regionaal georganiseerd, ook het afgelopen jaar digitaal, waarin informatie met alle raadsleden wordt gedeeld. Ik ben altijd optimistisch, maar uit het hele gebied van de U16, waar bij elkaar zo'n 300-400 raadsleden zijn, zijn er dan 20-25 op een avond die meedoen dus als je daar veel energie in gaat steken voor heel weinig mensen, dan denk ik: hoe groot is die behoefte? Dan zou ik ook zelf wel eens willen kijken en van u willen horen in de raad in hoeverre daar behoefte aan is, voordat we daar heel veel energie in gaan steken om dit te doen.

De heer Verhoeve (D66): dank u wel, voorzitter. Een paar dingen. In mijn betoog heb ik niet gemeend of gewenst om het alleen maar te hebben over de U16- en de U10-samenwerking en ik ben al helemaal niet voornemens om voor te stellen om de kaderstelling zoals we die in de regionale samenwerking hebben afgesproken te wijzigen. Het primaat hoort absoluut bij de raad te liggen. Tegelijkertijd als de besluitvorming in de raden zo divers is qua moment, dan wordt die onderlinge afstemming die mogelijk al wel plaatsvindt wel ingewikkeld. Ik heb die meegemaakt bij de U16 ja, maar ik heb hem ook meegemaakt bijvoorbeeld als we het hebben over die warmtebuffer hier in Nieuwegein, waar Utrecht met hetzelfde vraagstuk zat en pas 1 maand later zelf daarover de gedachte aan het vormen was. Ik denk echt dat als wij tegelijkertijd of op zijn minst van elkaar weten wanneer dat soort onderwerpen bij elkaar spelen, we elkaar makkelijker weten te vinden om dat af te stemmen en om ideeën op te doen, zorgen naar elkaar te uiten et cetera. Dus nee, ik wil absoluut niet tornen aan het primaat van de raad, verre van. Ik zit helemaal niet te wachten op een nieuw instituut of een institutionele samenwerking, maar ik zit wel te wachten op wat meer hulp vanuit het huis om zicht te hebben wanneer de verschillende tijdslijnen zijn over onderwerpen die meerdere raden raken zodat we onszelf gewoon beter kunnen voorbereiden.

Burgemeester Backhuijs: dan heb ik u in de eerste termijn verkeerd begrepen. Goed dat u dat zo verduidelijkt, want dat helpt ook. Weet dat we als college ons best doen, ook in regionaal verband, om die processen in al die raden die op verschillende avonden en verschillende weken en verschillende vergadersystemen vergaderen, zo goed mogelijk op elkaar afstemmen. Dat lukt niet altijd. In andere gemeenten gebeurt soms ook wel een keer onverwacht iets, dan hebben de afspraak gemaakt dat in een bepaalde tijdspanne dat in alle raden komt en dan wordt ergens gezegd: wij gaan het deze maand toch niet doen, dus wij hevelen het over. Dat kan dus altijd gebeuren, maar het onderwerp heeft wel aandacht omdat het college er ook last van heeft als dat te ver uit elkaar gaat lopen dus in die zin een toezegging dat wij ook proberen die aandacht erop te houden dat het een beetje coherent gebeurt, maar wij zijn ook wel afhankelijk van de incidenten in andere raden of gemeenten waarin we soms opeens met discussies in de tijd schuiven.

De heer Van den Heuvel (SP): ja, eerst toch maar even een punt van orde, want ik heb het niet geteld maar het duurde wel heel lang voordat u doorhad dat er 2 interrupties stonden te wachten en hier wreekt zich het feit dat u 2 petten op heeft en ik wil toch verzoeken om dat niet meer te doen. Dank u wel.

Dan mijn interruptie; het andere punt waar ik moeite mee heb is dat al die gemeenschappelijke regelingen en zaken die dus democratisch best moeilijk te controleren zijn, daar ontstaat een hele discussie over van dat moeten we niet nog ingewikkelder maken. Nee, dat moeten we minder ingewikkeld maken en dan zou dus echt een nieuwe discussie nodig zijn over van: hoe deel je nu al die gremia in, want dat is een beweging geweest van, ik weet niet precies wanneer dat allemaal ontstaan is, waarbij eigenlijk de democratie achteruit gegaan is omdat het veel moeilijker/veel complexer geworden is om daar toezicht op te houden. Helaas doordat het zo lang duurde voordat ik kon interrumperen, ben ik eigenlijk mijn vraag kwijt op het punt waar u het daarover had, maar dat is wel het gevoel wat ik hierbij heb. Ik denk dat eigenlijk een aantal zaken beter naar de provincie toe zouden kunnen gaan en het daar versterkt moet worden in plaats van dat we ingewikkelde dingen op gaan tuigen.

Burgemeester Backhuijs: een korte reactie daar dan op, want uiteindelijk praat je wel over wat in Den Haag wordt besloten hoe we soms dingen moeten regelen in dit land. De Wet gemeenschappelijke regelingen zoals die nu geldt geeft de raad echt al heel veel meer invloed op wat daar gebeurt, dat is ook de reden dat we zo vaak stukken van gemeenschappelijke regelingen nu op uw raadsagenda staan, ook vanavond nog. Dat is echt anders dan 10 jaar

geleden, want toen gebeurde dat niet dus er is echt in mijn ogen goed gewerkt om die democratische controle ook bij die gemeenschappelijke regelingen mogelijk te maken, daar heeft de wetgever voor gezorgd met een aantal bepalingen in de huidige Wet gemeenschappelijke regelingen. Daar mag wel anders over gedacht worden, maar ik denk dat we al een heel stuk verder zijn dan dat we 10 jaar geleden waren op dit punt.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, dank u wel. Een goed gesprek volgens mij hierover. Het enige wat ik nog mis is dat we dan volgens mij ook moeten zorgen dat de volgorde van de besluitvorming ook in orde is, want dat is nu ook dat wij vanavond gaan besluiten over stukken die eigenlijk al in het AB van de gemeenschappelijke regeling zijn vastgesteld dus dat moeten we wel goed met elkaar de volgende keer regelen, dat wou ik er nog wel even bij benoemen.

Burgemeester Backhuijs: dat heeft ook te maken met de tijdstippen waarop wij onze vergaderingen houden, dus daar wordt in het vergaderschema van volgend jaar rekening mee gehouden. Dan sluit ik daarmee de tweede termijn van het college af en gaan wij over naar, mevrouw Feenstra wil een schorsing denk ik?

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dat klopt. Wij willen even schorsen.

De voorzitter: schorsen wij voor een minuut of 5?

Mevrouw Feenstra (GL): prima.

De voorzitter: dan gaan wij om 22.35 uur door.

5. **Besluitvorming over de Jaarrekening 2020, Jaarstukken Grondbedrijf 2020 en de Kadernota 2022**

De voorzitter: zijn er nog mededelingen te doen over de moties? Ik begin bij mevrouw Feenstra.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel. Ja, allereerst motie 252; u voegt iets toe, de dilemmadiscussie. Wij kunnen ons daar goed in vinden. Wij zien dat als een aanvulling op de motie zoals die er nu ligt en daarmee dus geen reden om hem in te trekken omdat het iets toevoegt en nogmaals, dat is prima om hem zo uit te leggen, dus wij brengen hem graag in stemming met de uitleg, dus met die dilemmadiscussie.

Dan motie 253; ook hiervoor hebben wij de wethouder niet horen zeggen dat die overbodig is. Zij zegt juist ook dat klimaatbeleid toevoegen belangrijk is en ook de wethouder vroeg of zij mag uitleggen dat we in Q1 horen hoe dit in het klimaatbeleid vormgegeven gaat worden. Zo mag u de motie inderdaad uitleggen en daarmee zullen we ook deze handhaven en in stemming brengen.

De heer Van den Heuvel (SP): motie 255 trekken wij in.

De heer Van Esch (PvdA): voorzitter, motie 262 zal worden ingetrokken met de toezegging dat er een plan komt, maar ook dat er echt voldoende middelen zijn om zodra de middelen nodig zijn voor de acties, dat uitgevoerd kan worden.

De voorzitter: geen anderen meer? Dan gaan we over tot de stemming. Dat doen we gewoon bij handopsteken weer, dat is weer eens even wat anders dan digitaal. Voor de administratie meld ik dat er 28 leden van de raad aanwezig zijn.

- Amendement 112 op de Jaarrekening

Stemverklaring

Fractie Lokale Vernieuwing, mevrouw Peters:

Dank. Ja, ik ga maar 1 stemverklaring afleggen en dat is bij het amendement wat u nu in stemming brengt. Zoals ik al zei uitermate sympathiek maar toch gaan wij tegenstemmen omdat wij menen dat het aannemen van het amendement niets verandert aan de bestaande situatie en het schuiven met gelden niet onnodig de bedoeling kan zijn, gaan wij daarom dus tegenstemmen.

Tegen: VVD (6), LV (2).

Voor: overige aanwezige leden van de raad.

Aanvaard met 20 stemmen voor en 8 stemmen tegen.

- Jaarrekening 2020 (geamendeerd)
Voor: alle aanwezige leden minus mevrouw Bakhtali.
Tegen: Nú (1).
Vastgesteld met 27 stemmen voor en 1 stem tegen.
- Jaarstukken Grondbedrijf 2020
Voor: de hele raad minus mevrouw Bakhtali.
Tegen: Nú (1).
Aangenomen met 27 stemmen voor en 1 stem tegen.
- Kadernota 2022

Stemverklaring

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, we worden niet graag gevangen op onze eigen woorden, dus wij zullen nolens volens instemmen met de Kadernota.

Voor: VVD (6), LV (2), D66 (3), GL (3), CDA (3), PvdA (3), VSP (2), CU (2).

Tegen: SP (3), Nú (1).

Aangenomen met 24 stemmen voor en 4 stemmen tegen.

- Motie 252 Neem grondrechten serieus
Voor: unaniem.
- Motie 253 Betere bescherming van bomen voor betere klimaatadaptatie
Voor: GL (3), D66 (3), PvdA (3), CU (2), SP (3), Nú (1).
Tegen: VSP (2), LV (2), VVD (6), CDA (3).
Aanvaard met 15 stemmen voor en 13 tegen.
- Motie 254 Nieuwegein voor € 14 per uur
Voor: SP (3), Nú (1), PvdA (3), GL (3).
Tegen: VVD (6), CDA (3), D66 (3), LV (2), VSP (2), CU (2).
Verworpen met 18 stemmen tegen en 10 voor.
- Motie 255 Bezint eer gij begint; ingetrokken.

- M256 Geef inwoners recht op referendum
Voor: SP (3), Nú (1).
Tegen: de overige leden van de raad.
 Verworpen met 24 stemmen tegen en 4 stemmen voor.
- M257 Terug naar 30% sociale huur
Voor: SP (3), Nú (1).
Tegen: de overige leden van de raad.
 Verworpen met 24 stemmen tegen en 4 stemmen voor.
- M258 Nota dierenwelzijn
Voor: SP (3).
Tegen: de overige leden van de raad.
 Verworpen met 25 stemmen tegen en 3 stemmen voor.
- M259 Verzorgen planten en bloemen
Voor: SP (3).
Tegen: de overige leden van de raad.
 Verworpen met 25 stemmen tegen en 3 stemmen voor.
- M260 Boringen aardwarmte
 Unaniem verworpen met 28 stemmen tegen.
- M261 Wind- en zonne-energie
 Unaniem verworpen met 28 stemmen tegen.
- M262 Middelen voor coronaherstelplan: is na de toezegging ingetrokken.
- M263 Naar een meer resultaatgerichte beleidscyclus

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Dank u wel, voorzitter. Wij hebben het debat goed beluisterd, maar het lijkt erop alsof we nu iets gaan institutionaliseren en daarmee een enorme werkdruk op ons dak halen, terwijl het ons met name om de praktische uitvoerbaarheid gaat. Wij gaan tegen deze motie stemmen, maar we willen wel dat de indicatoren meer doelgericht gaan worden en daar gaan we gewoon met elkaar over in gesprek, los van deze motie.

Fractie CDA, de heer Horst:

Ja voorzitter, ik heb wat onduidelijkheid gelaten in mijn tweede termijn over het steunen hiervan. Wij kunnen ons grotendeels aansluiten bij de woorden van de heer Verhoeve. Bovendien willen wij erop wijzen dat het sturen op resultaten niet altijd makkelijk is en dat we dat is ook een aarzeling die wij bij deze motie hebben.

Fractie Socialistische Partij, de heer Van den Heuvel:

Dank u wel, voorzitter. Het grappige is wij vanwege ongeveer dezelfde overwegingen toch voor deze motie gaan stemmen.

De voorzitter: duidelijk, geen andere stemverklaringen? Dan breng ik de motie in stemming.

Voor: SP (3), CU (2), Nú (1), VSP (2), PvdA (3), GL (3). Dat zijn 14 stemmen voor, de stemmen staken maar ik ga het nog even proberen voor het nageslacht!

Tegen: LV (2), D66 (3), CDA (3) en VVD (6).

Dat zijn inderdaad 14 stemmen en daarmee staakt hij. Dan komt hij volgende week opnieuw in stemming.

6. Voorstel vaststellen van de nota reserves en voorzieningen (2021-165)

De voorzitter: wenst iemand daar nog iets over te zeggen met een stemverklaring? Zo niet, kan ik vragen of er stemming nodig is? Nee, ik vraag gewoon: wie is voor deze nota? Als ik zo rondkijk zijn dat alle leden van de raad, minus mevrouw Bakhtali. Dan stel ik vast dat met de stem van mevrouw Bakhtali tegen, het voorstel is aanvaard.

7. Besluitvorming Gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: ik kijk even naar de tijd, we hadden afgesproken dat als er veel over gezegd zou worden, dat we dat vanavond niet zouden doen. Een amendement eventueel wel, maar ik heb begrepen dat er bij 1 ook een motie aangekondigd is en dat we afgesproken hebben dat we die volgende week als motie vreemd zullen behandelen.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, ik had ook aangegeven dat ik nog wel wat wilde zeggen, maar inmiddels heb ik ook aangegeven dat ik dat volgende week zal doen in verband met de tijd van vanavond en dat is bij de WIL.

De voorzitter: en daar gaat de motie ook over, denk ik dan?

Mevrouw Spalburg (PvdA): een motie en nog 2 opmerkingen.

De voorzitter: ja, dat snap ik. Dan kan dat volgende week.

De heer Verhoeve (D66): ik zit in dubio, want bij de GGD RU ben ik wel vooral benieuwd hoe dat is gegaan bij de bestuursvergadering, maar ik heb geen motie of amendement daarbij maar wel mogelijk op basis van het antwoord, dus ik stoei nu even met hoe ik hier het beste mee om kan gaan. Ik heb er geen probleem mee, omdat de algemene bestuursvergadering al heeft plaatsgevonden om dat dan volgende week te doen, maar dan moeten we even kijken hoe we dat in het proces managen.

De voorzitter: dan denk ik dat het, want u heeft geen motie zegt u, als het nu kort kan? Dan kunt u daarna bepalen of het volgende week nog tot een motie leidt.

De heer Verhoeve (D66): ja.

De voorzitter: dan doe ik ze wel in de goede volgorde, zoals ze op de agenda staan.

7.a Voorstel over Indienen zienswijze op de jaarrekening 2020 RMN en de op de jaarrekening 2020 AVU (2021-233)

De voorzitter: zijn daar opmerkingen bij? Wenst iemand stemming? Als er geen stemming gewenst wordt, dan is die unaniem aanvaard.

7.b Voorstel over indienen zienswijze op de begroting 2022 en het jaarverslag 2020 Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) (2021-230)

De voorzitter: daar komt volgende week een motie over van mevrouw Spalburg en de vraag is nu of het voorstel zoals nu voorligt of daar stemming over nodig is. Zo niet, dan is het unaniem aanvaard.

7.c Voorstel over indienen zienswijze op ontwerp jaarrekening 2020 en ontwerp begroting 2022 van Recreatieschap de Stichtse Groenlanden (2021-221)

De voorzitter: ik kijk even of daar stemming nodig is?

Fractie VVD, de heer Gadella:

Wij hebben wel een opmerking. Wij hebben begrepen dat de wethouder in de bestuursvergadering van het Recreatieschap een iets gewijzigde begroting uiteindelijk toch geaccordeerd heeft omdat de PM-post ingevuld is waar de raad om gevraagd had in een zienswijze. Wat voor ons wel van belang is: wat voor effect heeft het invullen van die PM-post nou op het definitieve nieuwe begrotingsresultaat?

De voorzitter: zullen wij u daar schriftelijk over informeren?

De heer Gadella (VVD): ja, maar omdat de behandeling en die nieuwe feiten elkaar gekruist hebben, was dat wel een vraag die bij ons bleef liggen.

De voorzitter: ja, maar ik denk dat het verstandig is dat u toch deze zienswijze vaststelt want deze zienswijze, vooruitlopend op de definitieve vaststelling, heeft die al effect gehad, dus het lijkt mij goed om hem toch vast te stellen..

De heer Gadella (VVD): alhoewel het een draak van een figuur is, denk ik.

De voorzitter: ja dat klopt, maar het gaat om het resultaat en het heeft resultaat gehad meneer Gadella, dus de vraag is of er nog gestemd moet worden over dit voorstel? Als dat niet zo is, dan is het unaniem aanvaard.

7.d Voorstel over indienen zienswijze op ontwerp begroting 2022 en jaarstukken 2020 van GGD regio Utrecht (2021-223)

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Dank u wel, voorzitter. Het college heeft een zienswijze opgesteld waarin expliciet niet is ingegaan op een gevraagd onderdeel waar de GGD RU om heeft gevraagd, dat is namelijk de investering over de AVG. Tijdens de Avond van de Raad is daar een debat over geweest en daar heeft de wethouder aangegeven dat hij wel meeneemt naar de algemene bestuursvergadering dat wij hierin willen investeren. Alleen, ik ben nu benieuwd wat tijdens die algemene bestuursvergadering daadwerkelijk daarover is besproken want op basis van de uitkomst daarvan vraag ik me af of wij alsnog met een motie moeten komen.

Beantwoording wethouder Kuiper:

Ja dank, voorzitter. Dank voor de vraag. Inderdaad heb ik hier een expliciete opmerking over gemaakt omdat we hem niet in de zienswijze expliciet hadden gemaakt, maar wel naar aanleiding van de raad dat nog met name wilde noemen in het AB, dus die opmerking is gemaakt. Het voorstel van het bestuur was sowieso om uit te gaan van deze stukken, dus het zat er al in als voorgenomen besluit en het enige wat wij dus hebben meegenomen in de AB-vergadering is een extra bekrachtiging van dit voornemen.

De heer Verhoeve (D66): en wat is er dan vervolgens uit die AB-vergadering gekomen? Is daar dan ook zo mee ingestemd?

Wethouder Kuiper: ja, zo is ermee ingestemd en hoewel het misschien wel slim is dat ik gewoon even vraag of de notulen al klaar zijn en die even toestuur, dat is toch openbaar.

De voorzitter: voldoende, meneer Verhoeve, voor dit moment?

De heer Verhoeve (D66): ja en als die notulen nog voor de komende raadsvergadering kunnen komen, dan heel fijn.

De voorzitter: de heer Kuiper doet zijn best. Ze moeten er natuurlijk wel zijn.

Fractie VVD, de heer Schat:

Dank u wel, voorzitter. Wij hadden in principe dezelfde vraag maar even voor de notulen, dat wij het ook fijn vinden dat de wethouder op deze manier deze vraag zo heeft neergelegd namens ons.

De voorzitter: dank u wel. Dan vraag ik of er nog stemming nodig is over agendapunt 7.d voorstel over het indienen van de zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 en de jaarstukken 2020 van de GGD Regio Utrecht? Als dat niet zo is, dan is het voorstel unaniem aanvaard.

De voorzitter: dan kom ik nu bij agendapunt 8, waarvoor we de vergadering achter gesloten deuren willen voortzetten. De stukken moeten uitgedeeld worden, dus we schorsen even. De vraag aan de mensen van de techniek of u de zaal wilt verlaten en mevrouw Bakhtali en de heer Zondag verlaten eveneens de zaal.

8. Grondexploitatie City
Zie geheime verslag.

9. Sluiting

De voorzitter: de besloten vergadering is afgesloten en de openbare vergadering geopend. Ik wil u heel hartelijk danken voor uw medewerking vandaag, want aan het begin van deze middag dacht ik dat wordt wel na middernacht en dat is het niet geworden. Dank aan u allen voor uw bijdragen en de manier waarop dat is gegaan. Volgens mij hebben we een goede vergadering gehad. Ik kan u nog geen goede vakantie wensen, want wij zien elkaar volgende week nog weer een keer, maar dan digitaal. Ik sluit de vergadering en wens u nog een korte, fijne avond.